

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 15-వ తేది మంగళవారము } సంచిక ౧౬౧
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY, 15th OCTOBER 1929. } No. 161
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ ద్వాదశి

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

ఈ గొప్పల మాన్యును. వాయువుబోట్లు
బావును. సార్వభౌమగొప్పల బారదోలును.
బోట్లు బోగొట్టును. బెబుకులు భేదించును.
బావుల రూమావును. దగ్గునులగ్గించును
బురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే ఔషుట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలక
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-5 0-10-0
డబ్బా 1-5 రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసి.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు
109, ఫ్రేంకోర్డ్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

భిషగ్ రత్న సాశ్వత వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు
లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆశ్చర్యకరమైన రవియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను కాంబూలుతోగాని
దిసిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించివేసి ఎటువంటి కఠినతరహానైనను తీర్చివేసి, గాలి పీళ్ల స్పృశా
వను మాదుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముగ్ధులవారి వరకు అందరి కు
దము, ముఖద్వమ, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శిశువుచే కాట్టులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, కక్క
యందు నొప్పి, అనారోగ్య కాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక
వ్యాధులను గుణవరి యను. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను
2-3 తమలపాకుల నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులలో నుండవలసినవారు, వినడా 1-2 మాత్రలు
సేవించిన ఆరోగ్యస్థులగుల యును. ఈమాత్రలసేవతోగల అనారోగ్యవ్రతమును చూడుదు. 300 మాత్రలు
గల సీసా 1-5 0-10-0 అయినందున ప్రతిదినపులోపలను దొరకను. పోక్తుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-5 0-0
12 సీసాలు రు 2-5 0-0. 25 సీసాలు రు 5-0-0.

సారస్వతానందం:— మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బల
లములన గలిగియుండు పుష్కలవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు ముచిత్రము.
క కన్యకాది కల్యాణకేయును. సంగీతకటకుల కుతస్థురమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను వుత్సాహము నింపుడి.
బలహీనతన స్త్రీలకు సైతినడు ౪ (నెత్తివోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంజీవనవంటిది
6 కొప్పల సీసా 1-5 రు 1-0-0. పోక్తుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిస్టు
రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను
తెలివిగను చేయబడును బలమైన డైరెక్టు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలీసీచాలా కులభమైనది. ఆకం
పెనీమీకు ఆయ్యెఖ్యులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు
మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలీసీ తీర్మానముకాగానే మీకు
గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్నువ్యక్త
మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములు లేవు తక్ష
ణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నా ఏజంట్లుగావుండుటకు ప
లుకుబడిగల పెద్దయనమ్యులన్నా అన్నికేషన్లు ఈ క్రిందవారికి
ప్రానుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్యుయర్,
పాడోఫీసు కలకత్తా చీఫ్ ఏజంట్లు,
నార్తరక్ సర్కార్సు, బెజవాడ.

INSURE
WITH
THE ANDHRA INSURANCE Co., Ltd.,
Head Office:—MASULIPATAM.
Mark our rapid Progress
Total amount of proposals received Rs. 50 Lacs.
Do. Policies issued Rs. 36 Lacs.
Wanted influential agents on liberal terms
In the City of Madras.
For particulars apply to the Secretary
HEAD OFFICE
Or to our Madras Representative
Mr. K. RAMAKOTESWARAO B.A., B.L.,
Editor Triveni, Y.M.I.A. Buildings,
G. T. MADRAS.

ప్రకటన
‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థపాఠశాల’
800 పుటలు. రూ. 5-0-0
శ్రీమన్మహాపాఠశాల
బ్రా కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభాష నభ్యసించునోరువారికిని విద్యార్థ పరీక్షకు
జదువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ
ముద్రణముం దనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నది.
గ్రంథము కోరునారు త్వరపడును.
విలాసము:—
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యి.
అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు పాఠశాల, బొబ్బిలి.

వక్రటన

తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజోలుతాలూకా, కట్టుంగ గ్రామ కాపురస్తురాలున్న లేటు వేటవెంకటేశ్వరయ్య పంతులుగారి భార్య వెంకటరమణమ్మ యందుమూలముగా యావత్తుం దికి తెలియపర్చునది యేమనగా నా భర్తగారు వ్రాసియచ్చిన అధికారప్రకారం ఈను ఒకపిల్ల వానిని పెంచుకుని అతనికి వెం కట రామారావు అనుపేరు పెట్టుకుని వున్నాను. సదరు నా దత్తత కుమార్తె వెంకటరామారావుకు సుమారు 7, 8 సంవత్సర ములనుంచి దేహఖాయీలవల్ల మతినిమిత్తము చెడిపోయినది మాకు తూర్పు గోదావరిజిల్లా అమలాపురంతాలూకా రాజోలు తాలూకాలోనున్న పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా చణుకు తాలూకా ఎర్నగూడెం తాలూకాలోను, యీనాం జిరాయతీ భూములు వుండివున్నవి. సదరు భూములు అవహరించడపు దురుద్దేశ్యముతో మతి నిరములేక తిరుగుచున్న సదరు రామారావుచేత ఎవరైనను ఎట్టి దస్తావేజులు కవుక్కు ప్రోత్సహించియున్నాను వ్రా యించుకొనదలంచినను అవి చెల్ల నేరవనినీ నాతాలూకాజురులను బయండుచేయి నేరవనినీ నా తాలూకా వ్యవహారములు యావత్తు చక్క-పెట్టుటకు నా మూర్తై ఫీలుఖానా హను మా యయ్యకు జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటర్నీయవ్వబడి ఆమెవల్ల వ్యవ హారింపబడుచున్నవనినీ అందువల్ల ఆమె సంకేతములుగాని నా సంకేతములుగాని లేనికానితములు చెల్ల నేరవనినీ యిది వరలో మావల్ల ఎట్టికోట్లు, దస్తావేజులు వ్రాయబడియుండ లేదనినీ సదరు రామారావు వ్రాసియచ్చినాడనే దస్తావేజులు వగైరాలను ఎట్టి ప్రతిఫలము మట్టనేరదనినీ తెలుసుకొని వలెను.

వేట వెంకటరమణమ్మ

కట్టుంగ ఆశ్రేయపురం పోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

కావలెను.

అంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ

కావలెను:—వైకంపెనీకి సంబంధించిన అమెరి

కన్ లూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్ మొదలగు నాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము కల బిల్లు ప్రతినిధులు రామోను నెల 1 కి రూ. 75 కి క్రింది ను, రూ. 150 వరకు మోయును. సలహా రూ. 15/- అధికము చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రూ. 25 లు కమిషను వగైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడువారు వాటా 1 కి రూ. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుష్కలమునలయును. ఉద్యోగ మైనవెంటనే రూ. 10 లు చెల్లించవలెను. తొలిమొత్త మును 8 దఫాలుగా 8 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రూ. 150 ల చొప్పున డివిడెంట్ ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు మార్గగలదు. దరఖాస్తులు రోహిత్ కార్డుములముగా సంపినను అంగీకరించబడును. వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta.

వల్లెటూరు గ్రంథసంఘటి,

రాజమండ్రి

అధ్యక్షతీయముగ జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-1-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వినియోగ సామర్థ్యము. 0-10-0 మహారాణి రూపాయి లక్ష్మీబాయి అ. 10 పేజీల జీవితము అ. 10 ఇతర పుస్తకములకుడ కలవు. కేటలాగు కోరినవారికి పంపబడును.

ముదింగంటి జగ్గనశాస్త్రి.

జాతక మార్తాండము

రివ భాగము అచ్చు తయారుచేసి. యందు ఏలగ్నమును ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవివరింపబడుచున్న మేమలగ్నములగాయిత మినలగ్నము ఆఖరువరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా జ్ఞోకార్యములతో సహా వ్రాయబడినవి. నెల రూ 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు వేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం,

కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంటు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్ను యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,

రాయలసీరి, కడియం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

జబ్బుగల వాగి లకు, జ్వరము తరలిన, పసిపిల్లలకు కూడ నిరవాయక గమన భేదిమందు.

20-2

తల్లీ! బిడ్డకు అజీర్తిగా నున్నప్పుడు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిర్ప్ ను

యీ యు ము

"California Syrup of Figs"

పసిపిల్లలు (California Syrup of Figs) కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిర్ప్ యొక్క రుచ్యమును బాగుగా ప్రేమించెదరు. జబ్బుగానున్నప్పుడు, అజీర్తిచేసినప్పుడు, జ్వరము తగిలినప్పుడు సహితము, సంతోషముగా నేవీతురు ఇతర భేదిమందులెవ్వియు, యంత సుఖముత్రముగా జీర్ణకోశమును శుభ్రపరుచజాలవు. జీర్ణకోశమునందు ఆకలిని పుట్టించి లివర్ ను, ప్రేగులను వాటివ: అని వరిగా నిర్వర్తించునట్లు జేయును పత్తుపదార్థములెవ్వియు యందుచేర్చబడవు. మీకెమిషనును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిర్ప్"

(California Syrup of Figs) ను కాల్తెనని అడుగుము. పత్యపానవిషయములన్నియు వివరముగా నీసామీదనే వ్రాయబడియుండును. కేమిష్టులందరివద్దను, అంగళ్లన్నిటియందును దొరుకును. తల్లీ, కారు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిర్ప్ (California Syrup of Figs) నే కొరుడు. లేక యెడల యిమిలేషను నొక దానిని యిచ్చెదరు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

గాంధీ ఉత్సవములు

అక్టోబరు 12:—గాంధీ ఉత్సవములు, ఖాదీ ప్రదర్శనము 10 వ తారీఖుతో ఆఖరు అయ్యెను. నాశనువారిపత్రము సర్వవేళలజనులతో నిండియుండెను. ఖడ్గరు అమృతము విరివిగా కొనసాగెను. గాంధీ నవరాత్రులలో 12,500 రూపాయలఖడ్గరు అమృతమైన. ప్రతిరోజు సాయంకాలము పురమందిరములో సభలుజరిగెను. ఈసభలలో అధ్యక్షులుగాగాని, ఉపవ్యాసములుగాగాని దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారు, మాగంటి బాపిసీథుగారు, చెరుకువాడ నరసింహముగారు, ఆత్మహరి గోవిందాచారిగారు, బందా వియ్యన్నగారు, తెన్నేటి విశ్వనాథగారు, డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు డాక్టరు శివరాజు వెంకటరామారావుగారు, మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు, గోదావరి సత్యనారాయణగారు తదితరులు పాల్గొనిరి.

10-వ తారీఖున సాయంకాలము 5 గంటలకు నాశను వారి సత్రమువద్దనుండి ఉత్సవము బయలుదేరెను. పెద్దబజారునుండాపోయి శ్రీధానంధ్రమూటువద్ద జేరెను. అచ్చట పురమహాజనసభ జరిగెను. భక్తులు మ-రా-రా-త్రి వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షతనహించిరి. పండిత చిలకమర్తి లక్ష్మీ నర సింహ ము గారు మహాత్మునిబోధనలగుర్చియు నిర్మాణ కార్యక్రమమును గూర్చియు, ఉపన్యసించిరి. సత్యాగ్రహిపత్రికా సంపాదకులగు మ-రా-రా-త్రి ఆత్మహరి గోవిందాచారిగారు 1930 సంవత్సరములో రానున్న సంరంభమునుగుర్చి ముచ్చటించిరి. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు తరువాత మాట్లాడిరి. విదేశీవస్తుదహన ఆపత్త్య కతనుగుర్చి మాట్లాడిరి. 1930 సంరంభమునకు సిద్ధమగుండని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. గాంధీ నవరాత్రులలో పండ్రెండువేల ఐదు వందల రూపాయల ఖడ్గరు అమ్ముడయినదని తెలిపిరి. ఖడ్గరు ప్రదర్శనమును జయప్రదముగా జరుపుటకు అవశ్యము కల్పించిన నాశనువారి సత్రము మేనేజింగు డైరెక్టరుగారగు మ-రా-రా-త్రి నాశం రామలింగయ్యగారిని ఖడ్గరు ప్రదర్శనమునుగుర్చి సుమారు నెలదినములు నిత్యము తమ సినిమా నోటీసులలో ప్రచురించిన శ్రీ కృష్ణ సినిమా పాప్రయిటరులకు అవసరమగునప్పుడెల్ల తమ హాల్లనిచ్చిన శ్రీ బాబిజీ సినిమా

దేని శాసనముగా ఎలక్ట్రీకీషములు పెట్టించిన లావమండ్రీ ఎలక్ట్రీక్సు కంపెనీవారికిని ఎలక్ట్రీక్సుదీపముల సంబర్ధమున ఫిట్టింగులవేయించిన మ-రా-రా-త్రి రామజననారాయణ రావుగారికిని నవరాత్రులు జయప్రదముగా జరుగుటకు సర్వవిధములతోడ్పడిన డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తి, డాక్టరు శి. వెం. రామారావు, బంగారు రాఘవయ్య, కాకి సుబ్బారావు, వెన్నేటి వేంకటరత్నం, అప్పన సుబ్బారావు, అరస ఆదివారాయణ మూర్తి, నుజ్జువీరభద్రస్వామి, మక్కలంక సుబ్బారావు, వెన్నేటి సత్యనారాయణగార్లకును వందనములర్పించిరి. రాజమండ్రి పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారును, కార్యదర్శియగు పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారును గాంధీ నవరాత్రులలో చేసినసేవనుగుర్చి ప్రతిపించిరి. నూలు పోటీపరీక్షలో గెల్చినవారికి తరువాతి బహుమానము లియ్యబడిన. అంత విదేశీవస్తుదహనముతో సభముగి పెను, రాత్రి 9 గంటలకు నాశంవారి సత్రములో డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు విందుచేసిరి.

రాజమండ్రి కాలేజి పాఠవిద్యార్థులసంఘము

పై సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ ది 26-9-29, 27-9-29 తారీఖులలో సమావేశమయ్యెను. సెప్టెంబరు పరీక్షలకు విచ్చేసి, మెట్కూఫ్ హాస్టలులో కొన్ని వారములనుండి బసచేసి యున్న పాఠవిద్యార్థులను, పరీక్షముందర మెట్కూఫ్ హాస్టలు నుండి వెడలగొట్టినందులకు సభవారు చింతిల్లుచు, విద్యార్థులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేసిరి. ఆక్టింగు ప్రిసిసిపాలుగారగు మ.రా.రా. సుల్తాన్ పల్లి సాంబమూర్తిగారుమాడ సభకు విచ్చేసి సభాకార్యక్రమములో పాల్గొనిరి. ఆక్టింగు ప్రిసిసిపాలుగారగు మ.రా.రా. సాంబమూర్తిగారు చెప్పినదంతయు సావధానముగా కమిటీసభ్యులు వినిన పిమ్మటనే కమిటీవారు పై తీర్మానమును గావించిరి.

మెట్కూఫ్ హాస్టలు

సెప్టెంబరు పరీక్ష విద్యార్థులు మెట్కూఫ్ హాస్టలు నుండి వెడలగొట్టబడిన సంబర్ధము ఆక్టింగుప్రిసిసిపాలుగారగు మ.రా.రా. శ్రీసుల్తాన్ పల్లి సాంబమూర్తిగారికిని, మెట్కూఫ్ హాస్టలు డిప్యూటీ వార్డునుగారగు మ.రా.రా. ఎన్. కె. వెంకటేశ్వర, ఎం. ఏ. యత్ టిగారికిని అభిప్రాయభేదము లేర్పడి నందున డిప్యూటీ వార్డునుగారగు మ.రా.రా. యన్. కె. వెంకటేశ్వర ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు తమ డిప్యూటీ వార్డును పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

ఇందుదేశపు జనులారా!

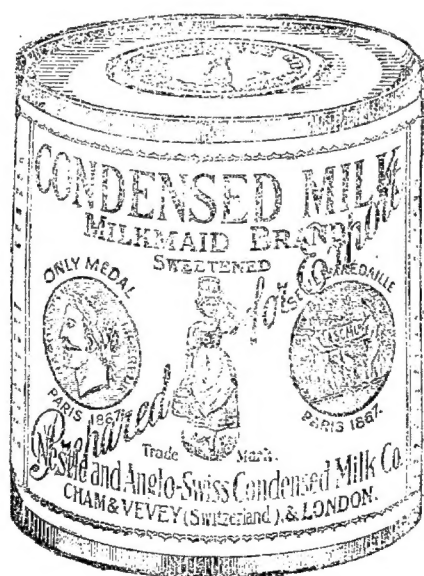
మీగడ నిండిన గొల్లభామ పాలను

మీ పిల్లలకు ఆహారముగ నిచ్చినయెడల వారు ఎంత అందకాలులుగను, బలకాలులుగను, ఆరోగ్యవంతులుగను పెరుగుటను జూచి మీరు ఆశ్చర్యపడుదురు. పవిత్రమగు అప్పటమైన ఆవుపాలతోను చెడుకు పంచదారతోను తయారుకాబడిన ఈ అద్భుతమైన పాలలో, సాధారణ పాలలోని బలమిచ్చు గుణములు మూడురెట్లున్నవి.

మీ పిల్లల అండమునకున్న, ఆరోగ్యమునకున్న, బలమునకున్న అందరూ ఓర్పుకొనలేనట్లు, మీ పిల్లలకు “గొల్లభామ పాల” ను ఇయ్యుడు.

గొల్లభామ పాలు

ఒక మారు పుచ్చుకొను ఒక డబ్బాలో,
స్వభావ ఆహారములలో
అతి విలువగల వాట్లలో
“పాలను, చక్కెరను”
రెండింటిని ఇచ్చుచున్నది.

గొల్లభామ పాలు

డబ్బా తెరిచిన
చాలా రోజులవరకు రుచి తగ్గ
లియ్యగ నుండును.

చేతిలో ముటుకొనబడనిది.

తూర్పు గోదావరిమండల మహాసభ

26, 27 తేదీల జరుగును

(మొదటి ప్రకటనము)

చామర్ల కోటలో 21 వ తూర్పుగోదావరి మండలమహాసభ ఆక్టోబరు 26, 27 తేదీలను జరుగును. సన్మానసంఘమువారు రైల్వేస్టేషనునకు సమీపముననున్న వికాలమైన వియ్యపుఘాట్లోని స్థలమున ఆన్ని సదుపాయములతోను ఏర్పాటుచేసినారు. ప్రతి నిధులకును యితర అతిథులకును వికాలమైన బసలును భోజనాదికసదుపాయములును జహుచక్కగా నేర్పాటుచేయడమైనది. అచ్చటనే విషయనిర్ణయ సభకును, మహాసభకును ఖద్దరుప్రదర్శనమునకును, ఖద్దరు అంగడులకును సన్మానసంఘ కార్యాలయమునకును తగు వికాలమైన స్థలములు, గదులు ఏర్పాటు చేయబడెను. సమీపమున 50 గజములమార్గములో గోదావరి కాలవ గలదు. అందు స్నానము చేయవచ్చును. సభ జరుగు స్థలమునందే బోర్డింగునూయు గలదు. అసీరును అన్ని విధముల ఉపయోగించు

కొనవచ్చును. స్నానమునకు తగు సౌకర్యములు చేయుటయేగాక మరుగుదొడ్లుకూడ క్రొత్తవి కట్టించబడుచున్నవి. చక్కని వాయువును కీల్పుటకును విశ్రాంతికై విహరించుటకును బహు వికాలమును స్థలముగలదు. ఎల్ల మువచ్చినను ఉక్కరాత్రులైనను సభకు వచ్చువారికి యిబ్బందు లుండనేరవు. సభ మిక్కిలి ముఖ్యమైనది గావున కాంగ్రెసువారును కాంగ్రెసు అభిమానులును రాగోరుచున్నారము. (పబ్లిసిటీరీజర్)

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయ సమస్య

11వ తారీఖున శాసనసభ్యుల ప్రత్యేక సమావేశము నిర్దిగతులను చర్చించుట
సిమ్లా, ఆక్టోబరు 11:—శాసనసభ సమాప్తముకాకముందు ఆక్టోబరు 11 తేదీన విల్సన్ నివేదికనుగూర్చి చర్చించుటకై ఇమ్మిగ్రేషన్ కమిటీ సభ్యులకును, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ,

పండిత మదనమోహన మాలవ్య, జిన్నా, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ప్రభృతులకును, భారత ప్రభుత్వమువారు, ఆఫ్రికా సముద్రను పరిపర్యవేక్షించిరి. కాని అప్పటికే చాలమంది సిమ్లానుండి వెడలిపోయిరి. ఇమ్మిగ్రేషన్ కమిటీ సభ్యులగు సర్ డార్సీలింగ్ డెస్సె, గౌ. లాలా రామశరణగారలు మాత్రము సభకు వెళ్ళగలిగిరి. సర్ ఫురు మోత్త మ దాను టాండన్, కర్నూల్ గిడ్డీ గారలు తమ యభిప్రాయములను వ్రాతములకముగా తెలియజేసిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయరాయబారమువారి మెమోరాండమ్కూడ చర్చింపబడెను. విల్సన్ నివేదికలన యేర్పడిన నిర్దిగతులను సభవారు సంపూర్ణముగా చర్చించిరి. ఇదివరకు ఇమ్మిగ్రేషన్ కమిటీవారి యభిప్రాయములే యీ సభవారుగూడ ప్రకటించిరి.

నవాబ్ జాదా అహరుద్దీన్ గారి మరణము

చాలాకాలము భారతశాసనసభ్యులుగానుండిన నవాబ్ జాదా అహరుద్దీన్ గారు మరణించిరి. పోయిన సమావేశమునందే వీరు స్టేట్ కౌన్సిలుకు నియోజింపబడిరి. వీరి కుటుంబమునకు సర్ మోస్లి మహన్ క్రీస్టియన్ గారు సానుభూతిని పంపిరి.

(అ. వెస్.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు
భిత్తు 1-0-0; ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల
మును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు.

ప్రశ్నాత్తరము

దివానబహద్రులు చిత్రపు వెంకటా
చలంబాబు, మార్యనారాయణరావు పంతులు, ప్రా
ఫెసర్ పి. ఎ. ఎ. కర్క, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యల్,
సి. మోదలగు ఆర్థికాధ్యక్షులైన వారు, లోకజ్ఞానధురీణు లగువారి
వలన ఆంధ్రభాషకు అనూల్యంకార మని వినుతింపబడినది.
వెల రు 1-0-0.

గ్రంథకర్త

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,

180 మద్రాసు తాడేపల్లి గూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.)

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచియున్న వైద్యుల జాబితా వ్రాయుటకు వెంకటా
శర్మగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో కావ్యముగ సిద్ధపరచబడిన

ఆయుర్వేదవిద్యావృక్షములు

విలువగలవి, గుణములైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సర్వ
ప్రముఖమగు విజయముగాంచుచున్నది కేటాగునకు వ్రాయుటకు

ఆయుర్వేదవిద్యావృక్షములు

చింతలాగు, ఆలమారుటావు, హుర్మగోదావరిజిల్లా. 194

వ్యాధి వీడితలకు వరప్రసాదమును కిమందులను

జ్ఞానక మంచుకొనుడు

ప్లాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు

జ్వరములకు, నొప్పులకు మరయోగించును. వైద్యులను
వ్యవసాయములకు తగినది. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ త్రయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

వధి వీలయిన విక్రీతి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabala Chetty St., G. T. Madras

మొప్పది సంవత్సరముల యుద్ధము

రక్తము, ఇనుములయొక్క అవశ్యకత

మొప్పది సంవత్సరములవరకు ఐరన్ జెలాయి
డ్యుకును, హిందూదేశములో రక్తములో ఇనుము
లేక పోవుటచే కలిగిన సగమునకుపైగా బాధలు
వలిగినను రక్తసంబంధములగు వ్యాధులకును నీర
సనితికిని యుద్ధము జరిగినది.

ఉష్ణదేశ జీవితమునందలి ప్రయానము రక్త
ములోని ఇనుమును చాల భాగము హరించును.
అశోగ్యమును కాగిదుకొనుటకు రక్తములో సులభ
ముగా జీర్ణముగు రూపముతోనుండు ఇనుముగల
ఐరన్ జెలాయిడ్ను నొప్పడవ్వడము నేమిచి దీనిని భర్తి
చేయుట అవసరము.

హిందూకుటుంబముగా ప్రత్యేకము విక్రయింప
బడుచున్నది. నెం. 1. బొంబాయి. ముద్రామారులగు
ప్రతి. నెం. 2. నయతి వచ్చినవారికి. నెం. 2.
పురుషులకు ప్రత్యేక బలవర్ధకము నెం. 3.
విశేషబలవర్ధకము. 14 దినములకు సరిపడునది
రూ. 1. 40 దినములకు సరిపడునది రూ. 2-12-0.
ఇది ఒక సీసా నువయోగించి వ్యాధిలో యుద్ధము
చేయుటకవసరమైన రక్తము, ఇనుములనుమీ శరీ
రమునకు లభింపజేయును.

మద్రాసులో సరకుగలవారు మార్షిన్ అండ్
హాల్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

41 వ కాంగ్రెసు
మహాసభాధ్యక్షత

గాంధీమహాత్ముడు నిరాకరించుటకు
గల కారణములు

అధ్యక్షపదవికి పండిత జవహర్లాలుగారే యెన్నుకొనబ
డుదు రనువిషయము వెనుకనే నిరపడినది. భారత కాంగ్రెసు
స్థాయి సంఘమువారికి గత్యంతరము లేకపోవుటయే యందులకు
కారణముగాని కొందరు తలంచుచుండునట్లు జవహర్లాలుగారి
సెన్నుకొనవలెనని మహాత్ముడు కొడుకు కొందరు యోచనలేకుం
డ జవహర్లాలుగారి పేరు నూచించుట గాంధీగారి ఆదేశమును
దేశీయులు శిరసావహించుట మున్నగున వెంతమాత్రమును కార
ణములు కావు. మహాత్మునకు అహంభావమును దేశీయులకు
మనోదౌర్బల్యమును ఆశోపించెడు వారందరును లక్ష్నోలో
స్థాయిసంఘమువారు జవహర్లాలుగారిని యెట్టి పరిస్థితులలో
అధ్యక్షునిగా సెన్నుకొనినో బాగుగా గమనింపదగును.

మహాత్ముని అభిప్రాయము మారునదిగాదని చాలమందికి
తెలిసియుండుటనే ఆ సభకు సభ్యులు చాల కొద్దిమందియే
వచ్చిరి. వచ్చిన వారిలో ప్రముఖులందరూ మహాత్ముని సమ్మతింప
జేయుటకు శక్తివంతుల లేకుండనే ప్రయత్నించిరి. పండిత మాల
వ్యాగార నారోగ్య స్థితిలో నుండియుండిననుగూడ అధ్యక్షత
వహించుటకు మహాత్ముని సమ్మతింపజేయుటకే సిద్ధునండి
ప్రత్యేకముగా లక్ష్నోవచ్చిరి. గాంధీగారి సలహాప్రకారము ముం
దుగా నాయకుల యిష్టాగోష్ఠినభ జరిగినది. అ సభలో మాలవ్యా
గారు యెన్ని విధముల బ్రతిహత్యలనో అన్ని విధములను మహా
త్ముని బ్రతిహతిరి. “మీరు అధ్యక్షత సంగీకరింపగూడదని మీ
అంతరాత్మ తెలుపుచున్నదిగాని, మీరుతప్ప మరెవ్వరు నధ్య
క్షులుగా నుండగూడదని మా అంతరాత్మలు మాకు తెలుపు
చున్నవి. మాయండు మీకు ఆత్మవిశ్వాసము పూర్తిగా తొలగి
పోయియే యుండవచ్చునుగాని మా అందరికంపెనుగూడ మీరే
చాల శ్రేష్ఠముగా నడుపగలరనిమాకు గాఢవిశ్వాసముకలదు.”
అని మాలవ్యాగారనిరి.

“మీరు మాకందరికిని విషమస్థితిని కలిగించితిరి. కేవలము
జాతీయముగ నీవిషయమునందు మీవ్యక్తి విషయములనుగూర్చి
మీ రాలోచించుట కెట్టి అవకాశమునలేదు.” అని అఖిల వంగ
ప్రజాపతి పక్షమునను నేనుగు ప్రగార ప్రేమపూర్వకముగు
నాగ్రహముతో నుడివెరి.

“ప్రతివారికిని వ్యక్తి గతములగు యిబ్బందులేవో యుం
డక తప్పదుగాని యిట్టి విషయములలో నెవ్వరునుగూడ వానిని
తలపెట్టగూడదు.” అని పంజాబురాష్ట్ర (పత్తినిధులగు డాక్టరు
కిన్హా, పండిత సంతానముగార్లు తెలిపిరి.

గాంధీమహాత్ముడే అధ్యక్షుడుగా నుండవలెనని శ్రీమతి
సరోజినీ, పండిత మోతీలాలు ప్రహారా, డాక్టరు పట్టాభిసీతా
రామయ్యగార్లు ముఖ్యముగా పోరుచుండిరి. వారు కార్యసంఘ
సభలో నదివరకే కోరియుండుటచే స్థాయి సంఘ సభలో
మహాసభాధ్యక్ష పహించిరి.

“మన మనవసరముగా మహాత్మునే పిడింపవలెను? మ
నమువారిని ప్రార్థించుటకు మన మనో దౌర్బల్యమేకారణము.
మహాత్ముడుకోరినట్లు అహింసాసత్యములను మనము కొనసా
గింపగల కత్తి మాకులేదని మనము స్పష్టముగా తెలుపుటయే మన
కీపుడు కర్తవ్యము. కాన మనమిక మహాత్మునిపేర త్రగుడదు.
మనలోనున్న లోపములను సహించుచు పండిత జవహర్లాలు
గారు మనలను బాగుగానడిపింపగలుగుదురు. మీ అభిప్రాయ
మును మార్చుకొనుటచే మహాత్మునికోరుట నిష్ఫలము.” అని సం
యుక్త రాష్ట్రములనుండివచ్చి శ్రీయుత బాల కృష్ణ శర్మ
గారనిరి.

ఈ రీతిగా ప్రతిసభ్యుడునుగూడ ప్రయత్నించెను.
ఇట్టి విజ్ఞప్తి మీ హాస బడయుటయే నామఖ్యాభిప్రాయ
మైనచో అనవసరముగా మీకిట్టి న్యాయప్రయాసలను నేను
కలిగించియేయుండను. నాకు అత్యవిశ్వాసము పూర్తిగా తొలగుట
చే మీరు దానిని మరల నెటులైన కలిగింపవలెనని కోరియే యీ
సమావేశమును జరుపవలెనని నేను కోరితిని. మీరట్లు చేయబా
లకపోతిరి. అది సహజమే, కల్లెములను చేతబట్టుటకైన కత్తిలేని
బాడు దొడుదీయు నట్లెవరైన నెటుల చేయగలుగుదురు. నేను నా
వ్యక్తికారణములను మీకు విన్నవింపలేదు. అధ్యక్షతను వహిం
చుటకు తగినసామర్థ్యము నాకులేదని మాత్రమే నేను తెలిపితిని.
నేనే అధ్యక్షత వహింపవలెనన్న విధియేమి? నిరుడు నే
నధ్యక్షతవహింపకున్నను అధ్యక్షుని బాధ్యతలను చాలవరకు తల
దాల్చలేదా? అధ్యక్షునిగా సెన్నుకొనబడిన వ్యక్తినిబట్టి
ప్రభుత్వ విధానమెన్నడును మారదు. అంతరాత్మ ఆజ్ఞ వివశించిన
చో నేను విధిగా సంగీకరించి యుండునుగాన అది నాకు వివబ
డలేదు. నేను కార్యదర్శిగా నుండుటకు సమ్మతించెదను గాని
అధ్యక్షతను వహింపజాలను” అని మహాత్ముడనెను.

“దీనికి ముఖ్యకారణమేమి? దేశములో కొందరు దౌర్జ
న్యమును విశ్వసించుటయే యందులకు కారణమా?” అని అపు
డే సభలోనికి వచ్చిన డాక్టరు బిభానురాయిగారు నుడివెరి.

“అది కాదు, అవిధేయతగూడ నొకవిధమున దౌర్జన్య
మే అదియే యిపుడు దేశమునందు చాల ప్రబలియున్నది” అని
మహాత్ముడనెను.

“దానిని నివారింపగలవారు మీరే? ప్రజలు మీ ఆదేశ
ములను కొనసాగింపనిచో మీరపుడు నిలచిపోగూడదా? అని
రాయిగా రనిరి.

“నేను దానిని నివారింపజాలను. దేశమందులకు సంసిద్ధ
ము కాలేదు. నిర్ణీత సంఖ్య సభ్యులను చేర్చనట్టి రాష్ట్రముల
తో సంబంధమును త్యజింపవలెనని యిదివరకు మనము తీర్మా
నించి యుంటిమి. ఇపుడు దేశమున పెక్కు రాష్ట్రములవారు
దానిని నెరవేర్చి యుండలేదు. గాన మనము ఆరాష్ట్రములతో
సంబంధమును త్యజింపగలిగియుండలేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో నది
యే సముచితముగాని నేను సంపూర్ణముగ విధేయతను కఠినముగా
కోరెదను. స్థాయి సంఘమున సభ్యులుగా నున్న 350 మంది
లోను 35 మంది మాత్రమే సభ్యులుగా నుండుట కర్హులుగా
నున్నచో తక్కిన 315 మంది పేర్లను తీసివేయుటకు మనమెం
త మాత్రమును వెనుదీయగూడదు” అని మహాత్ముడనెను.

మీరట్లులే చేయవచ్చును. మీ ఆజ్ఞను నెరవేర్చువారే
మీతోనుండురు. తక్కినవారందరూను తొలగిపోయెదరు.

15 మంది సభ్యులు గల కార్యసం
ఘము వారు చేసెడు తీర్మానములను
దేశీయులందరూను నెరవేర్చ వలెననునదియే ముఖ్య విషయము
గాని నేను చెప్పినట్లు చేయుట ముఖ్యవిషయము కాదు. ఇపు
డివిధేయత నిటుల కఠినముగా కోరెడువాడను నేనొక్క
డనే కనబడుచున్నాను. ఒకసారి నేను సభలుడను కావచ్చు
నుగాని ప్రతిసారియును అది కొనసాగదు. అపుడు నేను అధ్య
క్షతను త్యజించుట చాల కష్టమును” అని మహాత్ముడనెను.

“మీకు సంపూర్ణాధికార ముండిన మీరు అంగీకరింతురు.
లేనిచో మీరే కాంగ్రెసును వదిలి పోయెదరన్న మాటయేనా”
అని సర్దారు మంగళేశింగుగా రనిరి.

“అవును, అదినిజమేగాని నేను విడిపోవుటకు సాహసం
పజాలను” అని మహాత్ము డనెను.

స్థాయిసంఘ సభలో మరల నెవ్వరును మహాత్ముని బల
వంత పెట్టలేదు.

“నేనానాయకుడే వెనుదీయు చున్నపు డింక, సామాన్య
వైసికుడ నైన నేనెటుల నీ అధ్యక్ష భారమును వహింపగలగు
దును” అని వల్ల భాయిగా రనిరి.

పండిత జవహర్లాలుగారి సెన్నుకొనవలెనని అసభలో
మహాత్ముడు తెలుపనే లేదు.

“మహాత్ముడే అత్యుత్తమని తెలుపుచున్నపుడు అతని
కంటె ఎనిమిదేండ్లు పెద్దవాడనగు నేనెటుల నీ భారమును వహిం
పగలుగుదును?” అని మోతీలాలుగా రనిరి.

“నేను అధ్యక్షతను వహించుటకు విక్రీతి అత్యుత్తమ.
పక్ష వాతము గల వానిని గుర్రపుసవారి. కెవరైన నియ
మింతురా? నే సంగీకరింపక పోయినచో నీదిమరల నొకమహా
సర్థదాయక మగునని కొందరు మిత్రులనిరి. దేశమునకు నేవచే
యుటకు నాకుకలిగిన యీగొప్ప అవకాశము తొలగిపోవుననిరి.
అధ్యక్షతను వహించుటవలన నేను దేశమునకు అవకాశమునే
చేయుదునుగాని నేవచేయజాలను. ఇది ఆట్టి మహాసర్థదాయకమే
యైనచో దానికి ప్రాయశ్చిత్తమొనరించుకొనునట్టి విధానము నే
నెరుగుదును.

నేను నా కర్తవ్యములను త్యజించుటలేదు. నే నధ్యక్షు
డనుగా నుండవచ్చు నే నా కర్తవ్యమును బాగుగా నెరవేర్చ
గలుగుదును. నా శక్తికిమించినపనిని నిర్ణయించినపుడు తొలగి
పోవుట నాకు సహజమే. దైవభీతితో నేను కాంగ్రెసు హితము
నుకోరియే బాగుగా నాలోచించినప్పటికీ నేను నిశ్చయించితిని.
ఇది అహంభావము కాదు. మీకిట్టి వ్రయవ్యయాసలు
కలిగినందులకు నేను చాలచింతింపచున్నాను. గాని నేనత్యుత్తమము.

మీ రెవరిని అధ్యక్షునిగా సెన్నుకొనిననునారే నేను మనః
పూర్వకముగా వారి ఆనతిని నెరవేర్చెదను. నేను కొన్ని వత్సరములనుండి దేశమునకు మార్గ
దర్శియై యుంటిని. అందులకు నేనధ్యక్షుడనుగా నుండ నవసరము
లేదు. భగవదనుగ్రహమున్నచో నేను లాహోరు మహాసభకు
వచ్చితిగిన విధానమును నిర్ణయించుటలో సర్వకీర్తులను వినియో
గించుటయేగాక అవసరము కలిగినచో మిమ్మందులకు సంసిద్ధులను
గాగూడ చేసెదను. ఒకడు ఎంతగొప్పవాడైనను సరే అతడుండ
కున్న గతిలేదను నభిప్రాయమునెన్నడును పెట్టుకొనకుడు. గొప్ప
వారును కొద్దివారునుగూడవచ్చుచు పోవుచుండువారేగాని జా
తియొక్కటియే చిరస్థాయిగానుండును.” అని మహాత్ముడనెను.

అపుడు జవహర్లాలుగారి పేరు నూచింపబడిన. సభ్యు
లందరూ ఆమోదించిరి. (మహాదేవదేశాయి—నింగు యిండియా
10-10-29.)

ఆప్తనయ్యుద్ధ సమాప్తి

బాచ్చాసాకూ కాబూలుకోటలో
దాగుకొనియున్నాడు

“ఆప్తనరాజ్య పురోభివృద్ధియే భగవత్సంకల్పము”
అమానుల్లాగారి తంతివార్త

హావోరు, ఆక్టోబరు 11:—కాబూలునుండి పెసావరు కును, లాహోరుకును నిత్యము ‘తెలిఫోను వార్తలు,’ తెలిగ్రాము వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

రోమునగరములోని అమానుల్లాగారిని అభినందించుచును, నాదిరుఖానుగారిని అభినందించుచును తంతివార్త లంపబడెను. నాదిరుఖానుగారు ఆప్తనరాజ్యమునకు చేసిన మహోపకారము అమూల్యమైనదనియు, ఆయన సచ్చరిత్రము ఆప్తనబాతికంత్తను ఆదర్శప్రాయమనియు అభినందించుచు, క్యావత్ ప్రతికాధిపతి సయ్యద్ హబీబుగారు తంతివార్త నంపిరి.

అమానుల్లాగారు తిరిగి ఆప్తనరాజ్యాధికారము వహించుటకై రాసలినదిగా కోరుచు, పీఠభరత్ అను పత్రికాధిపతియగు మేలారాం వాఫాగారు అమానుల్లాగారికి తంతినంపిరి.

పెసావరు, ఆక్టోబరు 12:—ఆప్తన యుద్ధ సమాప్తిని నాదిరుఖానుగారి విజయమునకును సంతోషభరితులై పెసావరులోని ప్రజలు మహోత్సవములు జరిపిరి. భిలాఫత్ సభ్యులును, తదితర సామాజికులును నిన్న సాయంకాలము 4-30 గంటల వద్ద యూరేగింపుతో బయలుదేరిరి.

హిందువులు అనేకులు యూరేగింపులో చేరిరి.

వేలకొలది జనులు యూరేగింపులో చేరిరి. ఆప్తన విద్యార్థులు యూరేగింపును దున్నులతో వచ్చి ఆప్తన జాతీయ పతాకము చుట్టును చేరిరి. అల్లుల్ ఖానుగారులేచి అమానుల్లాగారు తప్పక తిరిగి సింహాసనమునకు రావలెనని కోరిరి.

ఆప్తన సర్వక ప్రతినిధిగానున్న అల్లుల్ హాకిం ఖాను గారు విజయగౌరవము 101 ఫిరంగులు కాల్పించిరి. ఆనాటిరాత్రి బహారున్నీ దీపతోరణములతో అలంకరింపబడెను. పుష్పములు, ఫలహారములు, నాణెములు త్రోవపడుగునను ప్రజలకు పంచిపెట్టబడెను. కాబూలునకు పోవు రాజమార్గము యొక్క గోటు వద్ద యూరేగింపు ఆగెను. అచ్చట నాటికారులు పూలమాలలు కంకణములతో వేయబడెను.

బాచ్చాసాకూగారి రూపముగల మూడువిగ్రహములు చేయబడి నగరమందలి మూడుముఖ్య ప్రదేశములలో నుంచ బడెను. ప్రజలుమాచి దూషించుటకై అసహ్యమునకై యిట్లు చేయబడెను. ఉరేగింపు పూర్తియగునదికి రాత్రి 10-30 గంటలాయెను.

పెసావరు, ఆక్టోబరు 11:—కాబూలు ముట్టడినిగూర్చిన వార్తలేరును, తిరిగి వచ్చుటలేదు. వచ్చిన వార్తలన్నియు నాదిరుఖానుగారి మకామునుండియే వచ్చెను.

నాదిరుఖానుగారు అలీఖేలులో విడిసియున్నారు. నిన్న సాయంకాలమునకును అచటనేయున్నారు. నాదిరుఖానుగారి పటాలములు చరానీయాను ప్రదేశమును తైరాబాదునగరమును వశపరచుకొనియుండినట్లుగా తెలియవచ్చినది. పైజెప్పిన రెండుపట్టణములును కాబూలునకు 12 మైళ్లు దక్షిణముగా నున్నది. ఈనెల 6 లేదీని ఆవిశకపరచుకొనబడెను.

బాచ్చాసాకూగారింకను జలాలాబాదును తమవశములో నే యుంచుకొనినట్లుగా వార్తలు వచ్చుచున్నవి. కాని, కాబూలుకోట నాదిరుఖానుగారి చేతులలోపడినట్లుగా యీ బ్రిటిష్ సరిహద్దురాష్ట్రములలోనివా రందరును రూఢిగ నమ్ముచున్నారు.

బాచ్చాసాకూదురవర్త

పెసావరు, ఆక్టోబరు 11:—బాచ్చాసాకూగారు కాబూలులోనున్న ఆర్కుకోటలోనే దాగుకొనియున్నారు. నాదిరుఖానుగారు నేడే తమ అలీఖేలు మకామునుండి రెండవందలమంది సైనికులతో లోగారు కనుమలకు బయలుదేరి వెళ్లిరి.

నాదిరుఖానుగారి పక్షమున పోరాడుచుండిన వజీరు పటాలమునకును బాచ్చాసాకూగారి పటాలములకును యీనెల 7వ లేదీ సాయంకాలమునకును యుద్ధము జరుగుచుండెను.

బాచ్చాసాకూగారి తరపున పోరాడుచున్న మొహమ్మదు తెగయొక్క పటాలము లింకను నామావద్ద సమావేశమగుచున్నది.

హజారా తెగవారిపటాలములు తిరిగి బాచ్చాసాకూగారికి ప్రతిహతులుగా యుద్ధము సాగించినవి.

జలాలాబాదు ఏమైనది?

సిద్ధా, ఆక్టోబరు 12:—షావాలీఖానుగారు, కాబూలులో ప్రవేశించినమాట దృఢమైనది. బాచ్చాసాకూగారు కాబూలులోనున్న ఆర్కుకోటలో శరణుకొచ్చియున్నారు. తాను శత్రువులకు లొంగితిని తనక్రింది యుద్ధోగ్యముల ద్వారా షావాలీఖానుగారికి తెలియజేసికొనెను. అందువల్ల ఆయన శరణుకొచ్చియున్న ఆర్కుకోటమార్గము ముట్టడించబడలేదు. కాని, ఆప్తన రాజ్యములోని పడమటి పరగణాలోని సంగ

వరుసగా 3 సత్సరముల ఫలితములు ఒకటి కొకటిమించియున్నవి.

సం॥	సం॥ ఆదాయం.	వ్యాపారం.	బోణస్.
1926	6,48,470.	19,25,500,	81-12-24. రు. 12/-1000-కి
1927	7,18,854.	38,01 500.	81-12-25. రు. 20/-
1928	9,85,501.	67,00,000.	81-12-26. 22-8

ఇండియాలో కల్ల మిక్కిలి అభివృద్ధిలో నున్న భీమాకంపెనీతో అనుభూతి చేసుకొనుచు.

జనరల్ అనుయోగ్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీసు (అజ్మీరు)

The General Assurance Society, Ltd., Ajmer.

Apply to:—Dr. R. P. Aiyar, Superintendent, 44 Linghi Chetti St. MADRAS or General Manager at AJMER.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమైన కస్తూరి, గోరోజన, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నన్నపులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయొక్క అజీర్ణము, వాయున, జలుబు, శైత్యము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతగూము, చిన్నబిడ్డ సుంఘల అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండింతులలో నామ బాణమువంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తముయినవి. పరిశీలించ దగినవి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు. 0-4-0

12 సీసాలు రు. 2-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఏ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరు జిల్లా.

తిగాని గార్డెజోట సంగతిగాని, జలాలాబాదు సంగతిగాని కాంధహారములోనున్న తొహిస్తానీ పటాలముల సంగతిగాని యింకను తెలియలేదు.

పెసావరు, ఆక్టోబరు 12:—జలాలాబాదుకోట నాదిరుఖానుగారి పటాలములవశమైన సంగతి సత్యముగ తెలిసినది.

అమానుల్లాగారికి ప్రతిహతులై ఆప్తనవిప్లవమును బయలుదేరినదిగి సాన్వాలి నాయకుడగు మహమ్మదు అలంగారు అరెస్టుచేయబడిరి. వారితో అనేక ఆయుధములుకూడ వశపరచుకొనబడెను.

బాచ్చాసాకూగారి ప్రతినిధిగా కాబూలు గవర్నరై యుండిన మాలిక్ మొహిసిన్ గారు షావాలీఖానుగారిచే ఆరెస్టు చేయబడి తుహాతో కాల్చి చంపివేయబడిరి.

కాంధహారము వార్తలు

సిద్ధా, ఆక్టోబరు 13:—ఈనెల 12 లేదీ కనివారము నాడు దురాసీపటాలములు (నాదిరుఖానుగారి పక్షము పోరాడుటలములు) నిరంతరపోరాటము సలిపి కాంధహారపుకోటలో ప్రవేశించినందు, బాచ్చాగారి తాలూకు అచటనున్న తొహిస్తానీపటాలములు చాలా నీరసించి జననవ్వుమైన పిదప భిర్తావరీఫ్లో శరణుకొచ్చిరి.

నాదిరుఖానుగారి కుటుంబీకులు కాబూలులో

బందిఖానాలోనే యున్నారు

సిద్ధా, ఆక్టోబరు 13:—ఆప్తన వార్త లతిస్పల్టముగా వచ్చుచున్నవి. ఈ ఆక్టోబరునెల 2 లేదీవరకును కాబూలులో నే యుండివచ్చిన యొకబాలాసారివల్ల వార్తలుకొన్ని తెలిసినవి.

కాబూలు నగరములో బాచ్చాసాకూగారి యెడల ప్రజలకు అయిష్టము అసహ్యము నానాటికి హెచ్చుచున్నది.

నాదిరుఖానుగారి కుటుంబీకులు కాబూలులో బందిఖానా నున్నారని వెనుకటికన్న యిప్పుడు వారిని కొంతకనికరముతో చూచుచున్నారు.

అమానుల్లాగారి తంతివార్త

పెసావరు, ఆక్టోబరు 12:—ఆప్తన యుద్ధసమాప్తిని, బాచ్చాగారి అపజయమునకును, అమానుల్లాగారిని అభినందించుచు పెసావరులోని జయయతు ఇల్లేవోదో టార్గిస్సంఘము వారు సంపిన తంతివార్తకు ప్రత్యుత్తర పూర్వకముగా అమానుల్లాగారికి తంతివార్త నంపిరి:—

“మికందరకు కృతజ్ఞుడను. భగవంతుడు సర్వదా ఆప్తన రాజ్య పురోభివృద్ధి నే సంకల్పించుచున్నాడు”.

ఆప్తన సర్దారుల విడుదల

రంగూను, ఆక్టోబరు 11:—ఆప్తన యుద్ధారంభమున బ్రిటిష్ ఇండియాలో బ్రిటిషువారికి అధీనమై యుండినట్టి యా, ఆప్తన రాజకుటుంబమునకు చెందినట్టియు ఆప్తన సర్దారులు కొందరు బర్మాదేశములో నిర్బంధ ప్రవాసమునందుంచబడిరి.

ఇప్పుడు ఆప్తన యుద్ధము సమాప్తమైనది గనుక రంగూనులో నున్న ఆరుగురు సర్దారులు విడుదల చేయబడిరి. వారు యీ నెల 17-వ లేదీని స్టీమర్ క్రియిండియాకు వచ్చి తమ కుటుంబమువారిని కలిసికొనెదరు.

ఆప్తనయుద్ధ శుభసమాప్తికై విజయోత్సవములు బ్రిటిష్ అధికారుల ఆధ్వరము

పెసావరు, ఆక్టోబరు 12:—కాబూలు విజయమునకై తమ సంతోషమును వెల్లెబుచ్చుటకు బ్రిటిష్ సరిహద్దులో నున్న తొహిల్ నగరప్రజలు, తమ బహులవిధము అలంకరించిరి. పెద్ద యూరేగింపును ఉపక్రమించిరి. కాని, యీ యూరేగింపు జరుపుటకై తమ లై సెన్సు పొంద లేదనుకారణమున అచటనున్న బ్రిటిష్ అధికారియగు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు ఉరేగింపు జరుపరాదని ఆధ్వరతర పరచిరి.

బ్రిటిష్ అధికారు తీరితిగా మహమ్మదీయ పక్షాభిమాన రహితులై యున్నందులకు బ్రిటిష్ అధికారులను దూషించుచు నాటి సాయంకాల మొక బహిరంగసభ జరిపి ప్రజలు తీర్మానములు చేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

నరసాపురం

(స్వకీయవిశేషం)

రహితుల కాస్సరెన్సు

ఆక్టోబరు 11:—క్రిందటి సోమవారంతోజన సాయంత్రము లాకులనద్ద రెండవంట భూముల నిర్ధారణ కొరకు మాతాలాకోట రహితులయొక్కయు యుద్ధోగ్యులయొక్కయు, గొప్ప మహోసభ యొకటి జరిగినది. రెవెన్యూ, డి. సి. డివియూ. యుద్ధోగ్యులు యావస్థానియుగాక రహితులలో నుమారు 1000 మందినఱకు సభకు హాజరయిరి. హాజరయిన రహితులలో చాలమంది అర్జీలను వ్రాసి వాఖలుచేసిరి. ఈ అర్జీలన్నిటిని యొగ్గిక్కట్టి యింజనీరుగారికిపరిశీలనానిని త్రము మాసము కలెక్టరుగారు పంపిరి. కాన్ ఫరెన్సులో లేని పర్యవసాన మేమనగా మామూలుగా వంతుప్రకారము ఇవ్వవలసిన భూములుగాక ప్రస్తుత ప్రభుపంటలో ముటుపల్ల గాని మరియొక కారణము వల్ల గాని పంట చెడిపోయిన భూములనుకూడావచ్చే రెండవ పంట జాతితాలా చేర్చుటకు గాను, మా సముకలెక్టరుగారు సిఫార్సును చేసిరిని తెలియ చున్నది.

తైలరీన్నత పాఠశాల

ఈపాఠశాలకు జెందిన డిటేలింగు సానయిటి తరపున మొన్న మైక్లమన్ కెలపులలో శ్రీయుత దామెర్ర వెంకట్రావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. డి. గారు బహిరంగ ప్రదేశములలో వ్యాయామములను గలిగెడి సుఖములనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసమొకదాని నిచ్చిరి. ఇట్టి వ్యాయామములను గలిగెడి విశాలబుద్ధి, స్వేచ్ఛాశక్తి, దేహదాహ్యము మొదలయిన అంశములను గూర్చియు జర్మనీ, జపాన్ మొదలగు దేశములలో నిట్టి వ్యాయామములను అధికారులు ప్రోత్సహముచేయు విధమును గూర్చియు సదరు వెంట్రావుగారు చక్కగా నుపన్యసించిరి. ఆ సభకు అధ్యక్షులైన మా అడివనల్ సముజ్జీగారగు పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు బి. డి. వి. యల్. గారు ఉపన్యాసమునకు మిక్కిలి సంతసించి యానాడే విద్యార్థులు యేర్పాటు గావించుకొనిన రీడింగరూమును బహిరంగపఱచి విద్యార్థులయొక్క కృతజ్ఞతను ప్రాతులైనారని డెబ్బుటకెంటేని సంతసించుచున్నాను.

విద్యార్థులు నివసిత్రకలగు హిందూ ఆంగ్లసత్రికలనున్న భారతీ మొదలగు మాగజేషులనున్న చందాధనముతో తెప్పించుకొని చదువుచున్నారు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు సాధారణసభ

18.10.29 తేది మధ్యాహ్నం 11.30 గంటలకు జరిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

మహామహోపాధ్యాయ ఎస్. కుప్పస్వామిశాస్త్రిగారు

ప్రశ్న:—6-7-29 తేదిన జరిగిన సిండికేటు సభ యొక్క తీర్మానములందరి 9 వ పుటలోని కడపటి మూడవ పంక్తియందు 10 వ పుటలోని మొదటి అయిదవ పంక్తియందు గల యంతములనుబట్టి, త్రియతే పీ. చక్రవర్తి గారు గౌరవరీత్యముగా విని చాలించినట్లుగా భావింపబడుచున్నదా? అట్లయినచో, డిప్యూటీ ప్రధానము అతని రీడరీషిప్పు అంతమొందినది?

జవాబు:—త్రియతే పీ. చక్రవర్తి గారు (పేజీ 10 నో) కాశీ యూనివర్సిటీ నుండి డిప్లొమా యొక్క 4 వ లాక్రిండును కేసుగా నిలుపుంపబడిరి. వారు రాజమండ్రికి బదిలీ చేయబడినపుడు కాశీ యూనివర్సిటీయందు విని చాలించుచేర గౌరవరీత్యముగా విని చాలించినట్లుగా భావింపబడిరి.

ఎం. ఎస్. సభ్యులుగారు

ప్రశ్న:—విశ్వవిద్యాలయమునకు బ్లాకు గ్రాంటులపై ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడుచున్న యేదయిన సమాధానము కురిసిందా?

(బి) అట్లయినచో, సమాధానపు వరకు తెప్ప?

(సి) లేనిచో, సమగ్ర విషయము ప్రస్తుత పేజీలలో నున్నది?

జవాబు:—ప్రభుత్వమువారిచే నూదించబడిన బ్లాకు గ్రాంటు సంకీర్ణములకు సిండికేటు తీర్మానించెను. మరియు, గ్రాంటు మొత్తము సర్కియల్ యంతమునకు, విశ్వవిద్యాలయమునకు గాను విభజించు స్కీములనుబట్టి డిస్ట్రీబ్యూషన్ పీల్చర్ లును పునర్విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారికి విన్నపము గావించుచున్నామని సిండికేటు తీర్మానించెను. ఈ విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి విన్నపము గావించబడినది.

మహామహోపాధ్యాయ ఎస్. కుప్పస్వామిశాస్త్రిగారు

ప్రశ్న:—అనంతపురం నల్లమండలముల కళాశాలను, మదనపల్లి థియోసాఫికలు కళాశాలను తనిఖీగావించు నిమిత్తము కమిషనును నియమించుటగూర్చి సిండికేటు తీర్మానము యొక్క 6 వ పేజీలలో 27-7-29 తేది తీర్మానముబట్టి సిండికేటువారు సమగ్ర కమిషను నియమించుటకు ముందుగా కొద్ది సంవత్సరముల క్రిందటివరకు యాకాకాళలు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధించబడి యున్న విషయమును విచారించి, యాకాకాళలు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు చేర్చబడిన తరువాత ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క కమిషనుచే తనదీ గావించబడే నేపా భోగ్యము గావించిరా?

జవాబు:—అవును.

పి. పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

ప్రశ్న:—4-5-29 తేదిన జరిగిన సిండికేటు సభయొక్క తీర్మానములలోని ఏ 661 యంతముబట్టి.

(ఏ) 1929 మార్చి, సెప్టెంబరు పరీక్షలకు గ్రాత్రిప్రశ్న కాగితములు తయారు కావకుండును, మార్చి పరీక్ష మరల 18-7-29 తేదిన జరుపబడుటకును, అసలర మేలకలిగెను?

(బి) ఈ విధముగా పారబాట్టు యికముందు జరుగవలయునని సిండికేటు యేమి చర్య దీసికొనెను?

జవాబు:—(ఏ) ప్రశ్న కాగితములు, పారబాట్టున, అంతయును సంతృప్తిపరీక్షకు నిర్ణయించబడిన విషయముగూర్చి తయారుకావడెను.

(బి) నిర్ణయించబడిన ప్రత్యేక భాగము యిప్పుడు పరీక్షకు వచ్చిందే?

పి. పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

ప్రశ్న:—మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము పరీక్షకు 1929 నుండి 1930 వరకు ప్రతి సంవత్సరమున మోడరయిన విద్యార్థులెందరు? ఆయా సంవత్సరములందు కాశీ తరగతులకు చేర్చబడు అర్హులైన విద్యార్థులెందరు?

జవాబు:—

సం॥	పరీక్షకు మోడరయిన కాశీ తరగతులకు అర్హులైన విద్యార్థుల సంఖ్య.	మోడరయిన విద్యార్థుల సంఖ్య.
9,21-25	18,572	8,709
9,26-28	20,079	8,187

1926-27	15,854	6,458
1927-28	16,850	6,742
1928-29	17,581	7,797

మహామహోపాధ్యాయ ఎస్. కుప్పస్వామిశాస్త్రిగారు

ప్రశ్న:—ప్రాచ్యపరిశోధనశాఖలో 16-9-29 తేది సరికి పనిచేయుచున్న విద్యార్థుల పేర్లు యొక్కతలు వారిచే గా వింపబడుచున్న పరిశోధన, 16-9-29 తేది సరికి గావించబడిన యభివృద్ధి గూర్చి వివరములను తెలిపెదరా?

జవాబు:—సంస్కృతము, శేర్లు, యోగ్యతలు:—

1 ఏ. గౌరవమీనముగారు వి. మాంసాశోమిని. 2 కే.ఆర్. లక్ష్మీశాస్త్రిగారు వేదాంతశోమిని.

పని:—ఈ విద్యార్థులు అభ్యయులుగలిసి యుగ్యదము యొక్క సర్వానుక్రమణి గూర్చి యంతసకల ప్రకటించబడి యుండునని వాఖ్యానములను పరీక్షించుచున్నారు.

తెలుగు-శేర్లు, యోగ్యతలు:—పి. పాపారావుగారు ప్రభుత్వరగతి విద్యార్థులు. ఎం.పి. ముగ్గురు విద్యార్థులలో నొకరయిత్రము పరిశోధనశాఖలో చేరిరి.

ఈ విద్యార్థులు తెలుగుభాషయొక్కయు, వ్యాకరణముల యొక్క యభివృద్ధిని పరిశోధించుచున్నారు.

మహామహోపాధ్యాయ ఎస్. కుప్పస్వామి శాస్త్రిగారు

ప్ర:—విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ భవనముల శంఖు స్థాపన యెప్పటికి పూర్తి కావను?

జ:—ఇంకను ప్రారంభించ బడలేదు. ప్రారంభించబడిన తరువాత యెనిమిది నెలలలో పూర్తి కావను.

డి. కృష్ణారావుగారు

ప్ర:—కార్పొరేషను సభలో విద్యార్థుల కొనగబడిన బహువిధముల స్వదేశముగోనా లేక యంగ్లాండులోనా తయారుకావడెను?

జ:—పరీక్షలు యంగ్లాండులో తయారు కావడెను.

పి. పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

ప్ర:—(ఏ) మూల్యభేదము, మెట్రిక్యులేషను, పరీక్షల పరీక్షగ్రంథములు ఒకేకంపెనీద్వారా మాత్రమే వర్తకులకు లభించుటకునున్నదా?

(బి) ఈయేర్పాటు యిబ్బందిని గలగజేయునది ఫిర్యాదులు చేసినదా?

(సి) అట్లయినచో, ఈయిబ్బందిని తొలగించుటకు సిండికేటునా తేమిచర్య దీసికొనబడుచున్నదా?

జ:—(ఏ) అవును. మరేయోర, కన్నడ, గ్రంథములు మాత్రము మరియొకకంపెనీ కొనగబడెను. (బి) లేదు. (సి) ప్రశ్నక వసరములేదు.

మహామహోపాధ్యాయ ఎస్. కుప్పస్వామిశాస్త్రిగారు

ప్ర:—(ఏ) 1-7-29 తేదిన జరిగిన సిండికేటు సభయొక్క తీర్మానములలోని ఏ 2072 అంశముక్రింద జెప్పబడిన "సెట్టును అండ్ హిస్టరీజ్ లిబరరీ 1" గూర్చి తెలుగు ప్రశ్న కాగితముగూర్చి 6 వ ప్రాపున బి. పి. వ్యాసుశాస్త్రి పరీక్షలో ప్రవేశపెట్టబడిన పేరు సీ గల ప్రశ్న కాగితమునకును భేదమేమయిననున్నదా? (బి) లేనిచో యావిషయమున చెల్లించబడిన అధికముత్తమును రాబట్టుటకు సిండికేటు ప్రయత్నించెనా.

జ:—(ఏ) లేదు. (బి) అవును.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో మహాత్ముని దిగ్విజయము

లక్ష 5 వేలకుపైగా ద్రవ్యమువసూలయ్యెను ప్రజలు చాల ఉత్సాహము చూపుచున్నారు కానీ, అక్టోబరు 14 :—సంయుక్త రాష్ట్రముల కారగ్రాన్లకుమిటి కార్యదర్శియగు శ్రీ ప్రకాశం గారిట్లు తిలకింపుచున్నారు:—

సంయుక్త రాష్ట్రములలో మహాత్మా గాంధీగారు ప్రచారమును మిక్కిలి జనుప్రదముగా నలుపుచున్నారు. తిరుగుల ఆశాసకరమైనను మహాత్ముడు మంచి ఆరోగ్యస్థితియందున్నారు. ఒక వాసులులో ఆనగా సెప్టెంబరు 11 నుండి అక్టోబరు 11 వరకు మహాత్ముడు 15 జిల్లాలలో సంచారము చేసిరి. ప్రతిఒకటి అసంఖ్యాములకు ప్రజలు వారినాహ్వానించిరి. గౌరవపూర్వకముగా లక్షకుపైగా ప్రజలు గుమికూడిరి.

ఒకలక్ష విడుదలయ్యున్నట్లుగా డిబ్బునములైనది. మహాత్ముని సహాత్ములు అక్టోబరు 17 తారీఖునుండి 24 వరకు ఏర్పాతికొనెను. తరువాత మరల ప్రచారమును ప్రారంభించును. (శ్రీ వెస్.)

బాపట్ల తాలూకాబోర్డు

ఆఫీసు కలెక్టరు ఎన్నికలు

గౌ. సుబ్బరాయుడుగారిపై బోర్డులో "సర్వీయోరై" పెట్టెను

మద్రాసు, అక్టోబరు 15:—గౌ. న్యాయమూర్తుల వెంకటసుబ్బారావు, మాధవను నాయకుగార్లవద్ద, ఒక "సర్వీయోరై" కార్డు ఒక పెట్టెను ఈ ఉదయం దాఖలు చేయబడిన పెట్టెను. గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు ఒకటవరకు సాండ్లంబ గాను, లోకల్ సెలెక్షన్ గవర్నమెంటు సెక్రటరీగారు రెండవరకు సాండ్లంబ గాను, పూర్వగ్రామం (బాపట్ల తాలూకా) కోటం రాజు గారు మూడవరకు సాండ్లంబ గాను చేర్చబడిరి. కోటం రాజు గారును, పెట్టెనరకు ఇనగంటి వెంకటప్పయ్య చాదరిగారును బాపట్ల తాలూకాబోర్డుకు జానుమాసములో కాన్డెట్టుగా నిలిచిరి. అందులో కోటంరాజుగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు డిక్లరుచేయబడినది. అందుపై, ఒకటి రెండు రెన్నుండెట్లవద్ద వెంకటప్పయ్యగారు, లోకల్ బోర్డు ఆఫ్ రిజిస్ట్రేషన్ ఒక పెట్టెను పెట్టిగా, గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు, కోటంరాజుగారి ఎలక్షను రద్దుచేసి, తిరిగి ఎలక్షను జరుపవలెనని, 15 వ జులై తేదీన ఆర్డరుచేసిరి. తరువాత 12 వ ఆగష్టు తేదీన, పెట్టెనరకు నోటీసు లేకుండా, గౌ. ప్రధానమంత్రిగారును, సెక్రటరీగారును, తమ వెనుకటి ఆర్డరును రద్దుచేసి, కోటంరాజుగారి ఎలక్షను భాయపరచినట్లు, మోకోర్టు పెట్టెనులో ఉదహరింపబడినది.

పెట్టెనరకు తరఫున, గౌ. మంత్రగారికి లోకల్ బోర్డు ఆఫ్ రిజిస్ట్రేషన్, రివ్యూ చేయుటకు అధికారమే లేదనియు, అట్టి అధికారము ఒకవేళ ఉన్నను, పెట్టెనరకు నోటీసు ఇవ్వకుండా అతనికి అనుకూలముగా వేయబడిన ఆర్డరును రద్దుచేయుటకు వీలు లేదనియు, మొదటి ఆర్డరు పెట్టెనరకును పంపించిన తరువాత, అతను బాపట్ల సబ్ కోర్టులో దాఖలు చేసి ఎక్షలను పెట్టెను, గవర్నమెంటు ఆర్డరునమ్మి విత్తాచేసికొనవలెననియు, అందుచేత అతనికి చాలానష్టము కలిగినదియు వాదించబడినది.

గౌ. న్యాయమూర్తులు, పెట్టెను అడ్డిటుచేసి, రెన్నుండెట్లను నోటీసు ఆర్డరుచేసిరి. నోటీసు రెండువారములలో రిటరును కావలెనని ఆర్డరుచేసిరి.

గౌ. న్యాయమూర్తులు శాస్త్రిగారు పెట్టెనరకు తరఫున వాదించిరి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్వసీలిమిచెడ్డ

43 హరిసోరొడ్డు, మాంట్టూరొడ్డుబోర్డు మద్రాసు డాక్టరు నోరీ సుబ్బారావుగారు ఎ. ఎం. ఎ. సి. ప్రావీణి కోడూరు పొన్నూరుబోర్డు ఆంధ్ర జిల్లాలలో మాకం పెన్సియెక్కు ఏజెన్సీలపై కంట్రాక్టుగా నియమించబడిరి. వారు ఆయా ప్రాంతములందు సందరించునపుడు మాకాతాదార్లును, ఏజెన్టులను వారికి తగు సహాయముచేయ గోరుచున్నారు. డా॥ ఆచంట లక్ష్మీనాథు, బి. ఎ. ఎం, బి. సి, ఎమ్ భిషగత్తు, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఇన్ సాల్వెన్సీ పెట్టెన్ నెం. 42/1929. అర్రీదారుడు:—(ముంగిగముడు) శివపురపు సరస్వతి కోమాడు కొండయ్య, కమ్మకులం, భూస్వామి, పర్మిట్టు, ఒంగోలు తాలూకా. ఎదిరి

రెన్నుండెట్లు:—కొప్పరపు వెంకటకృష్ణారావు, మరికొందరు. ప్రెస్ తెలుపబడిన పెట్టెనరకు దారుడు 1920 ఫిలిం 5 వ ఆక్టోబరు 18 (2) సెక్షను ననుసరించి తన్ను ఇకాసాల్వెంటుగా తీర్మానించ వలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఒక అర్రీని ఈ కోర్టునందు దాఖల్ చేసుకొని యున్నాడు. సమగ్ర అర్రీనిచారణనిమిత్తము 11-11-29 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. సబ్ కోర్టు, బాపట్ల 11-10-29 } ఎం. అనంతగిరిరావు, అడిషన్ల సబార్డినేట్ జడ్జి.

శ్రీదుర్గాకళామందిరము, బెజవాడ

ఈ మందిరమునందు నవంబరు రెండవ తేది మొదలంధ్రరాష్ట్రీయాది సభలు జరుగనున్నవి. గాటకరంగ స్థలమును తగిన యుపకరణములతో కలంకరింపవలసి యున్నది. ఈ కారణముల వలనను నితర కారణముల వలనను ఆంధ్రసభల నమమునందు నాటక ప్రదర్శనములకై కళామందిరమును నితరుల కీయజాలనందులకు మన్నింప గోరుచున్నాను.

కా. నాగేశ్వరరావు.

లాహారు కుట్ర కేసు

డా॥ రాబ్బనుగారి సాక్ష్యము

లాహారు, అక్టోబరు 14:—డా॥ రాబ్బనుగారి, ఇండియా ప్రభుత్వమునందలి మందుగుండు సామానుల ప్రధాన పరిశోధకుడు (కలకత్తా) నేడు కుట్రకేసు సామాన్య సాక్షులలో నొకరుగ నుండెను. డిఫెన్స్ వకీలు అమలకరాము గారును, వకీలు ప్రాతినీధ్యులైన 8 గురు ముద్దాయిల తరపున భగతుంగుగారును ముఖ్యులు సాక్షిని తమకు ముందుగ వెలుప కుండ సామాన్యనివలె దెచ్చుట న్యాయముగాదని ఆక్షేపించిరి. డా॥ రాబ్బనుగారిని క్రాసుపరీక్ష జేయులోపున మందు గుండు నామానుల నిపుణునితో సంప్రదించవలసి యున్నదని డిఫెన్సువారు చెప్పిరి. సాక్షుల కేర్ల ను ముందుగ తెలుపవలసిన అవశ్యకతగాని అచారముగాని లేదని ప్రాసిక్యూటరువారు చెప్పిరి. చివరకు సాక్షిని కేసీ విచారించి క్రాసుపరీక్షకై 28 వ తేదిన రప్పించుటకు ప్రాసిక్యూటరువారు నూచింప గ డిఫెన్సువారు రంగీకరించిరి. డా॥ రాబ్బనుగారు కుట్రకేసులకు సంబంధించిన మందుగుండు సామానులను తనకు పంపగా పరీక్షించితిని జెప్పిరి. లాహారు బాంబు కర్మాగార మలోని బాంబుకుకలకు ఎస్సెల్లో కేసీన బాంబుకుకలకును పోలికగలదు. అన్నింటిలోని పెల్లు ఒకేపోతగలవి. మరాఠ్పూరులో దొరికిన బాంబులు లాహారు కర్మాగారములో దొరికినవాని మాదిరిగ నేయున్నవి. భూకాలలో దొరికినవిగూడ అట్లేయున్నవి. 1914 సం॥ మజిలీలాయందు దొరికినవిగూడ లాహారుబాంబు ప్యాక్టరీలో వానివలె నేయున్నవి. (అ.ప్రె.)

కాకోరి ఖైదీల సౌకర్యములు

తొలగించుట

తిరిగి నిరశనప్రతము సూచనలు

లాహారు, అక్టో 14:—కాకోరి ఖైదీల కదివరకొసంగిన సౌకర్యములు తొలగించి, రవానార్త లాహారు కుట్రకేసు ముద్దాయిలయందు తిరిగి సంచలనము కలిగించెను. ప్రభుత్వము వారు యిట్లుజేయుట కాంగ్రెసుకుమిటీ తీర్మానమువలన చేయవలసిన కాంక్షని చెడగొట్టిన నారుదలించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వెంటనే మధ్యపడి కాకోరి ఖైదీలకు తిరిగి అన్ని సౌకర్యములు చేకూర్చున్నచో తిరిగి నిరశనప్రతము ప్రారంభింప బడునని చెల్వుచు లాహారు ముద్దాయిలు ప్రభుత్వసభ్యులకు తంతివార్త నంపుటకు యోచించుచున్నారు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారము సర్దారు భగతుంగు దత్తు గార్లను ఆదివాగమునాడు బోర్న్లు జైలులునకుపంపి ఇతర ఖైదీలతో ఒకగంటసేపు మాట్లాడినిచ్చిరి. ఇకముందు ఆదివార నాడు ఆరగంటలు మాట్లాడనీయవలెనని వారు కోరిరి.

(ప్రె.ప్రె.)

రాయల్ కార్మిక విచారణసంఘము

కరాచీకి వెళ్లుట

కరాచీ, అక్టోబరు 4:—శ్రీయత యన్. యం. జోషీ గారి అగననముతో రాయల్ కార్మిక విచారణసంఘ సభ్యులెల్లరు కరాచీకి విచ్చేయుట పూర్తి అయ్యెను. సర్. విక్టరుసా నూసుగారు మాత్రము బొంబాయిలోఆగిరి. వీరు యీ సంఘమును లాహారునందు చేరుదురు. విచారణసభ్యులు నిన్న విక్రాంతి కొనిరి. నేడు వారు విచారణ ప్రారంభించిరి. ఈసంఘము వారు కరాచీలోనున్న పరిశ్రమలను స్వయముగామానుటకు నిశ్చయించిరి. వీరు కార్మికులగుహములు కూడ తనిఖీచేయుదురు. బుధవారము నాడు సంఘమువారు సాక్ష్యము గైకొనట ప్రారంభించెదరు. (అ.ప్రె.)

అనారోగ్యముచే సర్ మాంటెగు పియర్మన్ గారు కింగ్స్కోట్ల న్యాయమూర్తిపదవిని వదలుకొనిరి.

సింధు దేశమున వరదలు

అపారమగు ధననష్టము

దేశీయులు ధనసహాయము చేయవలెను

ప్రచురణసంఘమువారి ప్రకటన

సింధువరదల కేంద్రసహాయసంఘమువారి క్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు. వరదలకేంద్రసహాయ సంఘము వారు వరదల ప్రదేశములందు వరదలను మెనగించి జిల్లా సహాయ సంఘముల కేర్పరచి తమ నిజేదికలను తయారు చేసిరి. కేంద్ర సంఘము వారమునకు రెండుపార్లు సమావేశమగును. అధ్యక్షుడును కార్యదర్శి వీరు పురుషు యీ కార్యమునందే తమ కాలమును వినియోగించుచున్నారు.

కరాచీజిల్లా

కరాచీజిల్లాలో కోత్రి జిజను చాలనష్టపోయెను. ఇచ్చట అనేక గ్రామములే కొట్టుకొనిపోయెను. 12 వేలమంది ప్రజలు నిలువ నీడలేక అల్లాడుచున్నారు. సుమారు 5 లక్షల రూపాయలు విలువగలపంటల నష్టముకలిగెను. పదివేలయెకర ముల భూమి వరదలపాలయ్యెను. ప్రజలలో కలరావ్యాధి వ్యాపించెను. ఈ ప్రజలకు 525 మణుగుల ధాన్యము పంచిపెట్టబడెను. ఇంకను వేయిమణుగులు పంచిపెట్టవలసియున్నది. ఈ జిల్లాకు 25-9-29 తేదీవరకు రూ 10872-2-6 లు నిర్ణయింపబడెను. మిడుతలందు అధికమయ్యెను. పశువులకేకము చనిపోయెను. మన్యజ్వరము తీవ్రముగ వ్యాపించసాగెను. సహాయార్థము స్థానికసంఘములు ఏర్పాటు చేయబడెను. కలెక్టరు గారు త్వరలో కోత్రిలో నొకసభగావించి ధనసహాయము గావించవలెనని జమీందారులను కోరెదరు.

హైదరాబాద్ జిల్లా

ఈ జిల్లాకు వర్షాధిక్యముచే అపారనష్టము కలిగెను. హేతాలూకా వర్షాధిక్యము చేతను వరదలచేతనుగూడ నష్టపోయెను. ఇచ్చట కనీసము రూ 28½ లక్షలరూపాయల విలువ గలనష్టము కలిగెనని అంచనావేయబడెను. ఈజిల్లా సహాయార్థము రూ 47000 లు నిర్ణయింపబడెను.

తార్సార్క-జిల్లా

ఈ జిల్లాలో వర్షాధిక్యమువలన నధికనష్టము గలిగెను. సింధుదేశమున యీజిల్లా అత్యధిక దరిద్రవంతమైనది. మూడు వానలు కురిసెను. ఈ మూడింటికిని 50 దుక్కులవాన పడెను. ఎచ్చటజూచినను నీటి మయమే. ఇచ్చట నలువది లక్షల రూపాయల విలువ గల నష్టము కలిగెనని అంచనా వేయబడెను. ఈజిల్లాలో అన్ని జిల్లాలకంటెను మిడతలందు అధికమయ్యెను. ఈజిల్లాకు సహాయార్థము రూ 55,828 లు ఇవ్వబడెను. పదిలక్షల రూపాయలు సహాయార్థము కావలెనని వరదల సహాయనిధి సంఘాధ్యక్షునికి జిల్లాసంఘాధ్యక్షుడు తంతివార్త నంపెను.

నవాబ్జిల్లా

ఈజిల్లాలో అన్ని తాలూకాలును వర్షాధిక్యమువలనను, వరదల వలనను, మిడతలవలనను నష్టపోయెను. పొడివానలో నొకరక్షణలయము కేర్పరచి అచ్చట దిగినను రెండువేలయందొ ప్రజల కాపర, మొనగబడుచున్నది.

సుక్కూరుజిల్లా

ఈ జిల్లాలో 11000 ఎకరముల పంటగలభూమి వరదల పాలయ్యెను. అనేక గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయెను. ఇచ్చట పదిలక్షలరూపాయల విలువగల నష్టము కలిగెనని అంచనా వేయబడెను. ఈజిల్లాలో సహాయార్థము రూ 15000 లు యివ్వబడెను.

లాఠూనాజిల్లా

ఈ జిల్లాలో సెవా నడివిజనున కత్యధిక నష్టముకలిగెను. 9 గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయెను.

జుకోబాబాద్ జిల్లా

ఈ జిల్లాకు కొండవాగులవలన నిదీవరకు ఎన్నడును కలగని నష్టముకలిగెను. 85,000 ఎకరములభూమి వరదలపాలయ్యెను. 125 గ్రామములు వరదలచే మునిగిపోయెను. రూ 1,30,000 లు నష్టముకలిగెనని అంచనావేయబడెను. ఈజిల్లాలో మొత్తము రూ 25 లక్షల విలువగలనష్టము కలిగెనని తెలియుచున్నది.

కేంద్రసహాయసంఘము

దినదినమును సహాయమును గోరుచు ఉత్తరములు కేంద్రసహాయ సంఘమునకు చేరుచున్నవి. 25-9-29 తేదీలోగా నమూనెన 201840-1-10 లలోను అధికభాగము ఆప్టడే ఖర్చుచేయబడెను. సహాయనిధి కనీసము రూ 10 లక్షలైన నుండిగాని చాలదు. ప్రజలను ప్రభుత్వమువారును యీనిధికి తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాము. అక్టోబరునెలలో రాబివంటల విత్తనములను కట్టుకొనుటకు వస్త్రులను ఇచ్చి సహాయము చేయుటకు యీసంఘమువారు పూనుకొనిరి. తరువాత పుత్రకగా మనుకలను కట్టుటకు సుకాణములను నెలకొల్పెదరు. గృహనిర్మాణ సంఘమువారు వ్యర్థలో ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన ఇంజనీరుగారిని కలిసికొని సంప్రదించెదరు.

వైద్యసహాయము

పట్టికు హెల్త్కాఫువారు యీసంఘ ప్రచారకులకు పేక్కు-విధముల తోడ్పడుచున్నారు. ఉచితముగ ప్రజలలో నుండులను పంచిపెట్టుటకు ప్రచారకులకు యీకాఫువారు ముందు నిచ్చుచున్నారు. అందువలనమాత్రము కలరామాత్రలు మున్నగువంతులు కలవు. ఈకాఫువారు తనడాక్టర్ల చేమాడ అగినసహాయమును చేయించుచున్నారు.

మేము మొదట ప్రకటన గావించినతోడనే సింధుదేశ యానిధియొక్క ట్రస్టీలు రూ 125000 లు విరాళముగా నొసగిరి. కరాచీ పోస్ట్ట్రస్టువారు రూ 80000 లు నొసగిరి. కరాచీ పురపాలక సంఘమువారు రూ 10000 లును ఓరీసుంటుల్ లెఫ్ట్ అఫ్ఫైర్స్కు కంపెనీవారు రూ 2000 లును ఇచ్చిరి.

ఇంకను అధికమగునష్టము మిక్కిలి అపారముగానున్నది. నయాబీలురును ధనవంతులును తమంతలను ఖా. బి. సి. హెచ్. మామ గాల్తోశాధికారి సింధువరదల సహాయనిధి సంఘము (కేరాఫ్) మెనర్స్ మామఅండుకో సెక్రెటేట్టు కరాచీ అను చిరునామాకు పంపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

బ్రాహ్మణేతరమహాసభ

ఈనెల 5,6, తేదీలలో నెల్లూరియందు జరిగిన యీసహాయకేసు తనయొక్క నిజస్వరూపమును బహిర్గత పరచియున్నది. రయికుసోదరులకు మునిస్వామినాయుడుగారియొక్క హితవుగాని, పార్టీ లీడరు పాత్రోగారియొక్క పలుకులుగాని కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారు రామస్వామిమొరలి గూడగా రియొక్క ఆశయములుగాని, వినక యీసభవారు బ్రాహ్మణప్రవేశము నంగీకరించకపోవుట విచారకరము. ఈపార్టీ స్థాపకోద్యేత్వము గవర్న మెంటుకు సహాయభూతులయి జాతీయతను పరచి, బ్రాహ్మణుల హక్కులను మెయ్యును ప్రద్యోగములను ప్రాడమెను కుట్రచే పరమావధిగా జెట్టుకొని కొంతమంది స్వాధీనపుత్రులయపయోగమునకేగాని, అశేష బ్రాహ్మణేతరలఅభ్యుద్ధియేతము జేస్తూ త్యచయనట్లు యంతరకు గ్రహించకపోవుట కడుదూర దృష్టికరము. ప్రెసిడెంటుగారు తమ యుపన్యాసమున దేశమున కార్మికస్వాతంత్ర్యము నిచ్చునదియు, కీడుపాలిట కల్పితపుత్రుల నగు ఖద్దరుసుగురించి క్లుప్తముగా చెప్పినను ఖద్దరుతీర్మానము మహాసభలో కాకపోవుటయు, మద్యపాననిరసన, గ్రామపునర్నిర్మాణము, ప్రస్తుతము పెనుభూతములై మీదబడుచున్న కృష్ణగోదావరిజిల్లాల రీసెటిల్ మెంటు మొదలగు ముఖ్యవిషయములగురించియే తీర్మానించకపోవుటయు, రయికులచైన నాకకు యీ బ్రాహ్మణేతరసభ యెంతవరకు సహయోగకారియో పోకులే విచారించెదరుగాక. పాపము వీరు గవర్న మెంటువారికి ఆరిశ్వాసపూత్రులగుదురుని యెందరికావోలు. పోనీ వీరు గవర్న మెంటు కండయైనిలచిననూ నూటికి 1½ ప్రద్యోగస్థానములు గలిగిన పట్టణవాసులకు కేవలొకరిని ఆంగ్లవిద్యాధికులతో సుపయోగమేకాని మనబోంట్ల పల్లెటూరి రయికులకేమి లాభికరము. ఆదియునుంగాక మిమ్ముల నాశ్రయించుచున్న వారికి యేనాల్గు జిల్లాబోర్డు మెంబర్స్ యేరెండు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటులలో లభింపవచ్చును. కావున ఈ బ్రాహ్మణేతర మహాసభయాలార! యిట్లంటినని నాకు బ్రాహ్మణేతరభావనము లేదనియును కొనకుండుదగాక. ఖద్దరుతీర్మానము నంగీకరించి బ్రాహ్మణేతరసభ గ్రామపునర్నిర్మాణ సమస్యను చేర్చించని దక్షిణయిండియా లిబరల్ పెడరేషన్, రీసెటిల్ మెంటు సమస్యను నిరసించని నెల్లూరు సమవేశము రయికులమను మనకంతమాత్రము పునయోగకారికాదు గనుక దేశహితమును గురించి జాతీయసాఖ్యచే లోకకల్యాణముగ భావించి సక్రమపద్ధతులచే నడుపబడుచున్న కాంగ్రెస్ సందేశములనే జరపానించి దృఢులయ్యెదరుగాక యని మనవిచేయుచున్నాను.

భట్ల పెనుమర్లు. (ఒక బ్రాహ్మణేతరరయికు)

సామాజిక వార్తలు

చెన్నై పురి ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము:—పై సంఘ పురపాలకసంఘము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున అక్టోబరు 19 తేదీన ప్రవేశపెట్టిన 5-5 గంటలకు జరుగును.

చెన్నై పురి వ్యవస్థాపకసంఘము సభ:—ఈ సంఘసభ కేపు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మహాజన సభామందిరమున జరుగును.

రాకపోకలు:—మద్రాసు గవర్నరుగారు కేపురాత్రి బొంబాయి వెలుగుబడి నుండి మద్రాసు విడిచి వెంకటగిరి కేసెదరు. 19 వ తేదీన తిరిగి మద్రాసు వచ్చెదరు.

గవర్నరు దంపతులకు తోటవిందు:—తేలూరు వారి, 15 వ తేదీ సాయంత్రం 5-30 గంటలకు పూనమిల్లి హోటల్లో వకలాను తోటలో సి. అబ్దుల్ హక్ కింద జరుపబడును.

జాతీయ ఆరోగ్యముగూర్చి ఉపన్యాసము:—భారత యువక సంఘమునకు డా॥ లక్ష్మీపతిగారు చాకలి హోటల్లో గవర్నరు వెంటనే డిప్యూటీ కమిషనరులకు 16 వ తేదీ సాయంత్రం 4-30 గంటలకు జాతీయ ఆరోగ్యము గూర్చి సినిమా ఫీల్మ్ల సహాయమున సుపన్యాసించుదురు.

అంతర్జాతీయ స్కాట్యుప్రదర్శనమున కేసిన మద్రాసు స్కాట్యులు:—ఈనెల 17 తేదీకి బోటుమెయిలు బయల్ పడుచోట మద్రాసునకు వచ్చెదరు. వీరికి స్వాగతము సమయమున స్కాట్యులందరూ ఆనాడు హాజరుకావలెనని ఈ ఎస్. కామేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి బెజవాడ కేగిరి.

రాకపోకలు:—మద్రాసు గవర్నరుగారు అనుదరులకు నేటి ముందుమునకు వెంటనే వెలుగుబడి మద్రాసు వచ్చిరి.

గా॥ సర్. టి. ఇ. మాయర్, ఎ. వై. జి. కేంబేల్, డి. బి. ఎం. కృష్ణన్ నాయర్, గా॥ డా॥ పి. సుబ్బారాయన్, ఎ. రామస్వామిమొనరియార్, వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు నేటి యందుమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి బెజవాడ కేగిరి.

ఇ. హెచ్. ఎం. బహదూర్ గారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి ఏలూరున కేగిరి.

సవరణ:—ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయ సెనేటుసభ్యులుగా ప్రాధాన్యతగారిచే నామినేటయ్యిరి. ఆనటకుబదులుగా నిన్నటి ఆంధ్రపత్రికలో "ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ్యులుగా ప్రాధాన్యతగారి నామినేటయ్యిరి"ని పొరబాటున ప్రకటించబడెను.

మద్యనిషేధప్రచారము

గల ఆదినారము సాయంకాలమున కాలిమనుచేరియందున్న రాత్రిపాకాలదగ్గర మద్రాసు యువజన సమితియొక్క మద్యనిషేధ ఉపసంఘమువారి రోకబహిరంగసభ జరిపిరి.

శ్రీయుత పి. యస్. కంకర నారాయణయ్యరు (అడ్వకేటు) గారు రుపన్యసించుచు కేరిలదస్థితి తొలగిపోవుట కొన్ని సహకారపద్ధతులను సూచించిరి. శ్రీయుత టి. పి. వెంకటరామన్ గారు త్రాగుడు దుర్భాసమును తొలగించుకొనుటకు మృత్యువున కయినను సిద్ధపడవలెనని నుడిపిరి.

శ్రీయుత డి. పి. రామస్వామిగారు ప్రభుత్వమువారు గానించుచున్న నిషేధప్రచారము వట్టిబూటకమే యనిరి.

సభ ముగింపుకుటకు పూర్వము శ్రీయుత వై. వై. దత్త నాయగారు మేటికులాంతర ప్రదర్శనము గావించిరి.

సెంట్రలు లేబరుబోర్డు:—శ్రీయుత డి. శివరావు గారిట్లు ప్రాయచున్నారు—

నిన్న సాయంకాలమున కొన్ని కార్మికసంఘములపతి నిధులు గోకలే హాల్లో సమావేశమయి సెంట్రలు లేబరుబోర్డు పునరుద్ధారణ గూర్చి చాలనేపు చర్చించితిమి. అట్టిబోర్డు ఒకటి కొన్ని సంవత్సరములక్రిందట నెలకొల్పబడి, ఉపయోగకరమును

ఖద్దరు, చేతి పనుల ప్రదర్శనము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభతోబాటు ఖద్దరు చేతి పనుల ప్రదర్శనము బెజవాడలోని దుర్గా కళా మందిరమున నవంబరు 3, 4, 5, 6 తేదీలందు జరుగును

ఈ ప్రదర్శనమున వస్తువులను ప్రదర్శింపదలచినవారు వానివివరములను, వానికి కావలసిన స్థలమును దెలుపుచు కార్యదర్శికి తేలికవాయవలెను. దరఖాస్తుతో రూ 5 లను అడ్వాన్సు పంపవలెను. ఆహ్వాన సంఘమువారు రేట్లను చెల్లించెదరు. ప్రదర్శనా మందిరము 16 చతురపుగజములుగల చిన్న గదులుగ విభజింపబడినది. ఈ తర్రప్రత్యుత్తరములు కార్యదర్శితో జరుపవలెను.

నల్లూరి పాడయ్య, కార్యదర్శి.

పని చేసి యుండుననియు అది పునరుద్ధరింపబడునో న గ ర మం ద తి వివిధ కార్మికసంఘములకును అన్యోన్య సంబంధము గలపగలదనియు నేను చెప్పితిని. రాజకీయ పక్షములతో నెట్టి సంబంధములేకుండ, పనివాండ్ల ఆర్థికస్థితి గతులు, ఆరోగ్యము, గృహసదుపాయము పనిచేయవలసినగంటలు, మున్నగు విషయములకే సదరు బోర్డు సంబంధము గలపు కొనవలెనని సభలో అంగీకరింపబడెను. యువజనసమితిసభ్యులు కొందరుకూడ సభకు హాజరయిరి. బోర్డుపునరుద్ధరింపబడుటలో తాముకూడ బోర్డుకు తోడ్పడెదమనిరి. ఈ సభ యిష్టానుష్ఠిగా జరిగినందున మరియొకసభ రాబోవు ఆదివారముసాయంత్రం 8-30గంటల గోకలేహాల్లో జరుపబడుటకు తీర్మానింపబడెను. ఆ సభకు నగరమందలి వివిధ కార్మిక సంఘముల ప్రతినిధులును తమతమ సంఘములపక్షమున హాజరయి, యీ విషయమును చర్చించుట కవకాశ ముండగలదు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి ద్వితీయవార్షికోత్సవము, ఏలూరు (17-10-29 గురువారము)

ఈ నెల 17 తేదీ గురువారము. ఏలూరులో జరుపబడు శ్రీ శ్రీ శ్రీ మతి మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి ద్వితీయవార్షికోత్సవమునకు సుప్రసిద్ధ దేశసేవకులును, త్యాగశీలులును అను డాక్టరు శ్రీ బ్రహ్మాశ్రీమణ్యులు సుబ్రహ్మణ్యముగారు పురుషుల సభకును, శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారు (నల్లూరు శ్రీ కస్తూరి దేవి విద్యాలయనిర్మాత) మహిళాసభకును అధ్యక్షులుగా నుండుటకు దయతోనంగీకరించిరి. అభిమానులగు సోదరసోదరిమణుల ర ర ర దేవి స్మారకోత్సవము జరుప్రదముగ నిర్వహింప ప్రార్థించుచున్నాము.

దండు నారాయణరాజు, బి. ఏ. బి. యల్. ఎమ్. ఎల్. సి. కార్యదర్శి.

ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ.

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి జాతీయపాఠశాల, ఏలూరు 18-10-29.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఇన్ సాల్వెన్సీ పెటిషన్ నెం 39/1929

పెటిషనరు:—(ఋణగ్రస్తుడు) గొడవర్తి రామిశెట్టి కొమారుడు సుబ్బరాయుడు, వైశ్యకులం, వర్తక జీవనం, తెనాలి, కాంటర్ పెటిషనరులు:— (ఋణదాతలు) గాజుల రామయ్య, మరి కొందరు,

పైన తెలుపబడిన పెటిషన్ దారుడు 1920 సం॥ గ్రం 5 వ అక్టోబరు 10 (2) సెక్షన్ ననుసరించి తన్ను ఇన్ సాల్వెన్సీ టుగా తీర్మానించబడినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక ఆర్డరు దాఖల్ చేసుకొని యున్నాడు. సదరు అర్జీ విచారణ నిమిత్తం 80-10-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడిననని యందు మూలముగా అందరికీ తెలియజేయడమైనది.

సబ్ కోర్టు బాపట్ల, 9-10-29 } ప్రిన్సిపల్, సబార్డినేట్ జడ్జి.

నోటీసు

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో O. S. 512/28 E. P./29.

వాది:-సుఖవాది తోతయ్య. ప్రతివాది:-తుమ్మలఅప్పయ్య. యీనెంబరు డిక్రీ అమలులో ప్రతివాది వేలంనోటీసు నిమిత్తమున్న production of title deeds నిమిత్తమున్న, వాది, వేలం సమయమందు పాటపాడుకొనుటకు పరిమిత నిమిత్తం పెట్టిన పీటివెక్ నిమిత్తమున్నది 19-10-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. గాన ఆక్షేపణలు సదరు తేదీన తెలియచేసు కొనేడి.

రేపల్లె } వేదాంతం లక్ష్మీపతి, 23-9-29 } వాదితరపు కక్కిలు.

దశరామ హోత్యవములు

చెన్నై పురి కదియవ డివిజన్లో గల కార్పొరేషన్ హిందూ పాఠశాలలన్నియు కలసి యీనెల 9, 12 తేదీలనాటి సాయంకాలములందు 4 గంటలకు మలయప్పవీధిలో యుండే కార్పొరేషన్ మాడల్ మూలభవనమునందు దశరామహోత్యవములను జయప్రదముగ జరిపిన వివరము అటెండెన్స్ కమిటీ సభ్యులును, ఉపాధ్యాయులును, తల్లిదండ్రులును చాలమంది సభలకు హాజరైరి. తేదీన 9 సరస్వతీపూజనుగరించి పచ్చయప్ప హైస్కూలు తమిళపండితులైన మ. రా. శ్రీ. సుబ్రహ్మణ్య ఆచారిగారివలన నొక చక్కని ఉపవాస మియబడినది. అమరావతి పాఠశాల బాలికలవలన, ప్రార్థన "నాట్యము" సభ్యుల కందటికి నాహావకరముగ నుండుటలు సలపబడెను. ఏడుబావుల వీధి పాఠశాల బాలికలు "కోలాటము" "మమ్మి" మొదలుగా గల విశేషములను మిక్కిలి నేర్పుతో గావించిరి. అధ్యక్షులైన మ. రా. శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు తమ డివిజన్లో గల పాఠశాల పాఠ్యములను, పుపాధ్యాయునిలను జేరి తమ బాలికలకును బాలురకును వారి తల్లిదండ్రులకును చాల సంతోషమును ఉత్సాహమును గలుగ గలందులకు జేసిన ఏర్పాట్లను గొనియాడిరి. ఇదేరీతిన పలుమారు తల్లిదండ్రులును, ఉపాధ్యాయులును పరస్పరసంబంధము గలిగియుండు విద్యార్థులయొక్క పురోభివృద్ధికి మిక్కిలి సహాయకారిగా యుండునని నొక్కి వక్కాణించిరి. అటుపిమ్మట అగ్రాసనాధిపతిగారుపుష్పమాలాలంకృతులైరి. రామకృష్ణను వీధి స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులుగాలైన మ. రా. శ్రీ. మోహనసుందర మొదలియారు గారు సభ్యులు కొనంగిన వందనములతో నాటిసభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

12 తేదీన "సనరాత్రి" ప్రాముఖ్యతను గరించి పచ్చయప్ప హైస్కూలు తెలుగు పండితులైన బ్రహ్మాశ్రీ శేషచల శాస్త్రిగారు విద్యార్థులకును, తదితరులకును చక్కగ విశేష మగుటలు నొక గంభీరోపన్యాస మొనంగిరి. మలయప్పవీధి పాఠశాలబాలురు బాలభటు ప్రదర్శనమును తత్సంబంధ క్షీడలను మద్యపానమువలన గలుగు నష్టములను సూచించు హాస్యమును, బహు వైపుణ్యముతో నొసర్చి సభ్యులు నానంద పరచిరి. నాటిదినమున మ. రా. శ్రీ. దొరస్వామి నాయుడు గారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించి సభా కార్యక్రమమును జయప్రదముగ జరిపిరి. బాలికలకును, బాలురకును తినుబండారములు పంచిపెట్టబడిన పిదప నాటిసభ ముగిసెను.

గుంపర్తి చెయ్యసుబ్బయ్య సహాయకార్యదర్శి. 14-10-1929

అసన్యాలునందు దుర్గాపూజనమయమున అలరి

ఒకడుచనిపోయెను 11 మందికి గాయములుతగిలెను అసన్యాలు అక్టోబరు 14:—అసన్యాలునందు దుర్గాపూజసందర్భమున నిన్న సాయంకాలము హిందువులకును మహ్మదీయులకును కొట్లాటజరిగి ఒకడు చనిపోవుటయు 11 మంది గాయములు తగులుటయు సంభవించెను. ఇగవురకు తీవ్రగాయములు తగిలెను. గ్రాండు బ్రంకు రోడ్డునందు ఉత్సవ ఉత్సాహం పు పోవుటకు పోలీసువారు ఉత్తరవు నొసగిరి. కొన్ని గ్రహముల ఊరేగింపు బాటీసు బందోబస్తుతో తల్పజుకియావద్ద ప్రారంభింపబడి సాయంకాలము 5 గం గ్రాండుబ్రంకురోడ్డు నందుడుతపాల ఫీసు సమీపమునవచ్చెను. కొందరుమహమ్మదీయులు రాళ్ళువిరువిరి ఈరాళ్ళ కొన్ని విగ్రహములకు తగిలెను. ఇందుచే మహమ్మదీయులకును హిందువులకును కొట్లాటజరిగెను ఇరుపక్షములవారికిని గాయములుతగిలెను. అంతటితో ఊరేగింపు ఆపివేయబడెను. బరద్యాన్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి విషయము తెలుపబడెను. వీరుఅల్లిరిజరిగినసభలమునకు ఉదయము 3 గంటలకు వచ్చిరి. ఇప్పుడు పరిస్థితులు శాంతముగా నున్నవి. పిదప మేజిస్ట్రేటు గారిఉత్తరవు మీద ఊరేగింపు జయప్రదముగాజరిగెను. నగరవాసులు భయాక్రాంతులై యున్నారు అంగళ్ళునూయబడియున్నవి. గాయములుతగిలిన 11 సురికోర్ మహమ్మదీయులు 6 గురు హిందువులు తర్రెయ్యును న్నది. వీరిని వైద్యశాలయందు చేర్చుకొనడమైనది. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి ఆంధ్ర మహాసభ

దశరా మహోత్సవములు

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ ఆంధ్రనాటక సభయును యేకీభవించి ఆంధ్రమహాసభ యనుపేరుతో గిడ్డంగివీధి 17 వ సంబర సౌధమునందు ఈ నెల 9 వ తేదీ బుధవారము మొదలు నిన్నటిదినం 13 వ తేదీవరకు విడుదలములు ప్రతిరోజును ఈ మహోత్సవములు జయప్రదముగా జరిపిరి. నిత్యమును పాయంకాలము 5 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకును సభా భవనము పెక్కుమంది సభ్యులతో కలకల లాడుచుండెను. 3 వ తేదీన శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజుగారి రాతిధ్వజము నొసగిరి. ఆనాడు ఉపాధ్యక్షులలో నొకరగు శ్రీ గొల్ల వేమ వరపు రామదాసు పంతులుగారు శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజుగారికి వందనంపించిరి. శ్రీ భమిడిపాటి కామేశ్వర రావుగారు రచించిన "ఎప్పుడు ఇంతే" అను ప్రహసనము సభ్యులచే చాలా బాగుగ ప్రదర్శింపబడెను. అందు శ్రీయుతులు వి. వెంకట శేషయ్య జి. వి. వి. యల్. మోటుపల్లి సత్యన్నారాయణ, యల్. వి. నాయుడు మున్నగువారు ప్రధానపాత్రలను ధరించి సభ్యుల ప్రశంసలకు పాత్రులైరి.

రెండవదినము

రెండవదినము 10 వ తేదీ శ్రీ పితాపురం మహారాజు వారు సభ్యుల కాతిధ్యముసంగిరి. ఆనాడు డిల్లీ బిల్లీ జె. వెంకట నారాయణనాయుడుగారు శ్రీ మహారాజువారి గుణగణములను కీర్తించుచు వారికి వందనముల తెల్పిరి. శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు రచించిన "బాగు, బాగు"ను ప్రహసనము సభ్యులెల్లరు బాగు బాగునటులే ప్రదర్శింపబడెను. అందు శ్రీ నీలంరాజు వేంకట శేషయ్యగారు, సన్యాసిరావుగారు బి. నరసింహరెడ్డిగారు, వి. వెంకట శేషయ్యగారు ప్రధానపాత్రధారులై సభ్యుల మెప్పించిరి.

మోటూరి సత్యనారాయణ, యల్. వి. నాయుడుగారు దాక్షిణాత్య సంగీతవిద్వాంసుల పాటకచ్చేరిని ప్రహసనరూపముగ ప్రదర్శించి సభ్యుల కడుపు బువ్వ నవ్వించిరి. సభాసభ్యులలో నొకరు మురళీగానముచే సభాసదుల తనియ జేసిరి. ప్రముఖుల చాయాపటములు, దీపబడెను. కార్యక్రమము ప్రారంభమగుటతోడనే "గవాయి" గోవిందరాజులనాయుడుగారును, గ్రామఫోను విభాగ్యుతిగల కె. వెంకటరమణమూర్తిగారును, సరస్వతుల సీతారామ శాస్త్రిగారు తమ మృదుమధుర గానముచే సభ్యుల నానందవార్ధి నొలపించిరి.

దేశోద్ధారకుని ఆతిథ్యము

8 వ నాడు 11 వ తేదీ శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆతిథ్యము నొసంగిరి. దేశోద్ధారకులు సభ కరుణించియుండిరి. శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి దేశోద్ధారకుని ప్రశంసించుచు వందనములర్పించుచు సభకు శాశ్వత భవననిర్మాణ మానశ్యకముని దేశోద్ధారకులకును సభ్యులకును విన్నవించిరి. వారందరను సర్వశక్తులువినియోగించి దానిని నెరవేర్చవలెనని కోరిరి.

పిమ్మట శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారుగూడ ఉచిత రీతిని ప్రత్యుత్తర మెసంగుచు, సభాభవన నిర్మాణానశ్యకత నంగీకరించుచు, అయ్యది ఆసాధ్యముకాదనియు, తగిన కృషి జరిగినచో సఫలమనోరథముకాగలమనియు పలికిరి. ఆదినమున శ్రీ కాల్లూరి గోపాలరావుగారిచే రచింపబడిన "వాల్మీకి" నాటకము నందలి హాస్యరంగములు కొన్ని ప్రదర్శింపబడెను. శ్రీ మోటూరి సత్యనారాయణ, వెంకట్రామయ్యగారు పాత్రధారణ మొనరించిరి.

శ్రీ వడ్లమన్నాటి వేంకటనారాయణరావుగారి ఆతిథ్యము

నాటిదినము 12 వ తేదీ శ్రీ వడ్లమన్నాటి వేంకట నారాయణరావుగారి రాతిధ్యముసంగిరి. వా రానాడు సభకరు డెంచియుండిరి. శ్రీ బి. వి. గోపాలకృష్ణారావుగారు వారికి వందనములను ప్రకటించిరి. ఆనాడు "శినాజి" నాటకమునందలి కొన్ని రంగములు ప్రదర్శింపబడెను. అందు శ్రీ. సన్యాసిరావు, చంద్రబాబు, ముబ్బన్నగారు పాత్రధారణ మొనరించిరి.

నాట్యకళా పోటీపరీక్షలు

నాటిదినమే నాట్యకళయందు పోటీపరీక్షలు జరిగెను. శ్రీ కాల్లూరి గోపాలరావుకవికృతముగ "వాల్మీకి" నాటకముందు ప్రాచీతముని పశ్చాత్తాపభాగము ప్రదర్శనపాత్రముగ నిర్ణయింపబడెను. శ్రీ వెదురుమూడి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు, వడ్లమన్నాటి వేంకట

నారాయణగారు పరీక్షకులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ నీలంరాజు వేంకట శేషయ్య, బి. నరసింహరెడ్డి, మరీయరువురు అభ్యర్థులుగ పోటీపడిరి. అందు నీలంరాజు వేంకట శేషయ్యగారు ప్రథములుగను, బి. నరసింహ రెడ్డిగారు ద్వితీయులుగను నిర్ణయింపబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

సభాతిధ్యదినము

కడపటి మహోత్సవదినము ఆదివారమునాడు సభవారే సభ్యులెల్లరు సాతిధ్య మొసంగిరి. ప్రారంభమున బెంగళూరు లోని న్యాయవాదియగు శ్రీసుందరంగారు యోగవ్యాయామమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట సన్యాసగాననాది యాసనములను స్వయముగ ప్రదర్శించి సభ్యులకు వానిని చేయుక్రమమును బోధించిరి. ఉపాహారాంతరము విచిత్రవేషధారణ పరీక్ష జరిగినది.

డిల్లీ బిల్లీ జె. వేంకటనారాయణ నాయుడు, శ్రీవేమవరపు రామదాసు పంతులు, శ్రీ టి. భగవంతుం గుప్తగారు పరీక్షకులుగ నెన్నుకొనబడిరి. యల్. వి. నాయుడుగారు మోటూరి వేషమును, గవాయి గోవిందరాజులనాయుడుగారు కొరవ వాని వేషమును, వి. వేంకట శేషయ్యగారు బొట్టరు వేషమును, డబ్లియు. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు "గవళ్లనాని" (గ్రామణి) వేషమును సన్యాసిరావుగారు ఫాదరీవేషమును, మోటుపల్లి సత్యనారాయణ ఆటవికుని వేషమును, గుట్టం సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు, స్వదేశీ మంగలివాని వేషమును ధరించిరి. వీరందరను తమదను వేషధారణమును క్లాసునీయముగ నెరవేర్చిరి. కాని ముగ్గురకుమత్రమే బహుమానము లేర్పరచబడుటచే యల్. వి. నాయుడు, గవాయి గోవిందరాజులు నాయుడు, వి. వేంకట శేషయ్యగారు 1, 2, 3-వ బహుమానములు నిర్ణయింపబడి అపుడే వీరి మువ్వరకును, నాట్యకళా ప్రదర్శన పోటీపరీక్షయందు ప్రథమ, ద్వితీయులుగ నిర్ణయింపబడిన యన్. వి. శేషయ్య, బి. నరసింహరెడ్డిగారు మొదటిస్థానము, పత్తికములు మున్నగునవి బహుమానములుగ నొసంగబడెను. పిమ్మట మంగళమహాదాశీర్వాదములు జరిగినవి. అందు మొదట బార్డి సార్వభౌమునకు మహాదాశీర్వాదమును, డిల్లీ బిల్లీ వెంకటనారాయణ నాయుడుగారు ప్రతిపాదించిరి. అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, పోషకులు మున్నగువారికి శ్రీ వి. రామదాసు పంతులుగారు మహాదాశీర్వాదమును ప్రతిపాదించిరి.

ఆంధ్రమహాసభకు మహాదాశీర్వాదమును శ్రీమతి, పారిజాతమ్మగారు ప్రతిపాదించిరి. సభయందు స్త్రీలుగూడ హెచ్చుమంది సభ్యురాలగుడగు జేరుటయే కాక పురుషులతో బాటు స్త్రీలుగూడ సభాసౌకర్యముల నన్నిటిని అనుభవించుట కేర్పాటులు వెంటనే జరుగవలెనని శ్రీమతిగారు నుడివీరి.

శ్రీ చాగంటి సాంబశివరావుగారు నాటక ప్రదర్శనములందు పాల్గొను నటకసభ్యులకు మహాదాశీర్వాదమును ప్రతిపాదించిరి. ఈ ప్రతిపాదనలలో అధ్యక్షుల ప్రతిపాదనకు డిల్లీ బిల్లీ వేంకట నారాయణనాయుడుగారును, సభాపక్షమున డా॥ అర్జునన్, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు, నటకులపక్షమున శ్రీ కామాక్షి సుందరశాస్త్రిగారును ప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి.

నాట్యకళా ప్రపూర్ణులు

నాట్యకళాప్రపూర్ణ శ్రీ తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులుగారు ప్రత్యేకముగ బెంగళూరునుండి ఈ మహోత్సవమునందు పాల్గొనుట కరుణించిరి. సాంఘికనాటకము లనేకముగ ప్రదర్శింపబడవలెనని వారు వివరించుచు, శ్రీ పి. రాజమన్నురు నాయుడుగారిచే రచింపబడిన "అభినవ సారంగధర" లేక "సతి భక్తి" అను నామాంతరముగల అమృదితనాటకమునుండి కొన్ని రంగములను చదివి వినిపించిరి.

శ్రీమతి బెంగళూరి నాగరత్నమ్మగారి కచేరి

సభాభవన నిర్మాణ మత్సవసరముని పలువురు దుపన్యసించుటచే శ్రీమతి నాగరత్నమ్మగారుగూడవై యభిప్రాయమును బలపరచుచు అందులకు తాముగూడ పాటకచేరిల నొనరించి తుర్రీతి ధనసహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులమని వక్కాణించి పురుషులకు సభ్యులెల్లరు తమ యీడువారిని సభలకు గొనివచ్చి తమతో బాటు సభా మహోత్సవములందు పాల్గొనజేయవలెననియభిప్రాయించిరి. పిమ్మట శ్రీమతి నాగరత్నమ్మగారి గాత్ర పాటయును, సంగీత విద్వాంస వి. ఆర్. శివసుబ్రహ్మణ్యయ్య రుగారి ఫిడెలువాద్యమును, పితాంబరం దేశాయిగారి మృదంగ వాద్యమును అతినినోహరముగా జరిగెను. శ్రీ. నాగరత్నమ్మగారు భక్తి ప్రపూరితములగు త్యాగరాజకృతులను, కర్ణామృత శ్లోకములను శోభితకంఠముతో గాన మొనర్చి సభ్యులపరమలను గావించిరి. వీరు మువ్వరునుగూడ ఉచితముగనే మహా

దారులై, గానసభ గావించి సభవారి కృతజ్ఞత కెంతయు పాత్రులైరి.

దసరా ఉపసంఘ సభ్యులగు, శ్రీ. బి. వి. గోపాలకృష్ణరావు, ఆర్. రామచంద్రరావునాయుడు, సి. జె. పార్థసారథినాయుడు, వి. వెంకట శేషయ్య, శ్రీనివాసులు శెట్టిగారు నిరంతర కృషి నలననే ఈ మహోత్సవము లింతటి జయప్రదముగా జరిగెనని శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు ప్రశంసించి వారికి వందనములను తెల్పిరి. మహాదాశీర్వాదములు గావించివారికిని, తదితర ప్రముఖులెల్లరుకు వందనములు ప్రకటించబడెను. నాటకసభ కింతవరకు పెక్కు సంవత్సరములనుండియు విశేషముగ తోడ్పడుచున్న హోల్కొని యం వాద్యమునందు ప్రవీణులగు శ్రీ వేంకటరంగయ్యగారు సభ వారి కృతజ్ఞత కెంతయు పాత్రులు.

శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు డి, బి, వేంకట నారాయణ నాయుడు వేమవరపు రామదాసు పంతులు, వడ్లమన్నాటి వేంకట నారాయణ, తుంపూడి భగవంతుం గుప్త, మాదిరెడ్డి కాంతారావునాయుడు, శ్రీ వెదురుమూడి శేషగిరిరావు పంతులు, చాగంటి సాంబశివరావు, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, బి. వి. గోపాలకృష్ణరావు నాయుడు, కస్తూరి నరసింహారావు, కస్తూరి శేషగిరిరావు, సుంకు సుబ్రహ్మణ్యశెట్టి, పి. వి. రామమజుశెట్టి, కొప్పరపు సుబ్బారావుగారు, నాట్యకళాపరీషత్కార్యదర్శి శ్రీ తలపల్లి లక్ష్మయ్య, రాధాకృష్ణ శెట్టి, యతిరాజశెట్టి, శ్రీమతి పారిజాతమ్మ, డాక్టరు అర్జునన్, డా॥ శ్రీనివాసన్ డా॥ యు. కె. యల్. నారాయణరావు, కామాక్షి సుందరశాస్త్రి, యమ్. రామచంద్రరావునాయుడు, సి. జె. పార్థసారథినాయుడు, కొడాలి శివరామకృష్ణారావు, కాల్లూరి గోపాలరావు, జి. బ్రహ్మానందరావు నాయుడు, అనుమలశెట్టి, కన్నయ్య శెట్టి, పి. వి. రంగారాము నాయుడుగారు మున్నగు ప్రముఖులును పెక్కుమంది సభ్యులును ఈయెదుదినముల మహోత్సవములందు పాల్గొనిరి.

"రామకృష్ణలంఛిహోము" వారు ఈయెదుదినములు రుచికరములగు ఉపాహారములను సప్లయి జేసిరి.

ప్రతిదినమును మహోత్సవ ప్రారంభమునందు సభ్యులెల్లరుగలసి భగవత్స్మరణ మొనరించుచుండిరి. చెన్నపురి ఆంధ్ర మహాసభ మహాదేశ్వర్య సంపన్నమై చిరకాలము వర్ధిల్లునట్లు భగవాను డనుగ్రహించు గాత!

౧౪ వ ఆంధ్ర దేశ గ్రంథాలయ మహాసభ

గ్రంథప్రదర్శనము

ఆంధ్ర సారస్వతానురక్తులగు మహాజనులందరకును విన్నపము

చిరకాలమునుండియు నాంధ్ర సారస్వతమున వైజ్ఞానికులు, గాయకులు, కవిపుంగవులు, రాజ్యతంత్ర వేత్తలు చేసిన యఖండ కృషియంతయు సామాన్య ప్రజాజీవనమున పొంద నలసిన యాధారమును సాంధుటలేదు. దీనికి కారణము ఆంధ్ర గ్రంథ ప్రకటనము నానాశాఖలుగా చీలి, నానాభాగములందు జీర్ణించి, ధనలోపముచే ప్రజావైముఖ్యముచే నేకముఖముగ నడువనేరక నిశ్చేజమై పోవుచున్నది.

ఈ వివిధ ప్రయత్నములను రాశీకృత మొనర్చినచో, ఆంధ్ర సాహిత్యమునందలి మహావృత్తి సామాన్యులగుగూడ స్పష్టమగు తేజస్సుతో ప్రత్యక్షమగునను తలంపుతో బెజవాడ యందు జరుగజోవు ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ సందర్భమున, నొక ఆంధ్రగ్రంథ ప్రదర్శనమును ముఖ్యాంగముగా సంకల్పించి యున్నాము. అందు ఆంధ్ర వాఙ్మయమునందు కడచిన పాతక సంవత్సరములనుండియు ప్రకటించబడిన ప్రధాన గ్రంథ సమదాయములయందు శాస్త్రీయముగ నిర్వీకరించి, ప్రేక్షకులకు ఆంధ్ర సాహిత్యమునందలి నూతన మార్గములన్నియు స్ఫూలముగ నేక కాలమున సుబోధకముగ నుట్లు ప్రదర్శింపబడును. 1928-29 సంవత్సరములందు ప్రకటించబడిన గ్రంథములు ప్రత్యేకముగ ప్రదర్శింపబడును.

కావున గ్రంథకర్తలు, గ్రంథ ప్రకాశకులు, గ్రంథాలాధిపతులు, గ్రంథ విక్రేతలు, బిక్రొక్క-పుస్తకమున కొక ప్రతిబోధన పండి, ఈ యుద్యమమును కొనసాగింప బ్రాధితులు.

బెజవాడ } సూరి వేంకట నరసింహశాస్త్రి, 8-10-29 } ప్రదర్శనమునకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.

మైసూరు పరిపాలనము

మైసూరు ప్రజాప్రతినిధి సభలో, దివాను మీర్జా ఇస్మాయిలు గారొసంగిన ప్రసంగము, మైసూరులో గలుగుచున్న సత్వరాభివృద్ధిని తేటపరచుచున్నది. సర్ విశ్వేశ్వరయ్య మున్నగు పరిపాలకులు నాటిన బీజములు, మొలకెత్తినవి. ప్రభుత్వపు రాబడి పెరిగెను. కాని దీనిలో ఎక్తేనిజు రాబడి 4½ లక్షలుండుట శోచనీయము. ఇయ్యది ప్రజల తీవ్రతనే సూచించుచుగాని, వారి శ్రేయోభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదు. నవంబరునెలలో రానున్న రాజప్రతినిధిగారిని గౌరవించు నిమిత్తమై మూడులక్షలు ప్రత్యేకింపబడెను. ఇయ్యది యధికమని తోచకమానదు. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు క్రిందియుద్యోగుల వేతనముల విషయమున కొంత చర్యచేసికొనిరి గాని, అది ఏమాత్రము చాలదని చెప్పవచ్చును. పోలీసు శాఖా పునర్నిర్మాణముకొరకు ఎచ్చుగడము ప్రత్యేకింపబడినది. కలవ బండ్లకు తప్ప మిగిలిన బండ్లకు క్రొత్తటోలుగేట్లయొద్ద టోలు సుంకములను తీసివైచుట సమంజసముగ నున్నది. కాని అన్నిటోట్లను అన్ని రకములబండ్లకును సుంకములను తీసివైచిన గాని, ప్రజలకు సౌకర్యమేర్పడదు. గ్రామపంచాయితీలను, స్వదేశ సంస్థానములలో పౌష్ట్యముగ నిర్వహించుట కవకాశము లధికముగ గలవు. ఆదర్శ గ్రామముల నేర్పరచుటకు, ప్రభుత్వమువారు కృషి సలిపిరి. పంచాయితీలను పరిపాలనమునకు మూలాధారముగ గావించుటకు, వీరు పాటుబడుచో, ఎక్కువ మేలుగలుగును. స్వపరిపాలన మునకు పునాదు లేర్పడును.

భద్రావతి ఐరెను వర్క్సునిమిత్తము విశ్వేశ్వరయ్యగారు సలిపిన కృషిని దివానుగారు శ్లాఘించిరి. వీరు లేనికొరత సులభముగ దీరజాలదు. స్థానిక సంఘములచే నిర్వహింపబడు పాఠశాలలు కొన్నిటిలో రాటమును నేర్పటకు, ప్రభుత్వమువారు నష్టానిచ్చిరి. అన్ని పాఠశాలలలోను దీనిని విధిగ నేర్పటకు ఏర్పాటుజేయుట సమంజసమగును. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకు కద్దరుకును, రాటమునకును జేసిన ప్రోత్సాహము మిగుల ప్రశంసాపాత్రము. ఈ విషయమై ఇంకను విశేషముగ తోడ్పడుటకు, మైసూరు ప్రభుత్వమునకు విశేషావకాశములు గలవు. ఇర్రిగేషను ఏర్పాటులు, మైసూరు సంస్థానమునం దభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. నీరులేని గ్రామములలో బోరింగు పద్ధతి నవలంబించి, పరిశుభ్రమగు నీటిని స్వయి జేయు తలంపు ప్రభుత్వమువారికి గలదు. క్రొత్తకాలువల వలన ముప్పదివేల ఎకరములు సాగుగును. 1936 సంవత్సరము నాటికి, ఎనుబదివేల ఎకరములను సాగుజేయవీలగునని ఎంచబడుచున్నది. నిమ్నజాతులకు విద్యా

సౌకర్యముల నొసగుటకు ప్రత్యేక ప్రయత్నములు జరుగుట సుభచిహ్నము. ప్రజల సౌకర్యములు పెక్కురీతుల పెంపొందుచున్నను, వారి ముఖ్యసంకల్పము నెరవేరనిది వారు సంతుష్టి జెందజాలరు. బాధ్యత గల పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటకై ప్రభుత్వము వారు కృషిసలిపినగాని ప్రయోజనముండదు. ఈ సంగతిని, విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవారుగూడ సూచించియుండిరి. దివానుగారు తమ ప్రసంగమునం దీ విషయమై ఏసంగతిని జెప్పరయిరి. మైసూరు ప్రజల కిది నిత్యతాపము గలిగించుట సహజము.

సింధుపటదలు: ధనసహాయము

సింధుపటదలచే బాధ నొందినవారి ఉపశాంతినిమిత్త మేర్పడిన సంఘమువారు, ఉదారపంతులెల్లర సహాయమును కోరుచున్నారు. సింధునది పొంగి, సింధురాష్ట్రమునకు తీరనినష్టము వాటిల్లి జేసెను. సహాయ సంఘమువారు చెలిపిన వివరములు, ఎట్టివారి హృదయము నయినను నీరు గావింపక మానవు. కోట్ల డివిజనునందు, గ్రామములనేకములు తుడిచివేయబడెను. పదివేల యకరముల భూములు పాడయ్యెను. అయిదులక్షల రూపాయిల పంటలు పాడయ్యెను. పండ్రెండువేల ప్రజలు నిస్సహాయులైరి. కలరావ్యాధి ప్రజలను పీడించెను. పశువులన్నియో మరణించెను. సహాయసంఘమువారి డివిజనుకు దాదాపు పదకొండువేల రూపాయిలను మంజూరు జేసిరి. హైదరాబాదు జిల్లా వర్షాధిక్యముచే బాధనొందెను. దీనికి 47,000 రూపాయిలొసగబడెను. తార్ పార్ కరు జిల్లా, వర్షాధిక్యముచే నష్టముగాంచెను. దీనికి 55327 రూపాయిలు ప్రత్యేకింపబడెను. నవాబుమాజిల్లా పటదలచేతను, వర్షముమూలమునను, బాధ నొందెను. దీనికి ఏబది రెండువేలు మంజూరు చేయబడెను. సుక్కూరు జిల్లాలో పెక్కు గ్రామములు పాడయ్యెను. పదిలక్షల రూపాయిల నష్టము గలిగెను. దీనికి షదునైదువేల రూపాయి లొసగబడెను. లార్కానా జిల్లా పూర్తిగ జలమయమయ్యెను. అన్నటికన్న నిది ఎక్కువగ బాధపడెను. జకోబాబాదు జిల్లాలో, కొండవాగులమూలమున, విశేషనష్టము గలిగెను. 125 గ్రామములు నీట మునిగిపోయెను. ఇరువదిలక్షల రూపాయిల విలువ గల పంటలు పాడయ్యెను. మొత్తముమీద ఇరువదియైదు లక్షల నష్టము గలిగియుండునని యూహింపబడుచున్నది. దీనికి షదునైదువేల రూపాయి లొసగబడెను. సహాయ సంఘమువారు చేసిన సహాయము, అల్పము. జిల్లాలవారు గోరిన సహాయములో వీరు కొలదిగ నయినను చేయజాలకబోయిరి. ఇంకను సహాయము జేయవలయునని, అన్ని భాగములనుండియు మొరలు వెలువడుచున్నవి. ఇంతవరకు వసూలయిన 201840 రూపాయిలలో చాలభాగము ఖర్చుపడెను. పదిలక్షలు గావలయునని, వీరు అంచనావైచిరి. ఈ మొత్తమును ఉదారపంతులగు ప్రజలును ప్రభుత్వమువారును సమకూర్పవలయునని, ఈసంఘము వారు కోరుచున్నారు. సహాయము జేయ నెంచు వారు తమచందాను, కరాచీలోని సింధు ప్లడు రిలీఫ్ కమిటీ కోశాధిపతియగు ఖానుబహదూరు ఎ. హెచ్. మామాగారికి పంపిన, చేరగలదు. సింధుదేశమునకు వచ్చిన యాపదను నివారించుట భారతీయులెల్లర

ధర్మమగుచున్నది. అందుచే, పటదలనిధికి విరివిగ ధనసహాయము జేయ, ఉదారపంతులెల్లరును ప్రార్థితులు.

విశాఖపట్టణము, మెడికల్ కాలేజీ

మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలోను, విశాఖపట్టణము మెడికల్ కాలేజీలోను, విద్యార్థులను జేర్చి కొనుటకు జాయింటు కమిటీ నియమింపబడెను. విశాఖపట్టణము కళాశాలకు 32 మంది విద్యార్థులు చేర్చికొనబడిరి. వీరిలో ఇరువదిమంది తెలుగుజిల్లాల వారు. పండ్రెండుగురు తెలుగుజిల్లాలకు వెలుపలి వారు. తగినంతమంది తెలుగువిద్యార్థులు లభింపక బోవుటచే, ఇతరులను జేర్చుకొనవలసివచ్చె నని, 1928-29 సంవత్సరపురిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఫైనల్ పరీక్షలో జయమొందినవారి సంఖ్య ఆశాభంగకారణమయ్యెను. కాని మిగిలినధర్మములు తృప్తికరముగనున్నవి. కళాశాల కేంకను ప్రత్యేకక్రీడాభివృద్ధి పర్యవేక్షకులు. అభివృద్ధి గలుగుచున్నను, ఖర్చుకు తగిన అభివృద్ధి నీకళాశాల చూపుట లేదని, మేజరు ఆడరుననుగారు నిరసించుచున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి డిగ్రీలను, ఇంగ్లండులోని జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిలు వారు గుర్తింప లేదట. ఈ విషయమై భారత శాసనసభలో గూడ నసమ్మతి చెలుపబడెను. బ్రిటీషు మెడికలు కౌన్సిలువారు విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలనే గుర్తింప వలయునో తెలియదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారు తమడిగ్రీలను తాము నిర్ణయించుకొనజాలరా? ఇట్టి దుర్భరస్థితి ఎంతవరలో దొలగిన సంతోషము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును, తదితర విద్యాలయములును తమపనులను తాము నెరవేర్చుకొనగలవు. బ్రిటీషు కౌన్సిలువారి సహాయముతో నిమిత్తము లేదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయవైద్యవిద్య త్వరలో స్వాస్థ్యము గాంచునని నమ్మెదము.

కోస్తావ్యాపారచట్టము

కోస్తా వ్యాపారచట్టము, రాబోవు భారత శాసనసభవరకు నిలిపివేయబడెను. యూరపియను వర్తకులు దీని నెటుల ప్రతిఘటింపనెంచిరో, తెలుపనక్కరలేదు. సామ్రాజ్యశాసనములను గురించియు అందు ముఖ్యముగ నౌకల చట్టముల గురించియు విచారించుటకు సామ్రాజ్యసమావేశపు ఉపసంఘము నియమింపబడెను. ఉపసంఘ సమావేశమునందు కోస్తావ్యాపారచట్టము విచారింపబడునట. ఇట్టిచట్టములు పనికిరావని, ఉపసంఘము వారు తీర్మానించుచో, సామ్రాజ్యసమావేశమువారును ఈ తీర్మానము నంగీకరించెదరు. అప్పుడిది హిందూదేశమును గూడ బంధించును. ఉపసంఘమునందు, ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి యున్నను, అధికసంఖ్యాకులు కోస్తావ్యాపార చట్టమునకు వ్యతిరేకముగ తీర్మానింపకమానరు. ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధి యయినను, తీర్మానము నామోదింప రను నమ్మకముండదు. కోస్తావ్యాపారచట్టమును పరోక్షముగ నిర్మూలించుట కిది తోడ్పడును. ఈకారణముచే, హైందవ వాణిజ్యసంఘమువారు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తంతివార్త నంపుచు, ఉపసంఘసమావేశమువారు కోస్తా వ్యాపారచట్టమును చర్చింప గూడదని ఖండితముగ తెలుపవలయునని కోరిరి. ప్ర

భుత్వమువారు, వాణిజ్య సంఘమువారి కోర్కెల సంతకములకు సభాపరమైనచేదలతో చూడవలయును. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో హిందూదేశము తనబాగు నెటుల పెంపొందించుకొనజాలదో, యూహించుట సులభ సాధ్యము.

“లండను ప్రైము” మందలింపు

ఇండియామంత్రి హిందూదేశమునకు వచ్చుట వలన, వ్యవహారము తలకొందగనని, కన్సర్వేటివు ప్రతికలు గగ్గోలు బెట్టుచున్నవి. లండను ప్రైము ప్రతికగూడ ఈ మార్గమునే ఆశంబించుచున్నది. హిందూదేశమునందే యో మార్పు గలుగునని వదంతులను వ్యాపింపజేయుట పాడిగాదని, ఈ ప్రతిక మందలించుచున్నది. ఇండియామంత్రిగారి సమయమున పర్యటనము నలుపుచో, సైమను కమిషనుకు భంగము కలుగునట. సైమను కమిషను రిపోర్టు నెలువడకముందు, లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి వాగ్దానమును జేయరని, ప్రైముప్రతికకు నిశ్చయము గలదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారికి నదుదేశ్యములున్నను, కన్సర్వేటివులు వీరి మార్గమును నిరోధింపకమానరు. పార్లమెంటు సభకు హిందూదేశ సమస్య నిమిత్తమై ఎన్నికలు జరిగినను వెరవక బని జేయుచో, లేబరు టమువారు ఈదేశమునకు మేలు జేయగలరు. ఇందుకుగాను, మున్ముందుగ నిర్బంధవిధానమును విడనాడి, రాజకీయనిర్బంధితులను వదలివేయ వలయును. మీరటు కేసును ఉపసంహరించుకొన వలయును. అటు గాక శుక్ల వాగ్దానములను కొన్నింటిని గావించిన మూత్రాన ప్రయోజన ముండదు. ఛాంబీయు లీసమయమున లేబరు పక్షానుగ్రహముపై నాధారపడక, స్వరాజ్య సిద్ధికై తదేకాక్షితో కృషి నలుపుచో, వారి సంకల్పసిద్ధి నేపథ్యమువారును ఆటంకపరుపజాలరు.

మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి ద్వితీయవార్షికోత్సవము 17వ తేదీ గురువారమునాడు, మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవివార్షికోత్సవము ఆంధ్రదేశము సంతటను జరుగునని నమ్మెదము. ఈ మెజీవిశచరిత్రమును, ఛాయాపటమును, స్త్రీలవిజ్ఞప్తిని, నితీవల ప్రచురించి యుంటిమి. గాంధీమహాత్మునిప్రశంసకు పాత్రురాలై, త్యాగజీవితమును గడపి, దేశసేవకై ప్రాణముల నర్పించిన యీమె చరిత్రమును స్మరించుట, దేశసేవాభిలాషులవిధి యగుచున్నది. మహాత్మున కాభరణములనిచ్చి, కద్దరువ్రతమును బూని, స్త్రీలను దేశసేవకై పురికొల్పిన, అన్నపూర్ణాదేవి ఇహలోకమును బాసినను, జీవించియున్నది. ఆమెసందేశము దేశసేవకులను పురికొల్పుచునే యున్నది. ఇట్టి వారు పలువురు ఆంధ్రదేశమున బయలుదేరి, ఆంధ్రుల యశమును పెంపొందింప నవసరము గలదు. ఈమె జ్ఞాపకము నిమిత్త మేర్పరచిన స్మరణచిహ్నము శాశ్వతమై నెలయునటుల జేయవలసిన విధి, ఆంధ్రమహాజనులపై గలదు. ఈమెపట్ల కృతజ్ఞత జూపుటకు, ఈమెపత్రికాయముల ననుసరించుటయే, ఫలప్రద మగు మార్గము. ప్రథమవార్షికోత్సవము ఆంధ్రదేశమందంతటను జయప్రదముగ జరిగిన సంగతిని, పాఠకు తెరుంగుదురు. ద్వితీయవార్షికోత్సవము, ప్రథమవార్షికోత్సవమునకన్నను ఎక్కువ విజయసంతముగ జరుగుగాక! యని కోరెదము.

11-వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ

నవంబరు 3, 4-వ తేదీలందు విజయవాడలో దుర్గాకళామందిరమునందు గూడును

అధ్యక్షులు:— శ్రీ మతి. న. రోజినీదేవిగారు

కాంగ్రెసుసంఘములు వెంటనే ప్రతినిధుల నెన్నుకొని తెలుపబ్రధితులు

న. పాపయ్య, హాజరుసంఘకార్యదర్శి.

యం. యస్. యం. రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘము ఈసంఘము చాలకాలమునుండియు, శ్రద్ధ వహించి పాటుబడుచు, పనివారలక్షేమమును మెరుగ్జేయుచున్నది. ఇయ్యది 1919 సంవత్సరమున స్థాపింపబడి, పదునెనిమిదివేలసభ్యులతో విరాజిల్లుచున్నది. దీనికి పెక్కు శాఖలు గలవు. ప్రేడు యూనియను చట్టముప్రకార మిది నెలకొల్పుబడుటచే, ఇయ్యది కార్మికుల కెల్లరకును ఉపయోగకరముగ నుండగలదు. కార్మిక సంఘములను నిరసించును, సర్జాననుగా రిటీనల జరిగిన రైల్వేసమావేశమునందు పాల్గొనిరి. ఈ సమయమున రైల్వే పనివారల సంఘము లెక్కుడుసంఖ్యభావముతో పనిజేసి, అపనిందలను పోదోలవలయును. రైల్వే కంపెనీవారేర్పాటుజేయు స్టాఫ్ కమిటీలు వీనివలె కార్మికాభ్యుదయమునకు తోడ్పడజాలవు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, యం. యస్. రైల్వే పనివారల సంఘము నందు, ఎల్లరును సభ్యులుగ జేరవలయునని, కార్యనిర్వాహకులు ప్రచురించిన విజ్ఞప్తిని సఫలపరచుట వివేకము. సంఘశక్తివలన, వీరు స్వలాభమును పెంపొందించుకొనగలరని, ప్రత్యేకముగ చెలుప ననసరములేదు.

హనుమద్వ్యాయాచకశాఖల, జెజవాడ

దేహబలము లేక కృశించుచున్న భారతజాతి నుద్ధరించుటకు ప్రథమసాధనము వ్యాయామమై యున్నది. ఆదికాలమునుండియును ఆర్యులు దేహరోగ్యము విషయమై శ్రద్ధ వహించియుండెడివారు. ఆరోగ్యరక్షణమునకై యోగవ్యాయామము సులభసాధనముగ నున్నది. శాస్త్రీయమైన యోగవ్యాయామమును శ్రీయుత యశ్వంతసేహగారు జెజవాడయందలి కమ్మవిద్యాధి వనతిగ్రహమునందలి బాలురకు నేర్పుచు దేశాభ్యుదయమునకు సాధనభూతు లగుచున్నారు. బాలురు ప్రదర్శించెడి వ్యాయామవిసోదములను సందర్శించినవారలకు యశ్వంతసేహగారి కార్యక్షేత్ర విశేష మగుచున్నది. బాలుర సంరక్షకులు యశ్వంతసేహగారి ప్రయత్నములకు దోడ్పడి తాము లాభమును బొంది దేశమునకు లాభమును గలుగ జేయుదురుగాత!

“అకౌకులుషాము”

మేయో గ్రంథమునకు జవాబుగ, కన్యాలాల్ గౌబాగారు “అంకులుషాం” అను గ్రంథమును ప్రచురించి, అమెరికాలో ప్రబలియున్న దురాచారములను పూనగ్రుచ్చినట్లు వివరించిరి. ఈ పుస్తకమును అమెరికా ప్రభుత్వమువారు నిషేధించినట్లుల వార్త లరుదెంచెనుగాని, ఇది సత్యముగాదని గ్రంథ

కర్తయే తెలిపెను. ఈ గ్రంథము పునర్ముద్రితముగు చున్నదని తెలియుచున్నది. కాని, యీ గ్రంథమును అమెరికాకు రానియకుండుటలంపున్న వెండల మేయోగ్రంథమును, ఇట్టి ఛోరణి గల తదితర గ్రంథములను హిందూదేశమునకు రానియకుండుటయే ధర్మమగును. కాని, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లేనంతవరకు, యీ విషయమై న్యాయము జరుగునని ఛోరడు.

అస్ట్రేలియా సన్నికలు

ఇంగ్లండులోవలెనో, అస్ట్రేలియాలో గూడ లేబరుపక్షము అధికారమునకువచ్చుట శుభచిహ్నము. బ్రూసుపక్షమువా రోడిపోయిరి. లేబరుపక్ష నాయకులగు స్కలీనుగారు ముత్రివర్గము నేర్పరచెదరని తెలియుచున్నది. ఈరీతిని, సామ్రాజ్యములోని వివిధభాగములలో, లేబరుపక్ష మధికారము వహించుచో, సామ్రాజ్యమునందు నూతనపరిణామ మేర్పడకమానదు.

ఇండియామంత్రి రాక ఆసత్వము

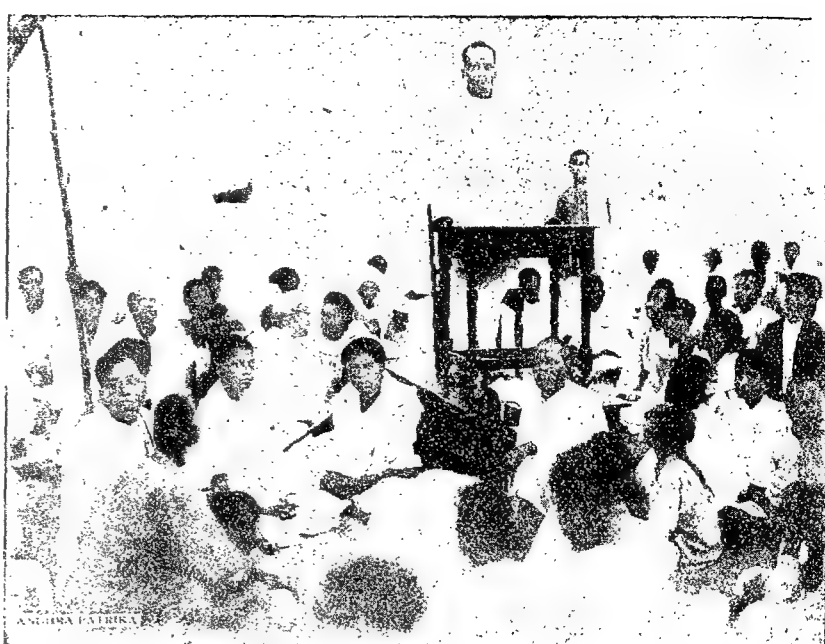
ఇండియామంత్రి హిందూదేశమునకు త్వరలో వచ్చెదరను వార్త ఆసత్వమని, ప్రకటింపబడెను. కన్సర్వేటివుల ఆశ్చర్యముల జూచిన, ఇంతకన్నను, నేకుగ జరుగునని ఎవరును తలచియుండరు. ప్రస్తుతావకాశమును లేబరు ప్రభుత్వమువారు జారవిడుచుచో, హిందూదేశమును సమాధానపరచుటకు మరల నిట్టియవకాశము లభింపజాలదు.

పార్వతీదేవాలయ సత్యాగ్రహము

కొట్లాటలో పలువురికి చెబ్బలుతగులుట పూనా, అక్టోబరు 14:— పూనా పక్షిణమున కొంపవీధున పార్వతీదేవాలయములోనికి ప్రవేశించుటకు ఆస్పృశ్యులు సత్యాగ్రహము ప్రారంభించినప్పుడు జరిగిన కొట్లాటలో ఆస్పృశ్యుల నాయకుడగు రాజ్ భోజ్ గారికిని యితరులకును బలము గాయములు తగిలెను. నగరమునందు ఉద్రేకము హెచ్చెను. తామునేమిదైన దేవాలయవ్యారమును పోలీసులు కాపాడుచుండిరి. జిల్లా కలెక్టరుగారగు గొల్ల, యితర ఉద్యోగీయులతో నచ్చట నుండెను. ఆస్పృశ్యులును, వారియందు సానుభూతిగల హిందువులను ఉదయము దేవాలయము కడకువచ్చి, ఆస్పృశ్యులలో తడవకు 10 మందిని సత్యాగ్రహమునకై పంపుటకు నిశ్చయించిరి. ఒక జట్టు చివరమెట్లవర్తక పోష నవ్వడు, దుట్టుప్రక్కల గుమిగూడియున్న ప్రజాసమాహమనుండి కర్రలు, చెప్పులు, గొడుగులు మొదలైనవి విరబడెను. ముగ్గురికి చెబ్బలు తగిలెను. వారిని ఆసుప్రతి తీసికొనిపోయిరి. తరువాత సత్యాగ్రహాలు వెనుకకు భోయిరి. ఈ అల్లరి విషయమై యిద్దర ఆరెస్తుచేయబడిరి. సత్యాగ్రహమును మరల ప్రారంభించుటన గూర్చి ఆలోచించుటకుగాను సత్యాగ్రహకమిటీ సాయంక్రమ సమావేశమగును. (అ. ప్రెస్.)

ఆంధ్రమహాసభ-దశరాపండుగ : దేశోద్ధారకుల ఆతిథ్యదినము
ఆంధ్రమహాసభ దశరాపండుగోత్సవములందు తృతీయదినమున శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని సాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆతిథ్య మొసంగిరి. శ్రీ పంతులుగారితోగలసి నాడు కొందరుసభ్యులు దీయించుకొనిన ఛాయాపటము. కూర్చున్నవారలలో ఎడమవైపునుండి నాల్గవవారు శ్రీ యమ్. కాంతారావునాయుడుగారు. పిమ్మట, కాశీనాథుని సాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారును గలరు. (ప్రె. ఫో. టీ.)

జలీందరాసుస్మారకసభ
తిరువల్లి క్రికెట్ సముద్రతీరమున శనివారమునాడు జరిగిన సభయందు డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారు రుపన్వసించుట. (ప్రె. ఫో. టీ.)

రాజమహేంద్రవర ఖడ్గరుద్రసర్వసము

సుహృత్తుని వష్టిపూర్తిపండుగమున రాజమండ్రిలో జరిగిన ఖడ్గరుద్రసర్వసమ దోశాల. (ఎన్. వి. ఎ.)

రాజమండ్రి ఖడ్గరుద్రసర్వసమసభకు, కార్యదర్శి యగు డా॥ బ్ర. సుబ్రహ్మణ్యంగారు నివసించుచున్న రెండవ సానమునందు ముగిసియున్నారు. (ఎన్. వి. ఎ.)

కొస్తా వాణిజ్యసమస్య

భారతవర్తకసంఘముయొక్క కమిటీవారు

ప్రభుత్వమువారికి పంపిన తంతివార్త

లండన్, అక్టోబరు 14:—లండన్ లో ఇంగ్లీషులో సమావేశమయొక్క ఉపసంఘమువారు భారతకొస్తావాణిజ్య సమస్యగూర్చి నిర్మించు విషయముగూర్చి యీ క్రిందితంతివార్త భారతవర్తకసంఘముయొక్క కమిటీవారు ఇండియా ప్రభుత్వ వర్తకశాఖాసభ్యులకు పంపిరి.

లండన్ లో ఇంగ్లీషులో సమావేశమయిన భారతకొస్తా వాణిజ్యసమస్యగూర్చి యీపై ఉపసంఘమువారు నిర్మించుచున్న ఆంధ్ర జరుగుట ఆసంగ్గిలోనున్న కొస్తావాణిజ్య విల్లుకు ప్రతిబంధకమునను. ఈ విషయముగూర్చి ఆ ఉపసంఘమున నిజముగ నిర్ణయించుకొనిన ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రమున ఆసంగ్గిలో మన్నుకొనిన విల్లుపై ప్రతిబంధకము కలుగదని బహిరంగముగ తెలుపబడెను. ఈ విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన చేసినప్పటికైనా జనులలోనుండు అనుమానము, సంశయము లోలనమును పీలించెడు అని తంతివార్త భారత వర్తకసంఘమువారు ప్రభుత్వవర్తకశాఖాసభ్యులకు పంపిరి.

(ఆ. ప్రె.)

వందని అన్నము

సుహృత్ గాంధీగారు సీతావరము ఆశ్రమములో యీ పద్ధతి మొదలెడినతరువాత ఆంధ్రులు పెక్కుమంది నంటలో నిమిత్తములేకుండ కాయ పప్పుధాన్యములు నానబోసి తినుట సాగించిరి. వారికి జబ్బుచేసి, గాంధీజీ వదలిన తరువాత, చాలించినవారు కొందరు కలరు. ఇప్పటికిని ఆ ప్రకారము తినువారు గమనింపదగిన యంతములు కొన్నిగలవు. ఈ పద్ధతి సాగించు వారు బరువు తగ్గుదురు. కొంచెము దుర్బలంగా నుండురు. కాని 4, 5 నెలలు అలవడినతరువాత, ఎంత తిరిగినను కాలాతీపు యుండదు. గాయములు, కురుపులు, ఎదురుదెబ్బలు త్వరలోనయ మగును. చీముపోయదు. కామోదకముగాని, రాత్రి నిద్రిరలో ఇంద్రియస్థలముగాని, తగ్గిపోవును. మానసికశక్తులు తగ్గవు. శరీరము చులకనగా నుండును.

తినుబండారములో సజ్జలు, జొన్నలు, గోధుమలను, పప్పులలో పెసలు, పెసగలు, బటానీలు, వేరుశనగలును వాడ వచ్చును. మెహతాదు ఎవరికివారే నిర్ణయించుకొనవలెను. కోజు పావుకేరు (రెండుగిద్దెలు), గోధుమలును, అందులో సగముపెస లును వాడవచ్చును. నీళ్లు హెచ్చుపోషకయొడల, ఆయా గింజ లు హెచ్చుగా నాని, ఒక్కొక్కపుడు వాసనగొట్టును. అట్లు గాక "అత్తెసరు" పద్ధతిని నీళ్లుపోయుట మంచిది. పెసలు గిద్దె డును కడిగి, కడుగునీరు పారబోసి, మంచినిరు అరగిద్దెడుపోసి నాననిచ్చినచో, 8, 10 గంటలలో మొలకలెత్తును. గోధుమలు రెండుగిద్దెలకు ముప్పాతిక గిద్దెలు నీళ్లు చాలును. గోధుమలు గూడ, కడిగి నానబోయవలెను.

ఇవి 18, 20 గంటలలో మొలకలెత్తును. ఇతరధాన్యములు పప్పులుగూడ నిల్లే నానబోయవచ్చును. అన్నియు మొలక లెత్తినమీదట తినినచో, పుష్టికరముగానుండును. హెచ్చునీళ్ల తో, చాలకాలము నానని బలముని క్షుప్తు. సామాన్య జనులు సజ్జలను "నానబాలు" అనునెర తిందురు. ఒకరాత్రి నానబోసి, చుగచాడు నీకవోడ్చి, బరువుక్రింద పెట్టుదురు. అట్లు బరువు క్రింద పెట్టిన మరొక త్వరగా మొలకలెత్తును. వేరుశనగ కొంచెము ఆలశ్యముగా మొలకెత్తును. నానబోయుటచేత నూనె నానన వెగటువాసన పోవును. కాని గట్టిగింజలను, మాత్రమే నానబోయవలెను. ఈ ఆహారమును తినువారు మొదట్లో కొన్నాళ్లు ప్రాస్తవ పచ్చిపాలు (గోక్షీరము ముఖ్యము) పుచ్చుకొన వలెను. భోజనానంతరము మజ్జిగ పుచ్చుకొనవలెను. స్త్రీలకు అగ్నిస్వర్యయున్న ను దానిని విడువరాదు. సుహృత్ గాంధీజీ నెత్తురు బంకవిరోధములు, వట్లగ వాడనందున పచ్చియొండనోవు. కొబ్బరినీరు మంచిదే. తుదిమిన కొబ్బరి వాడుట మేలు. పచ్చి కూరలు, నీర, సార, పొట్ల, బెండ, తియ్యబొండ్ల, దోసకాయ, బూడిదనున్నది, బొప్పాయకాయ వాడనగును. ఆకు కూరలు సామాన్యముగా నెండినిదే వాడలేరు. శులసింశములు కొద్దిగా తినవచ్చును. శురిమిన కొబ్బరిలో నారింజ లేక నిమ్మరసము కలుపవచ్చును. సర్వవియ్యము నానబోసి (నాలుగుగంటలవరకు) అందులో కొబ్బరి కురుము కలిపిన బాగుండును. నెయ్యి ఆవ సరములేదు. కోరువారు పెన్న వాడవచ్చును. ఇవ్వమైనపండ్లు తినవచ్చును. ఈపద్ధతిలో వాత, పిత్త, క్షేష్ణనాడులు సమధాతువు గా నడుచును.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

ఖా. బ. ఎం. ఎ. కె. అక్బరుసాహేబుగారు రిటైరుడు పోలీసు డిప్యూటీ సూపర్ టెంటు. వీరిని మద రాసులో గౌరవ మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

సతీష్ సేనుగారు ఆహారమును గ్రహించుచుండుట

ప్రజల ఆందోళన నిష్ఫలమయినచో మరల నిరశనప్రతీకమును ప్రారంభింతురు

బారిసాద్, అక్టోబరు 14:—సుభాష్ చంద్రబోసుగారి ప్రోత్సాహముచే సతీష్ సేనుగారు హెన్రీ ఆహారమును గ్రహించుటకు సమ్మతించిరి. శ్రీయుత సుభాష్ బోసుగారు నిన్న వచ్చి సేనుగారితో ఉదయముకసారి, మధ్యాహ్నముకసారి ముచ్చటించిరి. ఇప్పుడు సేనుగారు ఫలరసములను, యితర ద్రవప్ర దార్థములను పుచ్చుకొనుచున్నారు. పలుకహట్ల సత్యాగ్రహ స నుయమున మానుకొనిన కేసును ప్రభుత్వమువారు మరల ప్రారం భించుటవలనను, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు 110 సెక్షనుక్రింద యిప్పుడు మరల నాగు కేసుపెట్టుటవలనను సేనుగారు కుసిడులై రని సుభాష్ బోసుగారు ప్రకటనలో చెప్పుచున్నారు. సేను గారి నిరశనప్రతీక దేశమును సంహారవేదికననియు, ప్ర స్తుతిస్థితిగతులలో సేను మృత్యువును కోరరాదనియు సుభాష్ చంద్రబోసుగారు స్థిరాభిప్రాయము కలిగియున్నారు. ఈ విష యమే ప్రజలు చేయు ఆందోళన ఫలరహితమైనచో మరల ని రశనప్రతీకమును ప్రారంభించుటకు సుభాష్ బోసుగారు సేనుగారు కోరుచున్నారు. సేనుగారి గౌరవమును కాపాడవలెననియు, 110 సెక్షనును రాజకీయ సేరములలో నుపయోగింపకుండ ప్రయ త్నించుట ప్రజల కర్తవ్యమనియు, సుభాష్ బోసుగారు ప్రజల సుదృఢింపుచున్నారు:—

ఆపన్న యుద్ధసూప్తి

నాదిరుఖానుగారి లేఖ-బాచ్చాగారిసోదరుడు
అరెస్టు చేయబడెను

పెహావరు, ఆక్టోబరు 14 :—ఈ నెల 11 లేదీని నాదిరుఖానుగారు పెహావరులోనున్న తమ స్నేహితుల కొకలేఖ వ్రాసిరి. నాదిరుఖానుగారు తమ అలీఖేరు చుకామునుండి కాబూలుకు బయలుదేరి అలీఖేరుకు 4 మైళ్ల సమీపములోనున్న రుక్మిణిపర్వతమునకు వ్రాసిరి. ఆ ఉత్తరములో యీ దిగువనగతులు కలవు :—నానాల్లాఖాను నర్తకుని యితనివచ్చిన క్రొత్తవార్తలేవనగా :—సకేయమున పటాలములను బిల్కాహార్ని మహాలీఖాను కాబూలుకు పూర్తిగా వశపరచుకొనెనట. బాచ్చాసాహు ఆరుగోలలో బంధితుడై యున్నాడు. బాచ్చాసోదరుడగు హమీదుల్లాయున్ను, బాచ్చాతరపున కాబూలు గవర్నరుగారున్న మాలికు ముహమ్మదుగారును అరెస్టు చేయబడిరి. కాబూలులో ప్రజలు ప్రకాంతముగానే యున్నారు. మహాలీఖానుగారి ఉత్తరమునుబట్టి ఇంకను క్రొత్తవిశేషములు మున్నందు తెలియజేయబడునని నూదింపబడెను.

పెహావరులోని ఆఫీసు వర్తక ప్రతినిధికి యీ క్రిందితంతివార్త వచ్చెను. తంతివార్త మెహమ్మదుగారు ఆఫీసు ప్రతినిధి యిచ్చెను.

మహారీ పరిఫ్ నగరము నాదిరుఖానుగారి పక్షమునహించిన అహనిఫ్ గారి మహారు అక్టోబరుఖానుగారు వశపరచుకొనిరి. అదల బాచ్చాగారితరపున గవర్నరుగారుండిన పైదు హుస్సేనుగారు పలాయించుటైరి.

కాబూలుకోట ఆక్రమింపబడినవార్త నాదిరుఖానుగారి నల్ల తెలియుటయేగాని యితరులవల్ల యింకను ప్రసముగా తెలియలేదు. పెహావరుగోలలో వదలరులు విపరీతముగానున్నవి. బాచ్చాసాహుగారిని ఒకబోనులో బంధించి కాబూలు నడిబజారులో ఉంచగనియు, త్రోవకు పోయేవివారందరూ ఆ తనిమీద ఉమ్మివేయుచున్నారనియు వెల్లడగుతులు చెప్పుకొనుచున్నారు.

నాదిరుఖానుగారు ఆక్టోబరు 10 లేదీని అలీఖేలునుండి కొంతవైద్యముతో కాబూలునకు బయలుదేరిరి.

కాంధూరు సమీపమున నున్న మొహమ్మదాబాద్ దురానలచే (నాదిరుఖానుగారి పక్షములంబులచే) ఆక్రమింపబడెను.

గత ఆక్టోబరు 10 లేదీనాటికి మహాలీగారి పటాలములు కాబూలుకోటలోని కింకను ప్రవేశించి యుండలేదనియు అప్పుటికింకను యుద్ధము జరుగుచుండెననియు నమృతమైన వర్తమానము వచ్చినది.

అమానుల్లాగారి తంతివార్త

పెహావరులోనున్న ఆఫీసువర్తక ప్రతినిధిగారికి అమానుల్లాగారు యీక్రింది తంతివార్తనంపిరి:—

దయచేసి యీక్రింది సందేశమును సిస్టరు నాదిరుఖాను సూతీగారికి అందజేయవలెను. మీరు మనిషి ద్వారా పంపిననుసరే లేదా తంతిద్వారా పంపినను సరే ఈ దిగువ సందేశమును పంపవలెను:—ప్రత్యేక ప్రసిద్ధముకాగల మీ యఖండవిజయమునకై మిమ్ములకు మీ యనుచరులను ఆఫీసు దేశాధిమాని నకు నేను అభినందించుచున్నాను.

అమానుల్లాఖానుగారి సోదరుడు

అమానుల్లాగారి సోదరుడగు మహమ్మదు అమానుజానుగారు పెహావరులో నున్నారు. వీరినిప్పుడు పెహావరునుండి పోనలినదిగా బ్రిటిష్ ఉద్యోగులు ఉత్తరపు చేసిరి. తాము ఎందుకులేచి వెళ్లవలయునో తెలియజేయవలసినదిగా అమానుజానుగారు విదేశరాజ్యాంగ కార్యదర్శిగారికి తంతినంపిరి. ఈ తంతివార్తకు ప్రత్యుత్తరము నచ్చునరకు అమానుజానుగారు పెహావరునుండి కదిలి వెళ్లమని చెప్పిరి:—దేశరాజ్యాంగ కార్యదర్శిగారికి యీ రీతిగా తంతినంపిరి:—బాచ్చాసాహు కాబూలుకోట పట్టుకొని న పట్టుదు నన్ను బ్రిటిష్ ఉద్యోగులు పెహావరునుండి తరిమివేసిరి. అందుచే లాహూరులో నివసించితిని. కాబూలు నేను బాచ్చాసాహు చేతిలోనుండి జయింపబడెనని తెలిసి నేను తిరిగి పెహావరు వచ్చితిని. పరిస్థితులన్నియు తారుమారైన పిమ్మట యిప్పుడు యీ రీతిగా బ్రిటిష్ ఉద్యోగులు ఉత్తరపుచేయుట నాకు బోధపడుటలేదు. నేను పెహావరునుండి వెడలిపోవుట తప్పదనేయెడల ఆఫీసునిసానము పోవుటకు సెలవొసంగవలెను.

మీ ప్రత్యుత్తరమునకై నిరీక్షించుచున్నాను.

(ఫీ. పే.)

గుంటూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగుల సభ

ఈసభ గుంటూరుజిల్లా నరసారావుపేటలో 1929 సంవత్సరం ఆక్టోబరు 31 వ లేదీన మదరాసు శాసనసభ్యులైన మ. రా. శ్రీ. గాడిచెల్ల పరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమవుతుంది. గతక ఆలేదీకి జిల్లాలోని గ్రామమునసభులు కరణములు సభకువచ్చి సభ నిర్వహణముగా సాగునట్లు చేయగోరుతాను.

అక్కిరాజు వాసుదేవరావు,

గుత్తికొండ.

శ్రీకటేరి.

'21 తూర్పుగోదావరిజిల్లా

మహాజనసభ

సామర్లకోటలో ఆక్టోబరు 26, 27 వ లేదీలలో జరుగును.

కాకినాడ, ఆక్టోబరు 14:—తూర్పుగోదావరిజిల్లామహాజనసభ ఆహ్వానసంఘము నిన్న సాయంకాలము సామర్లకోట రైలుమిల్లులో శ్రీ చావలిరామసోమయాజులు యమ్. యల్. సి. గారి అధిపత్యముక్రింద సమావేశమైనది. పలువురు ప్రముఖులు సభకుహాజరైరి. సభ జయప్రదముగా జరుపుటకు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు స్వయముగా సహాయము చేయుచున్నారు.

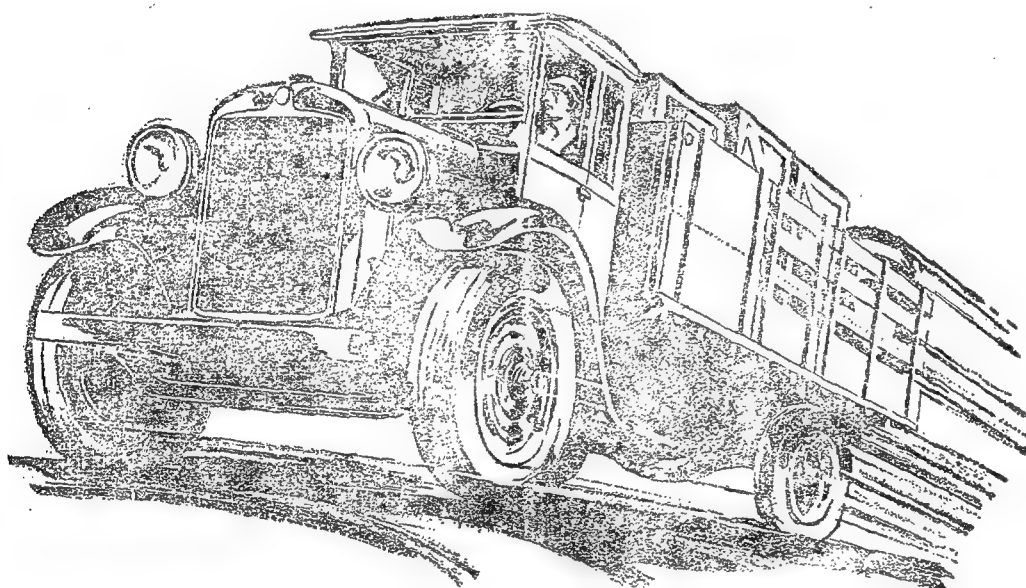
జిల్లామహాసభ 26 వ లేదీ ఉదయము బందరువాస్తవ్యులగు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును.

అయదయముననే శ్రీ దేశ్ ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు జాతీయపతాకోత్సవము జరిపెదరు. దేశభక్తి కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఖద్దరు ప్రదర్శనము తెరచుటకు కోరబడిరి.

27 వ లేదీ వుదయం జయిందారి రయితులసభ జరుగును. విశాఖపట్నంవాస్తవ్యులగు భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. ఈసమస్థవిషయమై బాగుగా కృషిచేయుచున్న విశ్వనాథదాసుగారు సభను ప్రారంభించుటకు కోరబడిరి.

దుద్దంపూడి ఆన్యుయ్యగారిని రాజకీయ సభ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. ఇంట్లాడె పద్మరాజుగారు జయిందారిరయితుల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగాను బోనాసు నారాయణ మూర్తిగారు గయితుల ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి. సభలు జయప్రదముగా జరుగుటకు వలసిన యేర్పాటులన్నియు జరుగుచున్నవి.

మొ!! తిరుమలరావు.

అన్ని దేశములందును, అన్ని ఋతువులందును, అన్ని బాటల పైనను డాడ్జీట్రక్కులు పనిచేయుచు, మెకమును గడించుచున్నట్లు మీరు గ్రహించెదరు.

త్వరితముగాను, సమృద్ధిగాను, తక్కువ ఖర్చుతో సంవత్సరసంవత్సరమునకు ప్రపంచము నందున్న బరువులో చాల భాగము డాడ్జీట్రక్కులే తీసికొని పోవుచున్నవి. ఇక్రములు ప్రదేశంపనిలు గల ప్రదేశము లన్నిటియందును అనగా మెత్తని పొలములందును, గుట్టలపైకిని, మరద

లేక మంచుమూలముగాను అవి బరువును లాగుటకు శక్తి గలదు.

ఎట్టి డాడ్జీట్రక్కునం దైనను మీరు దిట్టమైనవిలువను కనుగొనగలరు. అది నడపబడునట్టి రీతిని, ప్రయాణ మొనర్చుటను, దాని చేతిను మీరు ఇష్టపడెదరు. నవీన పనులకు అది తగిన నవీన ట్రక్కు అను నమ్మకముతో మీ రొకటిని కొనుడు. మీ డాడ్జీ ట్రక్కు వర్తకుని చూడుడు. మీకు కానుకైన నైజాను ఏరుకొని, పని చేయుటకు సారాంశింపుడు. అది సామర్థ్యముగాను బాగుగాను పనిచేయును.

DODGE BROTHERS TRUCKS AND BUSES

CHRYSLER MOTORS PRODUCTS

సంపక దారులు :—

అడినన్ అందు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు.

బెంగుళూరు,

కల్కికోట,

కొట్టయం,

తిరుచునాపల్లి.

చెన్నై పురి శాసనసభ

మలబారు టెనన్సీబిల్లుపై చర్చ

మద్రాసు, అక్టోబరు 15:—చెన్నై పురి శాసనసభ ఈ యడయము 11 గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు మలబారు టెనన్సీబిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమయింది.

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగానే మలబారు టెనన్సీ బిల్లుపై చర్చ తిరిగి సాగింపబడినది. గా. ఎ. వై. జి. కాంబెల్లు గారు (చెన్నై మొదటి) టెనన్సీబిల్లును శాసనముగా నామోదించవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

ఈ బిల్లును మలబారు జిల్లా కలెక్టరును ఇచ్చియున్నది 2 వ క్లాజునందు చేరినది. ఈ టెనన్సీబిల్లును సవరణ నుపపాదించుచు, సదరు బిల్లును, పోల్టాటు పొన్నాని, వల్లం బసాడు, ఎర్రాడు, కాల్కట్టు తాలూకాలకు మాత్రమే వర్తింపవలెనని చెప్పిరి. సవరణను వోటునకు జెట్టుగా పీకబోయెను. ధూస్వామిలు తమ స్వంతస్వయముపై పట్టుకొని మార్చిన యెడల 80 వత్సరములవరకు వారికి సదరు ధూస్వామియందు సంపూర్ణ హక్కులుండవలెనని ఆ 2 వ క్లాజునకు 4 వ సభాక్షాతము చేర్చవలెనని శంకరరావు టెనన్సీ గారు పాదించుచు, ధూస్వామి ఎంతయో ఖర్చులకుంటే, ధూస్వామి సేవలకు లోనికి చెచ్చినందుకు ప్రతిఫలముగా దానిఫలసాయము ననుభవించుటకు ఇంత మాత్రము హక్కుండవలెనని నుడిచిరి.

సవరణను వోటునకు జెట్టుగా పీకబోయెను.

3 వ క్లాజునందు 5 వ విభాగమునందు మరీ 12 వత్సరముల వరకు ధూస్వామి కవులు తిరిగి ప్రాతినిధ్యమునకును గలదు. 12 వత్సరములు అనుటకు బదులు మరీ కొన్ని వత్సరములు అని సవరించవలెనని శంకరరావు టెనన్సీ గారు సవరణ నుపపాదించి ప్రభుత్వమును మార్చిరి. ఇ. శంకరరావు టెనన్సీ గారు సవరణ చేద్దిరి. కాని సవరణను వోటునకు జెట్టుగా ఆంగీకరింపబడినది.

స్వంతస్వసాయముకొరకు నిజముగా గావలసివచ్చినపుడు ధూస్వామి, ధూస్వామి తిరిగి స్వాధీనమొనర్చుకొనవలెనని 11 వ క్లాజునందు 2 ధికారమునకు బడినది. “నిజముగా” అనుపదమును స్వంతస్వసాయ అనుపదమునకు పూర్వము చేర్చవలెనని అర్జున స్వామి ఉడయారగారు సవరణనుపపాదించగా, చెన్నై సభ్యుడైన డి. సి. వేంకటేశ్వరరావు గారు సవరణ ఆసనమున నుడిచుచు, లేనియెడల ఆసనమును వ్యాజ్యముల సంఖ్య పెరిగి పోవునని నుడిచిరి.

ఆర్. ఎస్. ఆర్. గృహస్థామియెడలియారగారు సవరణను బలపరచిరి.

వోటునకు జెట్టుగా సవరణ పీకబోయెను. 15 గంట మాత్రము అనుకుంటున్నది 16 గంట ప్రతిపాదనమును సమ్యక్తుల నొసగిరి.

16 వ క్లాజునందు మలబారు టెనన్సీబిల్లుపై “రిన్యూయల్ టెనన్సీబిల్లు” సాలీనాచెల్లించు వ్యాయమును శిస్తునకును, అంతరపురము కవులకును, ప్రభుత్వ శిస్తును కలపిన మొత్తమునకును గల భేదమునకు మూడు టెన్లుగ రిన్యూయల్ టెనన్సీబిల్లు ఈ క్లాజునందు నిర్వచించబడినది. అంతకు పూర్వము చెల్లించు సాలీనాశిస్తును, ప్రభుత్వశిస్తును పోగా, టెనన్సీబిల్లును మిగిలు మొత్తమును రిన్యూయల్ టెనన్సీబిల్లుగా చెల్లించవలెనని ఆ 2 వ క్లాజును సవరింపవలెనని శంకరరావు గారు పాదించి సంగీకరింపబడినది. 11 గంట ప్రతిపాదనమున, 47 గంట అనుమతిగను సమ్యక్తుల నొసగిరి. 21 వ క్లాజునందు ఏ యే కారణమునచే ధూస్వామి కాణందారుయొక్క కవులను రద్దు చేయవచ్చునో వివరింపబడినది. ధూస్వామి తనకుంటున్న ఆవశ్యకతలకొరకుగాను, ఒక సంవత్సరపు శిస్తును మించకుండ కొంతమొత్తమును కారణార్థముగా ముందు చెల్లించవలెనని శంకరరావు గారు, అందుకు కాణందారు నిరాకరించినయెడల ధూస్వామి కోర్టులో దావా లేవవచ్చుననియు, కాణందారు ప్రతిపాదన మొత్తమును కోర్టులో చెల్లించవలెనని సదరు దావాను కోర్టులోనే వివరించుచు, ఆటలు చెల్లించనియెడల సదరు కాణందారును కోర్టుకు దరఖాస్తు పెట్టవచ్చుననియు శంకరరావు గారు సవరణ నుపపాదించిరిగాని పీకబోయెను.

సభ ప్రారంభం ఫలవంతములకు లేచిరి.

ఆర్థికవైఖ్యసంఘము: శారదాబిల్లు

కాశీ, అక్టోబరు 15:—కాశీగ్రామములో కన్యకా పరమేశ్వరి గ్రామంలో ఆర్థికవైఖ్య గొప్పసభగావించిరి. శారదాబిల్లును నిలిపించి ఖండించుచు బ్రహ్మశ్రీ కందనూరు కోయిరాజుగారు గంభీరపద్యాన్ని పఠిపిరి.

పి. సుబ్బారావుగారు, ఆర్థికవైఖ్య సంఘమువారు.

కర్ణాటకములో విదేశవస్త్ర

బహిష్కరణము

జయరాందాసుగారు విద్యాధుల నుద్బోధించుట
‘విదేశవస్త్రములు మన

బానిసత్వమునకు శిక్షాములు’

బెల్గామ్, అక్టోబరు 15:—విదేశవస్త్ర బహిష్కరణ సంఘ కాగ్రహర్యయగు జయరామ్ దాసు దొలత్ రామ్ గారు బెల్గాం పట్టణమునకు వచ్చినప్పుడు విద్యార్థులు వారితో యిమ్మగోష్ఠిగా ప్రసంగించిరి. ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయము లొసంగు పట్టణములకు, చరసాలలోనికి పోయి వచ్చినవారికిని అవసరమయిన దానికంటె హెచ్చుప్రామాణ్యముతో నొసంగరాదని దొలత్ రామ్ గారు చెప్పిరి. స్వాతంత్ర్యము గడించులోల దేశమును ప్రేమించు వారందరు సర్వస్వము త్యాగము చేయవలసి యుండునని వారనిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్న: లెగిషివో తనచేతనే పట్టు ప్రశ్నోత్తరములు చేపెన్ననని దొలత్ రామ్ గారు విద్యార్థుల ప్రశ్నలడిగిరి. కొన్ని మధ్య ప్రశ్నలపై నివ్వబడినవి:—

ప్రశ్న:—స్వదేశవస్త్రముల దొరకనప్పుడు భారతీయులు విదేశవస్త్రములను కొనరాదా?

ప్రశ్నోత్తరము:—కొన్ని విదేశవస్త్రములను మనము తెప్పించుకొనవలసియుండును. విదేశవస్త్రములను స్వదేశవస్త్రములతో పోటీచేయునప్పుడు, స్వదేశవస్త్రములే మనము అభిమానింపవలెను. దేశములో తయారుకానట్టియు, మనకు అత్యవసరమైనట్టియు, వస్త్రములను విదేశీయులనుండి కొనవచ్చును.

ప్రశ్న:—రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకు ఖర్చు ఎంతవరకు సాధనము?

ప్రశ్నోత్తరము:—స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకు ఖర్చు 1. ఆంధ్రేశ్వర 2. దొర్లవస్త్రము 3. సత్యాగ్రహము శేషము ఆంధ్రేశ్వరముననే స్వాతంత్ర్యము రాదు. కొలది సంస్కరణములు వచ్చిన రావచ్చును. దొర్లవస్త్రము అసలే వీలులేదు. 4. అనాచారజీయము. బాబులను బ్రెజిట్ ప్రభుత్వము లొంగునని తలచుట బుద్ధిహీనత. ప్రస్తుత స్థితిలో భారతీయులు యధమునకు దిగుటగూడ అసంభవము. రెండుకాటులు సమానమైన బలముగలిగియున్న యుద్ధము వీలగును. మనకు కత్తులా, కఠారులా, మర ఫిరంగులా, యేమి కలగి. ఇట్టివానిని మెండుగా గలిగిన ఆంగ్లేయులతో యుద్ధమెట్లు పోగును. కావున భారత దేశమునకు సత్యాగ్రహమే శరణ్యము.

ప్రజాశక్తి

ప్రస్తుత సమయమున సామాన్య ప్రజలు నిస్సహాయ స్థితియందున్నారు. అధికారమున ప్రభుత్వమువారియందు శక్తి ప్రదీపించియున్నది. ప్రజలు తర్చిచేయవలెను. ప్రజలే ప్రభువులని వారు తలచవలెను. స్వరాజ్య సంపాదనమునందీ భావమే సరియయినది, మీరు సర్దార వల్లభభాయినిగూర్చి వినియున్నారు గదా? వారికి సర్దార ముఖిరు ద మెట్లు వచ్చినది. పతేలు గారు బాగ్దోలీలో గొప్పయుద్ధముచేసి ప్రభుత్వమువారి నోడించెను. బాగ్దోలీ సత్యాగ్రహము ఉత్తమముగా జరుగుచున్నదోజాలలో ఉద్బోధియుటకు గట్టపుబడిగాని, ఉప్పుగాని ఏ యితరపదార్థముగాని దొరకనదా? సర్దార ఆజ్ఞ లేనిది యేమియు దొరకలేదు. ఇట్టి పిత్తి యెట్లుకలిగినది. అనేకసంవత్సరముల తర్చిచేసిన బాగ్దోలీలో అనేక శ్రమములు సాపించబడినది. ప్రజలయందు దేశసేవ పురిగిల్లుబడినది. ప్రతిస్త్రికి రాజ్యమివ్వబడినది. ఎవరికి క్రిమిన వారు ఆధారపడుటనుంచిదిని యుద్బోధింపబడినది. కావున పిగ తమ శ్రేయోభిలాషులని స్త్రీలు తలచిరి. ఈ విధముగా ప్రజలు తర్చిచేయవలెనని. బాగ్దోలీలో జరిగినది బెల్గామ్లోకూడ జరుగవచ్చును.

బాగ్దోలీ ప్రజలు బెల్గామ్ ప్రజలకంటె ఉత్తములా? బాగ్దోలీ ప్రజలవలె మీరు సత్యాగ్రహముచేయుటకు తర్చిచేయవలెనని. అధికారముగల ప్రభుత్వముకు మడించినవీడు పండితి. ఈ మడించిన వీడు గత పోరాడుటకు కట్టు పనికివచ్చును. అవీడును రొంపెలోనికి దించి వీధియుగానైన లొంగగలిగవలెను. కాని కట్టుతో లొంగగలిగినందుకు నిష్ఫలము. బాగ్దోలీ ప్రజలే ఉపాయమునే పన్నిరి. ప్రభుత్వమును రొంపెలోనికి దించిరి. ఏనుగువారుకొనిపోయి లేవలేకపోయెను. దొర్లవస్త్రము తిరుగుబాటు పాశ్చాత్యసాధనములు, ఈ యుద్ధములవలన ప్రపంచము విసుకైపోయినది. సాత్వికపోరాటమును యెట్లుచేయవలెనో మహాత్ముడు ప్రపంచమునకు చాటుచున్నాడు. తాను జీవితములో సాధించినదిదేయని మహాత్ముడుచెప్పెను. ఈపద్ధతి నలవరుచుకొనినచో స్వరాజ్యము సన్నిహితమును.

వెంకటరంగంపి శ్రీవేధిలో

కల్లుదుకాణము

కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి దుకాణదారుని లేఖ

సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయము

మద్రాసు, అక్టోబరు 15:—ఎస్. సత్యమూర్తిగారిట్లు ప్రాయమున్నారు. తిరుపతి క్లెరిక్ లో వెంకటరంగంపి శ్రీవేధిలో నెలకొల్పబడిన కల్లు దుకాణమును గురించి ఆ దుకాణదారు డిక్రిందిలేఖను కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి వ్రాసెను. ఆలేఖలో నిట్లుగలదు.

“అయ్యా, ఈ నెల 4 తేదీనుండి నె 128 రు లైసెన్సు క్రింద వెంకటరంగంపి శ్రీవేధిలో తెరువబడిన కల్లు దుకాణమును గురించి యీ నెల 10 తేదీ హిందూ షేపరునందు ప్రకటింపబడిన వార్తనుచూచిని ఈవిషయమున డాబాయును, మరుగుదొడ్డియు, ముఠికినీరు పోవుటకు మార్గమును గల యొకభవనమును నిర్మించి అందు ఈ కల్లు దుకాణము నుంచుటకు ఏర్పాట్లుజరుగుచున్నవి. త్వరలోనే దాని ప్లాను మీ ఆంగీకారమునకు దాఖలుచేయబడును.

ఇట్లు,

(సం) పి. ఎం. గురుస్వామిగ్రామణి.

పై లేఖనుబట్టి చూచినచో ఆకల్లుదుకాణము కాశ్యతముగా నుండవలెనో స్పష్టపడుచున్నది. శాసనసభవారు యీవిషయమున తమ ఆసక్తిని జూపినవిమర్శలైనను మంత్రిగారి దుకాణమును తొలగింతురని నేను భావించితిని. ఈ దుకాణము నికనైనను తొలగింపకపోయినను, మంత్రిగారు తమ పదవికి రాజీనామా నొసగకపోయినను ఆత్మగౌరవముగల శాసనసభ్యుడు సహింపలేనటువంటి పరిస్థితి లేర్పడవచ్చు.

శారదా చట్టము

మద్రాసు మహమ్మదీయసభలో ఖండింపబడుట

గత ఆదివారము సాయంకాలము తిరువలి క్లెరిక్ లో వీధియందు మద్రాసు మహమ్మదీయుల లొక బహిరంగసభ జరిగి, శారదా చట్టమును తీవ్రముగా ఖండించుచు కొన్ని తీర్మానములను గావించిరి.

ఖా|| బి|| మాల్వీజియనుడైన మహమ్మదుగారు గభ కగభిక్షుత పహించిరి.

అగ్రముఖుడు ప్రారంభమున సుపర్యసించుచు, శారదా చట్టము ఇస్లాంమతమునకు చాల భంగకరముగా నన్నదనియు, దానిని రద్దుగావించుటకు ప్రతి మహమ్మదీయుడును తన శక్తి సంతను వినియోగింపవలెననియు నుడిచిరి.

మొట్టమొదట మాల్వీ ఫాజిలుల్లా సాహెబుగారు ఉపసర్పించుచు, యీ చట్టముమూలమున ప్రభుత్వమువారు వహమ్మదీయసంఘమును విడదీయుటకు యత్నించుచున్నారని నుడిచిరి.

మొట్టమొదట యీ క్రింది తీర్మానములు పాదించబడినవి:—
‘శేమందలి మహమ్మదీయ సంఘాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా భారత శాసనసభలచే గావించబడిన శారదా బాల్యవివాహ చట్టములో మహమ్మదీయులను చేర్చుట యీ సభవారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు. మరియు, వైస్రాయిగారు యీ చట్టమునకు తమ యామోదము నొసగి బ్రిటీషియో రాజీగారి వాదానమును త్రోసివేయుట యీ సభవారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు. ఈ చట్టము మహమ్మదీయులకు వర్తింపకుండ చేయవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

అబ్దుల్ హమీదుఖాను ఎం. ఎల్. సి. గారి పై తీర్మానములను బలపరుచుచు మాట్లాడిరి. ఈ చట్టము మహమ్మదీయ సంఘమున కెంతమాత్ర మవసరము లేదనియు, ప్రభుత్వమువారికి జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నారో తాము గ్రహింపజాలకున్నామనియు, యీ చట్టము మహమ్మదీయులకు వర్తింపకుండునట్లు సవరింపబడువరకును శేమందలి మహమ్మదీయ సంఘము యావత్తును తీవ్రాందోళనము సలుపవలెననియు, నుడిచిరి.

బషీరు అహమ్మదు సయ్యదు, మాల్వీ అబ్దుల్ హమీదు సాహెబు, జానాబ్ బసంతి తాలీషియా, గార్లుగూడ పై తీర్మానములను బలపరుచుచు మాట్లాడిరి.

మరియుక తీర్మానము, చట్టమునకు వోటుచేసిన శాసనసభ్యులను మహమ్మదీయుల పై అవిశ్వాసమును తెలుపుచు, మరియుక తీర్మానము గావించబడినది. పై తీర్మానములన్నియు శేక్ గినుముగా నామోదించబడినవి.

బానిసత్వమునకు చిహ్నము

విదేశవస్త్రబహిష్కారమును గురించి దౌలత్ హామీగారి యుపన్యాసము

దౌలత్ హామీ, అక్టోబరు 18:—రాట్న సందేశముగూర్చి యిచ్చుటి ప్రజలకు ఉపన్యసింపమన శ్రీయుత జయరామ్ దాన్దౌలత్ రామ్ గారు యిట్లునుచిరి. రాట్న సందేశము గాంధీ మహాత్ముని సందేశము. డిసెంబరు 31 అయినతరువాత స్వాతంత్ర్యము ప్రకటింపబడునని కాంగ్రెసు నిశ్చయించినది. ఆశ్రయ తీసుకొని భారతీయు లేనిదముగా పాల్గొనెదరు. ఇతరదేశ ప్రజలు చేసినదానిని భారతీయులు చేయరు. విరోధాయుధ సమయమున ఆంగ్ల ప్రజ లేమిచేసిరి? మాటలతో ప్రార్థించుచు, లేదు 18-45 సంవత్సరములలోగా నందరును యుద్ధమునకేగి తమ ప్రాణముల నప్పించిరి. జపానుదేశముకూడ చేసెను. నిల్లే మనదేశములో కాంగ్రెస్ గాని, మహాత్ముడుగాని యుద్ధముచే యనలేనని చెప్పుటలేదు. చాలనుభవమైనపనులను చేయవలసినదని వారు చెప్పిరి. బానిసలకు చిహ్నమును విదేశవస్త్రములను విసర్జించవలసిన దని వారు హితవ్రాసంగిరి.

కాసన సభాధ్యక్షుడును పటేలుగారు ఆంగ్ల మంత్రిని, జార్జి పార్సాథ్ ముని సందర్శించినపుడు ఖద్దరువస్త్రములతోనే వెళ్లెను. వారు అట్లు చేసినందువలన వారికి పటేలుగారియందు గౌరవము హెచ్చి యుండవలెను.

150 సంవత్సరముల క్రిందట ఆమెరికా ప్రజలు ఆంగ్ల దేశములో యుద్ధము చేసినపుడు ఆంగ్ల వస్త్రములను తీరముగా బహిష్కరించిరి. తమ నల్లని, ముతకబట్టలే వారికి సన్నవిదేశ వస్త్రములకంటె ప్రీయతమమయ్యెను.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

వంగదేశములో దేవాలయ సత్కారహము

నామశూద్రులకు దెబ్బలుతగులుట - ప్రముఖుల అరెస్టులు

మన్మథజంగ, అక్టోబరు 18:—కాలికాటయములోనికి ప్రవేశించుటకు నామశూద్రులకు (పంచములు) హక్కుగలదని ప్రధుడవగుటకు సలపబడిన సత్యాగ్రహసందర్భమున ప్రాఫెసర్ నృపేంద్రచంద్రబెనర్జీ, సత్యాగ్రహసంఘకార్యదర్శి యగు సుశేంద్రమజుందారు గారులు అరెస్టు చేయబడిరి. వీరు జామినానిచ్చి బయటికి రానిరాకరించిరి. పోలీసులు సత్యాగ్రహులను అడ్డుపెట్టగా నామశూద్రులకు పోలీసువారికిని కొట్లాట జరిగినదియు, కొంతమంది సత్యాగ్రహులకు దెబ్బలు తగిలినవియు తెలియుచున్నది. 42 కోశాలనుండి సత్యాగ్రహము జరుగుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

అటవి పంచాయతీల సభ సంద్యాలలో సమావేశము

గా. హరినర్సయ్య త్రమరావుగారి ఆహ్వానము

సంద్యాల, అక్టోబరు 14:—గాడిచర్ల హరినర్సయ్య త్రమరావు గారు, కాసనసభ్యులు యిట్లు తంతివార్ల సంపుటన్నారు. అటవి పంచాయతీలయందు దళిలావగలవారందరి సమావేశము 20వ తేదీన ఆదివారమునాడు సంద్యాలలో జరుగను అందుకు సంబంధించిన విషయములన్నియు చర్చింపబడును. రాయలసీమసభల గూర్చియు, వ్యవసాయదారుల విద్యగూర్చియు, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు గూర్చియు, చర్చింపబడును. రాయలసీమ ప్రతినిధులును, స్థాయిసంఘసభ్యులను తప్పక రావార్హితులు. ఈ ప్రకటనయే ఆహ్వానముగ నెంచి ఆభిమానగులందరు విచ్చేయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. దీపావళిపండుగకు రైల్వేనాగొనంగ ప్రత్యేకసౌకర్యములను వినియోగించు కొనవచ్చును. రాజులవిన వారు ఏర్పాటులగుర్చి నాపేరట వ్రాయవచ్చును.

ఒకముత్యము 50 ధాన్యపు గింజలు భారము యుండుట.

బొంబాయి, అక్టోబరు 14:—పెన్నె యనుగల్ఫు ముత్యపుఫెను. రీలందు 50 ధాన్యపుగింజలు భారమునుండు ఒకవిలువగల ముత్యము దొరకెను. ఈ ముత్యమురంగునందును పరిమాణమునందును చాలాశ్రేష్ఠమైనదై 100 వీండ్లకాలమునుండి ఎప్పుడును ఈలాటి ముత్యము దొరకలేదు. ఈ ముత్యముయొక్క ధర 50,000 పానులుగ నిర్ణయింపబడుచున్నది.

(అ. ప్రెస్.)

నల్లమడ యింజనీరింగు వర్కుస్ ఫౌరీయగుట

యల్. గ్రెగ్ల చీఫ్ యింజనీయరుగారు వంటెన తెరుచుట

బాపట్ల, అక్టోబరు 6:—బాపట్లకు మామమైక్లడూరమన ఎల్. హెచ్. గ్రెగ్లగారు నల్లమడ డ్రైవర్లును, లేక నాగరాజు డ్రైవును అను కాలవయొడ కట్టబడిన వంటెనను ప్రజల రాకపోకలకు వడలుటకును, సుమారు 5 సంవత్సరములనుండి 18 లక్షల రూపాయలతో ప్రజల వుపయోగమునకై చేయబడిన గొప్ప యింజనీరింగు పనులను సందర్శించి తెరుచుటకును బాపట్లకు వచ్చియుండిరి. పి. డబ్ల్యు. డి. వారు తలపెట్టినవి 1 నాగరాజు డ్రైవు 2 కర్లపాలెపు పంటకాలవ నాగరాజు డ్రైవు మిదుగా పోవుటకు యేర్పాటుచేసిన ఒక గొప్ప వైపును 3 నాగరాజు డ్రైవును మిద వంటెనయు అయివున్నవి. నాగరాజు డ్రైవు నల్లమడ డ్రయనునుండి 5 క్లీ మైళ్ల నిడివిన 840 అడుగుల వెడల్పున సరాసరి సముద్రములోకి త్రవ్వబడినది. ఆడ్రయను త్రవ్వటకు 10 లక్షలరూపాయలవైపును. నల్లమడ డ్రైవర్లను అను చేరుతోనున్నను శ్రీయుత మంటెన నాగరాజు గారు ఘనముగా పరిశీలే తనకు పూర్వము యితరులకు సాధ్యముకాని యాపనిని నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించినందులకు వారి చేరుతో పిల్లబడుచున్నది. వైపునునాడ 1928 ఆగష్టుకు నాగరాజుగారి కంట్రాక్టరుగానుండి తయారుచేసిరి. మూడవది వంటెన 5-10-29 వూర్తియాయెను. ఆసందర్భమున నల్లమడ యింజనీరింగు పనులు తెరుచు సందర్భమున 10 కేలమందివైగా రహితములు చూడవచ్చిరి. గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరు మూవర్లవార్లగారును, నూపరింపెండింగు యింజనీయరు వాక్లిగారును, యగ్జిహ్యుటిపు యింజనీయరు (ప్రభుటికృష్ణ) పెనుచుప్ప వెంకటరమణరాజుగారును, తూర్పు యస్. ఆర్. ప్రాపుగారును, (పుధ్య) ఇ. హెచ్. ఛీపు గారును, (విచారణ) ఆర్. అన్నాదొరఅయ్యగారును, శ్రీనివాసఅయ్యగారును (గుంటూరు) డిప్టీమేజిస్ట్రేట్ యింజనీయరు పి. లక్ష్మీనారాయణరావుగారును, ఇన్స్పెక్టరు ఆఫీసరు తాడినాడ సుబ్రహ్మణ్యముగారును, సబుజడ్జి పి. యస్. వీరాస్వామి అయ్యగారు, మల్లాది యజ్ఞ నారాయణ అప్పారావుగారును, తెనాలి తాలూకాలోర్ల ప్రెసిడెంటు చెలినాడ పుమామహేశ్వరరావుగారును, ప్రాథమిక గోనులే రంగ నాయకులుగారును, బారిష్టరు పంగులూరి శేషరత్నకాయగారును, వుల్లిపాలెం జమీందారు అప్పారావు బహదూరుగారును, వీరి రాజు కోటంరాజుగారును, పర్లం కోటయ్యనాయుడుగారును కొసరాజు సూర్యనారాయణగారును పెమ్మమంది అసిస్టెంటు యింజనీయరులును, పెమ్మమంది రెవెన్యూ పువ్విగడ్డలను జిల్లామునసబులు శ్రీయుతులు సారంగరాజు అయ్యగారు, రాజగోపాలా శాస్త్రిగారును తదితరులను సభయందుండిరి.

సభాకార్యక్రమము దైవప్రార్థనతో మొదలిడిరి. నూపరింపెండింగు యింజనీయరుగారు నల్లమడ యింజనీయరింగు పనులు 5 సంవత్సరముల క్రిందట మొదలుపెట్టబడిన సంగతియు, ప్రభువంశ ఏర్పాటు చేయబడిన కంట్రాక్టరులు వారి దురదృష్టమును గూర్చియు విశేషముగా ముచ్చటించుచు 1926 సంవత్సరము నుండి శ్రీయుత నాగరాజుగారు కంట్రాక్టరుగా వచ్చిన తర్వాత పనులన్నియు త్వరితముగను, చక్కగను చుల్కిగను అయినవని నెలవిచ్చిరి. పి. డబ్ల్యు. డి. వారు యింకా రెండుసంవత్సరములకు తయారగునని తెలపిన పనిని యింతత్వరితములో అనుటకు శ్రీమంటెన నాగరాజుగారి సామర్థ్యము చాకచక్యము తప్ప వేరు కాదని బహిరంగముగా నెలవిచ్చిరి. కర్లపాలెం పంటకాల్య నాగరాజు డ్రైవుమిదనుండా పోవుటకు ఒక లక్ష రూపాయలు వెచ్చించి కట్టిన వైపును యింజనీరింగు శాఖవారు గర్వింపదగిన విషయమని నెలవిచ్చిరి. మూడవవని లేక ఆఖరు పనియైన వంటెన 80 అడుగుల ఖానలతో 5 ఖానాలు గర్చి యినుపగర్ల తో బిగింపబడి యింజనీరింగు సంబంధమైన నూతన ఏర్పాట్లు గట్టిగా కట్టబడి 840 అడుగుల పొడవు కలదైనదని నెలవిచ్చిరి. ఈవనిసంతయు నిర్వహించుటలో కడుజాగ్రూహకృతినై శ్రద్ధగాను సమర్థత తోను పనిచేసిన కృష్ణా పడమటి ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారును శ్రీయుత పెనుమెచ్చ వెంకటరమణ రాజుగారిని పొగడుచు వారి క్రింది యుద్వ్యోగములైన సబువిభజను ఆఫీసరు యస్. రామస్వామి గారిని, నూపరజైజ రంగ అబ్రహము గారిని క్లాపించిరి. వాక్లి గారు మాట్లాడుచు యీ వంటెనను గ్రెగ్ల వంటెనగా పిలుచుటకు ఛీఫ్ యింజనీయరుగారు గ్రెగ్ల దొరగారు ఒప్పుకొనినని తెల్పుటకు సంతసించుచున్నామని నెలవిచ్చిరి.

గ్రెగ్ల దొరగారులేని వుపన్యసింపబడు తెలుపలేనపుడు జయజయధ్వనులు చేసిరి. వారు మాట్లాడుచు తాము యాక్యన్స్ జిల్లాలో ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగాను నూపరింపెండింగు యింజనీయరుగాను 15 సంవత్సరములు నెలన్నటిదాక పనిచేసి యుండుటచేత తాము యీ సభలో మాట్లాడుట వుచితము కాదనిరి. ఈ పనిని నిరంతరము కష్టపడిన ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారు పెనుచుప్ప వెంకటరమణ రాజుగారిని వారి క్రింది ఆఫీసరులు రామస్వామిగారిని, అబ్రహముగారిని పొగడిరి. యీ పనులన్నియు జన ప్రదముగ కొనసాగించిన మంటెన నాగరాజు గారి సామర్థ్యమును గూర్చి ఘనప్రశంస చేసిరి. తరువాత వెండి కత్తెరతో వంటెనకు కట్టబడిన నల్ల రిబ్బనును గ్రెగ్లదొరవారు కట్టితిరించి వంటెనను ప్రజోపయోగమునకు తెరచిరి.

తరువాత ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారుగ పెనుచుప్ప వెంకటరమణరాజుగారు చూడవచ్చిన పిన్న కెడ్డలకు ఒకటిపార్టీ చేసి గౌరవించిరి. ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారు వెంకటరమణ రాజుగారు ఆరోగ్య సర్కసుని ఏర్పాటుచేసి ప్రజలఆనందమును ప్రశంసమును పొందుతెరి. ఈ స్త్రీలు కలికొండ శ్రీరాములు వగైరాలు కడుద్రోతతో కంట్రాక్టరు శ్రీయుత మంటెన నాగరాజుగారికి తోడ్పడి పనిచేసిరి.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కన్వీంతుటలేదు

నా కుమారుడు కయసు 18 పడునెనిమిది సంవత్సరములుండును. అతను నాలుగుసంవత్సరక్రిందటి ఇల్లనిడివి పోయినాడు. యింతవరకు కనుపడలేదు. వానిని నా ఇల్లుచెర్చువారికి గానీ వాడెక్కడవుండునని తెలుపువారికిగానీ రు 50 లు ఏబది రూపాయలు యివ్వగలవాడను.

నాకొమారుని పేరు రామయ్య. ఎత్తు సుమారు 4 క్లీ అడుగులుండును. కేరీరచ్చాయ ఒకవిధముగా నిరువురంగు కలిసియుండును. వాని మడిపుజముమీద పెసర శేడం ముచ్చయింన్నది నశితైత్తిమిన కాలకా వెడల్పు కనుకు కకటియన్నది. నా కొమారుని విషయము నా అగ్రదేవుడుగానీ శివగురులుగా గానీ తెలుపవచ్చును.

బలిజ నారాయణ,

చీరులవానపల్లె, జూటూరు పోస్టు, తాడిపత్రి తాలూకా.

గుంటూరుమండల ఆర్చకమహాజనసంఘము

అవసర మహాజనసభ

ఈ క్రిందివిషయములను గురించి చర్చించి నిర్ణయించుటగాను 18-10-29వ తేదీన ఉదయం 8 గంటలకు గుంటూరులో అవసరమహాజనసభ జరుపబడును.

- చచ్చనీయాంశములు 1. ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆర్చకమహాజన సంఘమును గురించి. 2. చట్టమును గురించి. 3. దావాలను గురించి. 4. అగమశాస్త్రములను గురించి. 5. చెత్తెక్కుమిడినీ గురించి. 6. దావాల పరిచాయిలే ఉపసంఘమును గురించి. 7. నిబంధనలను బాధ్యులను నిర్ణయించుటను గురించి. 8. గండాలు, నిర్ణయమును గురించి. 9. జహఖిన్నులెక్కలను గురించి. 10. అవసరముకు యితరవిషయమును గురించి.

టి. పానకాలాచార్యులు,

తనాల్లి, కార్యదర్శి.

బెజవాడ రామమోహనాధర్య పుస్తకభాండాగారము నకు ముద్రిసిపాలిటి యిచ్చుడి విరాళము

ఒక సంవత్సరము

తమప్రతియందు ఈ యంశమును గూర్చి 10వ తేదీన ప్రచురింపబడిన సంగతులు సంగ్రహమునెనియున్నవి. రాజకీయ పనులకు గ్రంథాలయభవనము వినియోగించుచుం కిరెన్సి డెస్క్ అంతులనై బ్రతికి ముద్రిసిపాలిటితో రిచ్చిన విరాళమును కలెక్టరుగారు నిరాకరించెడియెడల, గుర్తు పెంటువారు 1929 సంవత్సరమునకు కొంతనిర్మల మూపవలసిదని యుత్తర్యయండిరి. అనిల్యను గూపించుటకు గాను లైబ్రరీరాళ్లమును క్షురుగారు నిరాకరించిరి. రాజకీయ పంశములగుర్చి విచ్చు ప్రస్తావన విషయముగమును గూర్చినదై యున్నది.

సూరి పెంకటం రెవెంహాశాస్త్రి,

ఉపాధ్యక్షులు, రామమోహన గ్రంథాలయము, బెజవాడ

చింతామర్మము

వెడ్డిఉడ్ బెన్ను గారి ఇండియా పయనము "అబద్ధము"

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 14:— ఇండియా మంత్రి వెడ్డిఉడ్ బెన్ను గారు ఇండియాకు పయనముగుడరన్న వదంతులు అన్నియు నిరాధారము లైనవని నిశ్చయముగ అధికారులు చెబుచున్నారు.

ఆంగ్లో సోనియటు ఒడంబడిక

ఉభయులును అంగీకరించిరి

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 15:— హెండ్లర్స్, డొగ్లబిల్లి-గార్లు సంఘము జేసిన ఒడంబడికను ఉభయ ప్రభుత్వములవారునూ, అంగీకరించిరి. ఇక దానిని పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టెదరు. పోలండు లండనులోను ఇతరుల రాయచారులనే నియమించిరి.

"ఆర్-101"

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 15:— ఆర్. 101 నౌకావిమానము 86 సిబ్బందితోనూ, 14 ప్రయాణికులతోనూ, సోమవారము బయలుదేరినది. ఇదియే ప్రధమ పయనము. లండనుకు బోయి తిరిగి వచ్చెను.

మన్మథులుగారు మామయితో సోమవారము కనడాకు బయలుదేరిరి.

ప్రెంచియాబారి మన్మథులుగారి అమెరికా పయనము జయప్రదముగా సాగెనని స్త్రీయ్యునిగారితో సంభాషించి చెలిమిచ్చిరి.

రషియా చీనా పోరాటము

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 15:— రషియా సైన్యములు ఆమూరునదిమీదనున్న లాహోనూను అధివారము బట్టుకొనిరి. మూడు చీనా యుద్ధనౌకలు మునిగిపోయెను. 500 నావికులు మునిగిపోయిరి.

యుద్ధమైంది అదిగ బ్రిటిషు నౌకాదళము స్త్రీలెత్తు యుద్ధనౌకతో కాట్రాంటునోపిలుకేగుట కిదే ప్రధమము. నౌకాదళాధిపతియు బ్రిటిషు రాయబారియు ముద్రపాకేమూలు పాపాగారిని జూడగోయిరి.

ఇంగ్లండులో దక్షిణ ఇసుపదారి యధికారులు విద్యుచ్ఛక్తిచే రైల్వేను నడిపించెదరటం, లండనుదారినుండి వైర్లెసువరకు చేయబడును.

ఆఫ్ఘేలియా ప్రభుత్వము బ్రూసుగారు ఓడిపోవుట

సోమవారమునాడు రాజీనామానిచ్చును

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 14:— బ్రూసు ప్రధానామాత్యుని ప్రభుత్వము సోమవారము రాజీనామా నిచ్చెను. రాజోపు ప్రధానామాత్యుడు కార్మిక నాయకుడు జేమ్స్ సన్-లినుగారు.

జీవీవా అంతర్జాతీయ కార్మికసభ అడ్డీపోవుటకు కారణము బ్రిటిషు నౌకాయజమానులు నావికుల పనిచేయుగంటలను తగ్గించుట కంగీకరింపకపోవుటయే యని చెబుచున్నారు.

పతాక ప్రదర్శనము

అఖిలభారత దేశీయమహాజనసభా స్థాయిసంఘమువారు ప్రతి నెల చివరవారమున స్వరాజ్య పతాక ప్రదర్శనము జరుపుచుని నియమించిరి. కొన్ని తావుల స్వరాజ్య జెండా నూత్రేగించి సభలుచేసి, స్థిరముగాగూడ నెలకొల్పుచున్నారు. దీనిని యీ నెలలోగూడ జరిగెదరు. ఈ యుత్సవముతోబాటు దేశీయ మహాజనసభా సభ్యులందరు తుదిభూమిమండల స్వరాజ్య కాంక్షలందరు తలకొక జెండా లేదా గృహమున కొక పతాకమును కొని, ఊరేగింపుచేసి, స్థిరముగా తమతమ నెలవుల కలంకారముగా స్థాపించినచో సమంజసముగా నుండును.

ఇట్టి ముగ్ధాత్మకమునకు, యీ నెలలో శ్రేష్ఠమున నవకాళము దొరకుచున్నది. ఈ మాసాంతమునమున్ను దీహాళి దీనికి కనిపెరుగును. ఏటేటను భారతీయుల కుల్లాసమును నియమము కల్గించు దీహాళి గ్రామములలోని ప్రమిదలు తమ దుల్తోగాని, పట్టణములందలి వాయుదీప కళకళలతో విద్దులతి కళతోగాని ముగియును. ఆర్కాటుకారణమై నిజతమవులకునూ, ఇతర కీరతులకునూ, ఆస్తులకును ఆపద ఘటిల్లజాలు బాణాసంచు శ్రేల్లుటతో నది పూర్తి కాదు. అభ్యుదయసన్నానములతో విందుభోజనములతో, నూతన వస్త్రధారణములతో తృప్తి పడు. నిపురవృత్తి నాధించిన ధనరాసులు ప్రోగుచేసి పూజించు ఓతో తనియును. సత్కర్మాను పరాక్రమమునకు మెప్పును నెరకుని ప్రవర్తనయందలి తప్పును గృహాని యెప్పును యాపించు పురాణ కాలతేజముతో శుభప్రదాయు కానేరదు. నన్నదా నదీతీరమున రాజ్యమేలిన విఖ్యాత ధైర్యసాహస కాలియైన నరకుని సంహరించి, కృష్ణుడు గుజరాతుకు స్వాతంత్ర్య ప్రదాతయై, స్వరాజ్యతాము ప్రారంభించిన యాదినము భారతీయులు జరుపు పండుగలలో నెల్ల నగ్రగణ్యము. స్వరాజ్య పతాకోత్సవ మనకు సంస్థాపనమునకు దీహాళి అమావాస్యకన్న మిన్నయైన మునిషము కలగజోడు.

మనజెండా యాపుచున్నది. సిందువుల యెడ రెండైనై, మహమ్మదీయులయడ పచ్చనై, తదితరులకు తెల్లనై, మూడురంగుల నాక్రమించు రాటుముతో నొప్పారుచుండు కొలదిగా ఎరుపునూ, మంచి ఆకుపచ్చయూ, ఆతిశయించి తెలుపునూ దనర్చు. సంఘాధికృత గలవారి కహంకారము లేకుండ విషయమును బలూఢిలకు గర్వము రాకుండ పివేసెయ్యునూ, రెంటును కొరవడు వారికి న్యాయవైకుండ అభయమునూ, వీరసాదలను కలుపజాలు పాశమును నూచించుచున్నది. ఎరుపు త్యాగమునకునూ, పచ్చన మైతికిని, తెలుపు సత్యమునూ, రాట మహింసకునూ, చిహ్నములు. త్యాగమునండి మైతియు తద్వారా సత్యమును గోచరించును. త్యాగముచే కష్టసహిష్ణుతయూ, మైతిచే నిర్భయత్యమునూ, సత్యముచే అన్యత్యమునూ రాటుముచే పరపీడనము లేని నిరంయవృత్తియు ప్రకటితములు. వీని సమ్మేళనమే ధర్మము, దాని సంపూర్ణ పరిణామమే దైవము. అతనికన్న పరుడు లేడుగాన సర్వస్వత్యాగము. తదంతాసంధూతులగు మానవులకు స్వాతంత్ర్యము సహజ లక్షణము. కాన మన పతాకము స్వాతంత్ర్య చిహ్నము దైవచిహ్నము గూడనై విరాజిల్లుచున్నది.

స్వాతంత్ర్యము గోరు ప్రతివారును దాస్యచిహ్న నౌక నమున స్వరాజ్య చిహ్న స్వీకారమును చేయుట సహజము. ప్రాద్దుల మానసికభావము కీరీరావనవచనంబు ప్రత్యక్షరూపంబు చాల్చును. గాఢమైన స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ క్షీణిరేరమున, జాతీజీనితమున ముద్రితమై యుండనోవు. విమోచనాసయముందు జీనావారు జెవల తెగగోసి పారవైచిరి. సన్యాస ఆశ్రమవాసులు పూర్వాశ్రమ నూచితములను జాట్లు జుడెముల విసర్జింతురు. మరబట్టలను విడుచుటయూ, ఖడ్గధరించుటయూ భావ సంస్కారముగా గాంధీజీ నిరర్థారించె దేశాభిమానలందరు ఖాదీ కట్టుకలెను. ఖరీదనిగాని, మోబనిగాని, జంకువారు నైతము యాపతాక ప్రదర్శనములలో పాల్గొననరను. ఇది ఆంధ్రరంగిక పరివర్తనమునకు బహిరంగ నిదర్శనము. ఇట్టివి ఒకలక్ష ఆంధ్రదేశమున నలుచెసల స్థాపించినచో యీ ప్రదర్శనమే దేశీయులకు ఉత్సాహపరచుటకు విశేషియులకు విశ్రమనిరాశలను పురికొల్పును. దుఃఖసమయములందుగాక వీనిని తీసివేయరాదు. ప్రభుత్వమువారు మెదన్నచో శాసనోల్లంఘనమునకు మంచి అడుగులెత్తినను. ఆంగ్లరాష్ట్ర సంఘమును జిల్లాసంఘములును ఆంధ్ర మహాజనులును యొచింతురు గక.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

మహారాష్ట్ర విద్యానిధి

వార్షిక కార్యవర్గమునకు శ్రీయుత ఏ. పరశురామరావు యు. యల్. సి. గారు అధ్యక్షుల వహించిరి

మద్రాసు, అక్టోబరు 15:— గత ఆదివారము 18 వ తేదీని మద్రాసు మహారాష్ట్ర విద్యానిధి సంఘముయొక్క వార్షిక కార్యవర్గము మైలాపూరునందు పి. యస్. హెన్రీ-లు నూతన భవనంబు అతి వైభవముగా జరిగెను. ఈ సమావేశమునకు శ్రీయుత ఏ. పరశురామరావు యు. యల్. సి. గారు అధ్యక్షుల వహించిరి. సభకు సుమారు 500 మంది మహారాష్ట్ర ప్రముఖులు, నిధి సభ్యులును విచ్చేసిరి. శ్రీయుతులు సి. బి. ఆర్. రామచంద్రారావు, ఇ. వినాయకరావు, బి. ఏ. బి. యల్. టి. రామచంద్రారావు, సి. జి. పండిత్, డా॥ నిఖమ్కర్ టి. అప్పారావు, ఆర్. కృష్ణారావు, యస్. రఘుపతిరావు మొదలగు మహారాష్ట్ర ప్రముఖులు సభి నలంకరించిరి. సభా కార్యక్రమ ప్రారంభమునకు పూర్వము సభ్యులెల్లరు అల్పాహారవిందు ఆరగించిరి.

పిదప ఇ. వినాయకరావుగారు శ్రీయుత ఏ. పరశురామరావుగారిని అధ్యక్షులవహించుటకుని కోరుచు అధ్యక్షులను సభ్యులను పరిచయమొనర్చి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు సభా కార్యక్రమ ప్రారంభమున తమ సభావారు గౌరవించినందులకు కృతజ్ఞతాపూర్వక నందనములర్పించుచు సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించిరి. శ్రీయుత టి. అప్పారావుగారు నిధియొక్క నిజీకను అంగ్లయున చెదిరి, వివర సి. జి. పండిత్ గారి ఆనివేదికను చూచుచుండు భాషాంతరీకరణ మొనర్చిరి.

అంతట శ్రీయుత ఇ. వినాయకరావుగారు సభాకార పద్ధతిని గుహారాష్ట్రభవన నిర్మాణంబును స్థాపించుటయందు సంఘమువారి ప్రయత్నములు నింతవరకు సఫలముగాంబునున్న విషయమును సభ్యులకు తెలిపిరి.

అక్టోబరు శ్రీయుత పరశురామరావుగారు తమ ఉపన్యాసమున మహారాష్ట్రులెల్లరు తమ ఉత్సాహముతో మహారాష్ట్ర విద్యానిధిని ప్రోత్సహించుట వాగ్దర్శనమునయు, మహారాష్ట్రబాలురకు తమ మాతృభాషయగు మరాఠీరపృ జేరుభాష గరపింపరాదనియు మహారాష్ట్రులెల్లరు ఏకాదీక్షతో తమ సంఘముయొక్క అభివృద్ధికి గాను పాటుపడవలెననియు సభ్యుల ఓదోర్పించిరి. అగ్రయోగ్యస్వామము ముగిసినతోడనే డి. బి. ఆర్. రామచంద్రారావుగారు అధ్యక్షులకు నందనములర్పించిరి. పిదప టి. అప్పారావు గారు అధ్యక్షులకు పువ్వుపూలాలంకృతుల గావించిరి. అంతటితో సభయగి నెను.

మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయిగారి

95 వ జన్మదినము హోమాత్సవము

బంగారుపతకము బహుమానముగా నివ్వబడును

(రాజమండ్రిపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిగారకు ము॥ రా॥ రా పొలకోడేటి నూర్మలపాకేశరావు బి. ఏ. గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు):—

రాజమండ్రిపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున వీరనిశిత్యము మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయిగారి 95 వ జన్మదినము హోమ్సవము రాజమండ్రిపట్టణలో ననంబరు 16 వ తారీఖున జరుగవలయును. ఏర్పాటులు జరుగవచ్చువి. 1877 భారత స్వాతంత్ర్యయుద్ధములో అతి ఉత్సాహముతో పోరాటమునల్పి, ప్రాణములంగోల్పియిన వీర మాతమును మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయిగారి జీవితమును ప్రతిబోలు సంస్మరించుట భారతీయుల ధర్మము. ఈమె జీవితమును గూర్చియు, సందేశమునుగూర్చియు చక్కగా పద్యములుగాని, పాటలుగాని, వ్రాయువారికి బహుమానము లిచ్చుటకు ఏర్పాటులు చేయుచున్నాము. ఈ సంవత్సరమునకు మాత్రము ఒక్కటే బహుమానము నివ్వ నిశ్చయించితిమి. పంచరత్నములుకాని, నవరత్నములుకాని, లేక 200 పద్యముల మించని మనోహరమగు పాటగాని వ్రాయువారికి బంగారు పతకముకట్టి బహుమానముగ నివ్వబడును. ఈ హోమ్సో పాల్గొన నిశ్చయించిన వారు తమ పద్యములను పాటలను నవంబరు 8 వ తారీఖునకు నాకు జేరునట్లు పంప ప్రార్థింతు. శాశ్వత పంకెత్తు చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహమగారునూ, ము॥ రా॥ మునుగంటి జగన్నాథాచారి గారూనూ జడ్జిలుగా నుండురు.

మ.రా—ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయిగారి జీవితసంగ్రహమును తెలిసికొనగోరువారు ము॥ రా॥ రా॥ మునుగంటి జగన్నాథాచారి గారి గ్రంథమును చదువ ప్రార్థింతు.

ఆర్యసాయనశాల

ముక్త్యుల (కృష్ణా)

ప్రశస్తమైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేదోపధానములు దొరకుచున్నవి. మీ కేమందు కావలసిననుమాకే వ్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి పేజంటు-

కే. వి. శేషయ్య

8/15 నల్ల తంబిపేడి, తిరువల్లికేటి, మద్రాసు

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA. "Yogic Physical Culture"

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore. A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/-

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)

Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE, P O Kengeri, Bangalore.

అద్భుతమైన నివారణి. ఉచితము!

జాంబక్ ఆరోగ్యమైన చక్కనిచర్మమును చేకూర్చును మీకు యగ్నిమా, గజ్జి, తామర, గడ్డలు మొదలైన చర్మ వ్యాధులలో నేదియున్నను సరే ఉచితముగా నివ్వబడు జాంబక్ బ్రండ్ బాస్సు సుపయోగించిచూడుడు. వేలవేలు దీని సుపయోగించుచున్నారు.

జాంబక్ నందు క్రొవ్వపదార్థ మేమియు చేరలేదు. అందు లో అమూల్యమైన ఓమధులసారము చేరియుండుటబట్టి చర్మ వ్యాధులను త్వరలో ఈ స్ఫుటలో అద్భుతశక్తిని పొందియున్నది. గాయములను ప్రశ్ననీయును. విషక్రిములను సంహరించి రక్తము వివృతము కాకుండా కాపాడును. జాంబక్ సుపయోగించిన మంట, బాధ వాపు మరేదినుండదు. చర్మవ్యాధులకు గాయములు మొదలైనవాటికి చాలా శ్రేష్ఠమైనది.

కెమిస్టు లందరివద్దను, దొరుకును. వెల 1 కి రు 1/- పెద్దది రు 2/4. ఏజెంట్లు మెసర్సు దాదా అండుకో, చై నాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

ఉచితముగా నివ్వబడు డబ్బీ కాపన్

ఉచితముగా నివ్వబడు నమూనా డబ్బీకొనుట, మీ పేరు, అడ్రసు వేరే కాగితమువ్రాసిన ఆందుతో యాకౌపనునకు ఒక అణాప్రాప్తును (తిరుగుటపాటు) పెట్టి పైపేజంటు అడ్రసు నకు పంపుడు. ఆంధ్రవత్తిక దినపత్రిక 15-10-29 లేక వార్త పత్రిక 16-10-29 తేదీల నుదాహరింపుడు.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

"పాశ్చాత్య పద్ధతులనని సంతాననిరోధముచే గర్భప్రావము, వంధ్యాదోషము కలుగుననియు, రబ్బరు గొట్టములను స్పృశిని ఆచర్యుకొనుట ఏమ్యుననియు శ్రీ వారు చెక్కుగ వివరించిరి. ఈ గ్రంథము మంచి జిజ్ఞాసున కేపుచున్నది. ఆంధ్ర మహాజను లెల్లరు దీని నొకమారు పఠించి యథోచితమును లాభమును పొందుదురగాక" (గృహలక్ష్మి) పలుమువారు అర్ధరూపాయ విలువగల పోస్టేజి ప్రాంతపులను గ్రంథకర్తగారిపేర ఈ దిగున విలాసమునకు బంపుడు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

88, అక్కరసాపేటపేట, త్రిప్పి కేసు, మద్రాసు.

గొప్ప లాభము

"శిల్ప-వంటి మజిలీలు"

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనిదో డబ్బు వాపసు పంపెదము. ప్రసిద్ధిజేందన మజిలీల్లని మీకు తెలిసియే యుండును. లా డన్ వారు ప్రశంసించినవి.

12 గజముల తాను 6 కమిజాలను రూ 7-0-0

12 మూర ముద్దులల్లా చీర నాజాగుడోరాలు 4-0-0

15 ,, మెడగల పనితనమును 6 మిజాలగలపెట్టె 9-0-0

పట్టువి 5 కమిజాలగలపెట్టె 16 ,, మెడగలవి. 10-0-0

ఏనెజా వ్రాసిన పంపెదము. క్యాటలాగు యివ్వాలి.

గుప్తా అండుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు

సభ్యులకు విజ్ఞప్తి

30-8-29 తేదీ ఆంధ్రవత్తికలో ప్రచురించిన ప్రకారము మా ఘనమయినబోర్డువారిని కొందరు మహనీయులు కొరిన పారిశ్రామికవిద్యను నేర్చుకొనకాల నిరుద్యోగసహస్య విషయములు ఆంధ్రదేశములో నావరించిన అంధకారమును పారద్రోలగల దేదీప్యమానమయిన దీపకళయని నా అభిప్రాయము:- ఈ విషయములు నేను కొన్ని సలహాలను సగడలదినందుట తమింపవేడుచున్నాను.

మీరు ప్రచురించిన ప్రకారము విద్యాభ్యసనకాలము మూడు సంవత్సరములు అయిదు సంవత్సరముల వరకు పెంచుట యున్న పాఠశాలలో వ్రాయుట చదువుల నేర్చుటయున్న మంచిదికాదని నా అభిప్రాయము:-

నాకు దోచిన సలహాలను యిందుక్రింద వివరించు కున్నాను.

(1) ఒక విద్యార్థి ఒక నియమిత క్షుప్తకాలములో యేదో ఒక వృత్తి నేర్చుకొనవలసినదేగాని ఒకటికిమించి జాప్తికృతులను నేర్చుకొనవలసినట్లు నిర్బంధము లుండరాదు.

(2) యే విద్యార్థిగారి అనుదినము పాఠశాలనియమిత కాలము యానెత్తు తాను ప్రవేశించి వృత్తిలోనే కాలము గడపవలెను.

(3) ఒక విద్యార్థి ఒక వృత్తిని నభ్యసించవలసినకాలము ఆయావృత్తికి లెగినట్లు మూడుమాసములు మొదలు ఒక సంవత్సరములలోపల యిమిడియుండవలెనేగాని అంతకు మించరాదు.

(4) ఏ విద్యార్థిగారిని యిట్టిపాఠశాలలో వ్రాయుట చదువుటగాని యితర విద్యావిషయములుగాని నేర్పరాదు.

(5) మీరు ప్రచురించిన విషయములుగాక శ్రేష్ఠమునకు కావలసిన నూతులనీరును భూములకు పారింపెడు ఆవిరియంత్రములు నడుపుట ఒక వృత్తిగా యేర్పరుచుట చాలా ముఖ్యము.

(6) విద్యార్థులభ్యసించు ప్రతి వృత్తినినీ అంతర్భాగములుగా యేర్పాటు చేయుట ముఖ్యము. అనగా ఒక కేర వృత్తిని సరించి ఆలోచించుము. లేను, పట్టు, పున్ని, నూలు మొదలగు వాటితో నేతనీయుటయున్న, చెక్కలు (కోటుగడ్డలు) ట్టిల్లు (మర్బుగడ్డలు) తలపాగాలు, జమఖానాలు జోనాలు, కాలవలు మొదలగునవి నేయుటయున్న, గడ్డలకు రంగులు నేయుటయు మొదలగునవి.

(7) ప్రతివృత్తికి సంబంధించిన బోధనాభ్యసన గ్రంథములు మాతృభాషలో యేర్పడవలెను.

(8) ఈపాఠశాలలో మాతృభాషలోతప్ప యితరభాషలో విద్యార్థులకు బోధింపరాదు.

(9) ఈ పాఠశాలలో చేరు విద్యార్థులకు ఇంగ్లీషువిద్య వచ్చియుండుట అవసరమని భావించుకొనెదము.

(10) ఈ పాఠశాలలో అసంపూర్ణమయిన విశేషవృత్తులు నేర్చుటకన్న సంపూర్ణముగా నేర్పగల ఒకటి రెండు వృత్తులయినను నేర్చుటముఖ్యము.

నేను నూచించిన సలహాలను కలుగులాభములు

(1) ఒకవిద్యార్థి తనకు అభిరుచిగల యేదోయొకవృత్తిలో ప్రవేశించినయెడల ఆ వృత్తిలో అతను సంపూర్ణమయిన పాండిత్యము సంపాదించగలడు. అట్టివానివలన దేశమునకు మహోపకారముకాగలదు. యెక్కువవృత్తులు నేర్చుటవలన ఒకవృత్తిలో కూడా సంపూర్ణమయిన పాండిత్యము సంపాదించజాలడు.

(2) ఒకవిద్యార్థి ఒకవృత్తిలో నియమితకాలముంతయు నిమగ్నుడయి యుండినయెడల అతను నీపుకాలములో ఆవృత్తి సంపూర్ణముగా గ్రహించగలడు. అతను పూర్తికాలము అదేవృత్తిలో పనిచేయుచున్నందున అతని కార్యక్రమములవలన పాఠశాలకుగాని లేక విద్యార్థి అన్నవస్త్రములకుగాని కొంతలాభము కలగగలదు.

(3) విద్యార్థి పాఠశాలలో విద్యనభ్యసించవలసినకాలము తగ్గించుకొనిది సంస్కారభారముమోయు ప్రతివాడున్ను పాఠశాలలోచేరి యేదోయొకవృత్తి నేర్చుకొని కడలేరుటకు అనకాళము కలిగియుండును. ఆయావృత్తులలో విశేషమందిని తగ్గిపు చేయుటయున్న పాఠశాలభిర్లు తగ్గించుకొనుటయున్న ముఖ్యోపాయము.

(4) మనదేశములో వ్రాయుట చదువులు మొదలగు విద్యా విషయములు నేర్చుగలపాఠశాలలు అనేకములుగలవు. ఈపాఠశ్రామిక పాఠశాలలోకూడా వ్రాయుట చదువుల మొదలగు విద్యా విషయములు నేర్చుబూనినయెడల విద్యాభ్యసన క్షుప్తకాలము పెరిగిపోయి కొంచెముమాత్రమే ఇంగ్లీషు విద్యాలయములు గలవు. ఇంగ్లీషు విద్యార్థులవలెనే వీరును పట్టములనున్న వుద్యోగములనున్న ఆక్రియంపాకొని కాలముగడపవలసి యుండును.

(5) మనదేశములో పెద్దపాఠశాలలు లేని పేరక గ్రామములలో రయతులు ములము శ్రేష్ఠములకొరకు కావలసిన మోటు (కపిలే) యెద్దలను సంపాదించుకొనవలసినను కపిలే (మోటుల) ఎలన ములము శ్రేష్ఠముల భూములకు నీపుపాఠశాలకు శ్రేష్ఠపుణ్యపు

లు కు లెల్లార్లు యెక్కువ ఆగుటవల్లను ములము శ్రేష్ఠముల మానుకొనుచున్నారని యానయమున రహితాంగములకు నూరుల నీరును భూములకు పారింపుటకు అవీరివిషయము నడపుట నేర్పడము చాలాముఖ్యము.

(6) ప్రతివృత్తినినీ విశేషభాగములుగా విభజించవచ్చును గనుక అనుదిన నిర్దిష్టకాలము యానెత్తు ఒకవిద్యార్థి ఒకే వృత్తికి సంబంధించిన విభాగములో నిమగ్నుడయి యుండుట చాలాముఖ్యము.

(7) ఈ పాఠశాలయొక్క బోధనాభ్యసన గ్రంథములు పాఠశాలలోనేరినట్టియు చేరనట్టియు ప్రేక్షకులకు కల్లరకు అన్యంతావశ్యకములగు గనుక సర్వజనకేంద్రమయిన మాతృభాషలోనే యుండుట ముఖ్యము.

(8) ఈ పాఠశాల విద్యకు యింగ్లీషు అవసరము లేదని నా అభిప్రాయము. ఇంగ్లీషును ప్రవేశపెట్టినచో చదివిన విద్యార్థులకు తప్ప మిగతవారికి అగమ్యగోచరముగా యుండగలదు.

(9) ఈపాఠశాలలో చేరవలసిన విద్యార్థులకు యింగ్లీషు అవసరమని భావించినచో దేశము నుద్ధరించెడు వ్యవసాయదారులకు స్థలమేరకగు.

(10) మీరు ఆంధ్రదేశమునకు మార్గదర్శకులయి కొన్ని వృత్తులలోనయినను సంపూర్ణపాండిత్యమును దీపమును వెలిగించినయెడల మిగతజిల్లాలవారు కొరవవృత్తులకు దిగగలరు. నూరు రత్నములకు అందము ఆకారములేకుండా చేయుటకన్న ఒక్కరత్నముకు సరిఅయిన పద్ధతితో సానదీర్చి ప్రకాశవంతముగా చేయుటచుంచి దని నాఅభిప్రాయము.

ఈపాఠశాల విద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికొరకున్న గ్రంథాలనుమల ఆవశ్యకత తెలుసుకొనుటకన్న వార్తాపత్రికలతో కూడిన యొకగుంచి గ్రంథాలయమును యేర్పాటుచేయించి వాటి పుస్తకములను పుస్తకాగమములకముగా విద్యార్థులకు బోధించిన జాలనని నా అభిప్రాయము.

అన్నంరాజు శ్రీరాములు,

కెల్లూరు.

ప్రథమ మైసూరు

బ్రాహ్మణేతరమహాసభ

మైసూరు సంస్థానమునకు బాహ్యతాయుత ప్రభుత్వమును కోరుట

మైసూరు, ఆక్టోబరు 15:- ఇప్పుడు ఆక్టోబరు 10 తేదీ యన ప్రాంతమున ప్రభుత్వ మైసూరు ప్రెసిడెంట్ కు ముఖ్యతీర్మానములను ఆమోదించి విన్న సాయంత్రము విరమించెను. మైసూరు సంస్థానమునకు చాలామంది బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు ప్రతినిధులుగాను, ప్రేక్షకులుగాను వచ్చిరి.

ముఖ్యతీర్మానములు

(1) పానగల్ రాజాగారి మరణమునకు సానుభూతి తెలియజేయుట, మైసూరు సంస్థానమునందును, యితరచోట్లను మృతినొందిన బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖుల మృత్యువుకు సానుభూతి తెలియజేయుట.

(2) మైసూరు సంస్థానమునకు మహారాజాగారి యాజమాన్యమున బాహ్యతాయుత ప్రభుత్వమును కోరుట. ఈ ప్రభుత్వ విధానమున కాంతియుతమైనట్టియు సన్మైసట్టి మార్గములబాహ్యరా సాధించవలెను. అప్రసంఖ్యాకులకు తగినరక్షణ లేర్పడవలెను.

(3) మహారాజాగారికి తమవిశ్వాసమును, భక్తిని ప్రకటించుట.

(4) మైసూరు సంస్థానములో బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును సాగించుటకు ఒక ప్రతిష్ఠాపన కలకొల్పుట. విద్యార్థులు త్వరితగతిన సంవత్సరములకు పైగా నడుచును సభ్యులుగానుండవలెను. నందనములతో కథనమునకు (ఆ. ప్రెస్.)

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీశైలంకొండ రాజారాయకృత భాష్యము ప్రకారము వ్యాఖ్యానించిన కాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము) అర్చునాశ్రమమయిన గ్రంథము. ప్రథమచట్టము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2.00 ద్వితీయచట్టము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2.00 తృతీయచట్టము అర్చునశ్రమము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, చింతామణిపేట, చెన్నపురి.

శాసనసభలలో ప్రమేయము వలదు

రాండుచేబిలు సమావేశమునకు పూర్వము
నేన ఆర్థిక విషయములు భారతీయుల ఆయత్తము
చేయబడవలెను

హోర్నియజిల్లా రాజకీయసభలో మహాత్ముని యుపన్యాసము

(ప్రీ ప్రెస్ తంతి)

హోర్నియజిల్లా రాజకీయసభ 12:—మహాత్ముని సలంకరింప
బడిన పంపిణీలో హోర్నియజిల్లా రాజకీయసభ పురుషోత్తము
దాసు టాండన్ గారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. సభా
కార్యక్రమము జాతీయగీతములతో ప్రారంభమయ్యెను.

అధ్యక్షుకోపన్యాసము

ఈన అధ్యక్షుకోపన్యాసములో శ్రీయుత పురుషోత్తము
దాసు టాండన్ గారు జాతీయోద్యమముయొక్క నాలుగు అవ
స్థలు వివరించిరి. 45 సంవత్సరములక్రిందట భారత జాతీయ
మహాసభ స్థాపించబడినప్పటినుండి ఆసియా
ఖండములో చాలదేశములు స్వాతంత్ర్యమును గడించినవి. సాం
ఘిక బానిసత్వమునుండి విముక్తమైనవి. భారతదేశములో జాతీ
యోద్యమమువలన స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రబలినమాట వాస్త
వమే. కాని ఫలముమాత్రము నున్న. మనమింకను బానిసత్వము
లోనే పడియున్నాము. ఫలితములు కలుగజేసినవో అసహాయో
ద్యమమే తారకము. మన ప్రభుత్వమువలన గమ్యస్థానముచేర
జాలక పోతిమి. ఈ సంవత్సరాంతములోగా భారతీయుల ఆశ
యములు ఫలవంతము చేయబడినవో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము
ప్రకటించబడునని కలకత్తా కాంగ్రెసు ప్రకటించెను. ఇందువల
ననే బ్రిటిష్ లేబరు మంత్రివర్గమువారు రాండుచేబిల్ సమావేశ
మును సమూహ్యముగా నిర్దేశించిరి. ప్రచురించుచున్నవి.
ఇట్టికథలను మనము నమ్మరాదు. మనము మన శక్తి
సామర్థ్యములపై యాధారపడిన
గాని యే ఆంగ్ల పార్టీ మాడ, ఎంతవలసినదయినను, మనకు
స్వాతంత్ర్యము నొసంగజాలరు. రాండుచేబిల్ సమావేశమునకు
పూర్వము ఆర్థికవిషయములయందును, నేనయగును భారతీ
యులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుచు ప్రకటన చేయబడినదే
గాని రాజీ జరుగజేరదు. రాబోవు కాంగ్రెస్ మహాసభవారు
శాసనసభలలో ప్రమేయ మేమియు కలుగజేసికొనమని తీర్మానిం
చవలెను. శాసనసభల మూలముగా కొన్ని స్వల్ప సంస్కరణ
ములు కొనసాగినను, దేశస్వాతంత్ర్యము మాత్రము చేరువ కాజా
లదు. స్వాతంత్ర్యమున కొక్కటే మార్గముకలదు. అది త్యాగ
మార్గము. బలహీనజాతియేదయిన స్వాతంత్ర్యము వడయలేదు
గావున భారతీయులు తమ శక్తిసంపాదించి స్వాతంత్ర్యము
బడయదురు గాక యని టాండన్ గారు
మదువుచు తమ అధ్యక్షుకోపన్యాసమును ముగిసిరి.

తీర్మానములు

1. లాహోర్ కాంగ్రెస్ మహాసభ శాసనసభలలో
ప్రమేయము కలిగించుకొనరాదనియు, తత్సభలలో ప్రజ్ఞా
చదువినవారికి స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెననియు సభవారు
తీర్మానించిరి.

2. ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశ విధానమును ఖండించుచు
ఆర్థికవిషయములయందును నేనయగును భారతీయులకు సంపూ
ర్ణాధికారమునొసంగిది భారతీయులు రాండుచేబిల్ సమావేశ
ములో పాల్గొనరాదని రెండవ తీర్మానముతోరెను.

3. అస్పృశ్యత నివారణావశ్యకతను గురించియు,
భూమిపట్టి తొలగించుటను గురించియు మరియొక తీర్మా
నము కోరెను. జతీంద్రనాథుని మరణమునకు సానుభూతి
తెలుపబడెను.

గాంధీమహాత్ముని యుపన్యాసము

గాంధీమహాత్ముని సభకు 1-30 కు వచ్చెను. సభకులంద
రూ సంతోషపరచుకొని కరతాళధ్వనులు గావించిరి. మహాత్ము
ని కిరీటధారముగా నుపసంహరించెను.:-

మనమెన్ని తీర్మానములైన చేతుము. కాని ఆతీర్మాన
ముల ప్రాధాన్యమును ప్రయత్నించము. ఈ అలవాటును మాన
బలపరచి మిమ్ములను కోరుచున్నాను. మనయభివృద్ధి కీ అల
వాటు ప్రబుద్ధమైన ఆలంకారము. 1921 సంవత్సరములో మనము
యొక ప్రమాదములను పూర్తిచేసినవో ఎప్పుడోమనకు స్వాతం
త్ర్యము లభించి గొండవలసినది. ఇంకొకతరుణము సమీపించు
చున్నది. ఆతరుణము మిగులపరిపక్వమగుదురు. ఈరాష్ట్ర
ప్రజలపై ప్రత్యేకము లగు బాధ్యత గలదు. ఎందువలన
నదిగా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని పతమునకు మిగు
లసహజమే గాని నొసంగితిరి. జమనాల్ గారు యువకులు
గాన, భారతీయులను అధ్యక్షులగుడ హెచ్చుగానేయున్నవి.
మిగులసహజమే గాని నొసంగితిరి. జమనాల్ గారు యువకులు
గాన, భారతీయులను అధ్యక్షులగుడ హెచ్చుగానేయున్నవి.

నిలువబెట్టుకొన దలచుచో మిగుల చెప్పినట్లుగాచేయట అవసర
ము. మిగుల అస్పృశ్యతనుగూర్చి తీర్మాన మామోదించినారు.
హిందూ మహమ్మదీయసభ్యులను గురించియు, విదేశవస్త్రబహి
షాగ్రమునుగురించియు, తీర్మానములను మిగులచేయుడు. విదేశ
వస్త్రబహిషాగ్రము ఖర్చు మూలకముగానే సాధ్యమగును.
తీర్మానముల నామోదించితిరేని నాని నాచరణలో నుంచుడు.
రానున్న పోరాటమునకు మిగుల సంసిద్ధులైయుండురని మిమ్ము
లను, ప్రార్థించుచున్నాను.

వనూళ్లు

సభలో మొత్తము 6000 రూపాయలు వసూలయ్యెను.
అందులో 1000 రూపాయలు లభపతి స్మారక నిధికిగాను విని
యోగింపబడవలసినవి.

సభ అత్యంతసంతోషముగా ముగిసెను.

సరస్వతీ గ్రంథమాల

కాకరపల్లె, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

1924 సం॥రం స్థాపితము, ఈ గ్రంథమాలయందు 8 మ
సములక్రొకటి చొప్పున రసవంతముగు, చరిత్రాత్మక, సాంఘిక
అపరాధ రహస్య పరిశోధక నవలలు, నాటకములు, ప్రబంధ
ములును బ్రకటింతుము.

దీనికి సం॥ చందా రు 2-8-0 ప్రవేశ రుసుము రు0-8-0

కాకరపల్లె సత్యనారాయణ.

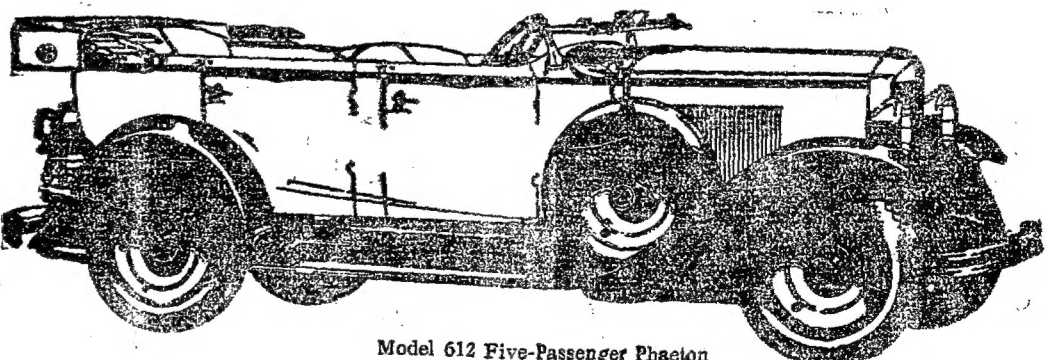
సదా

బాగుగా నేయుండును

ఆహ్వానము:—గ్రహమ్-పేజ్ కార్లు
వ్యాపించినచోట్లలో, మతరపున పనిచేయు
టకు యీలైసులో అసక్తిగల వర్తకులకు
మంచి అవకాశము గలదు.

గ్రహమ్-పేజ్:—ఇంటర్ నేషనల్
కార్పొరేషన్ డిట్రాయిట్ - మిచిగన్ -
యు. ఎస్. ఎ.

Model 612 Five-Passenger Phaeton

సోద డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— వూడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,

2/11, మూంట్లరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్ఫైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్ఫైర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి
నీడజిల్లాలు:—టి. కౌత్, పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

జెన్ట్రీస్:—కాప్టన్, ప. డబ్లింగ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరువనంతపురం.

170

GRAHAM-PAIGE

KARAMCHANDCHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

USE ALWAYS
STANDARD INK
Best for Writing
WANTED STOCKISTS BOX 24
STANDARD INK WORKS MADRAS

విజెంటు కావలెను:—పద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు

ఫాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి క్రేషతరమైన అన్నిరంగుల పిరాలు ధరలు తగ్గించి పట్లయిచేయుచున్నాము. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీవియకాఫీది, పద్రాసు

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్నిరకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

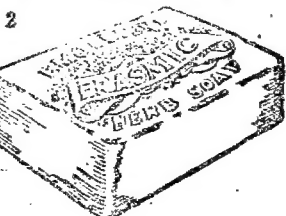
ఈనల్పును వాడకున్నచో నహజసౌందర్యముగల స్త్రీనూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడు చున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లాలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let

ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును స్వేచ్ఛ తమనూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC
HEEB SOAP

వైన ఈనల్పునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను శుద్ధిపరు చుటచే గాక చర్మములోని టిన్యూలకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. సూజ వగ యన్యూనాకమర్మముపోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వ మును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను నుండరముగను యుండును.

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Specialties

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నంబి అక్టోబరు నెల 15-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	38 4 0
నెల్లూరివి ,, డిటో 42	18 8 0	24 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46	16 8 0	16 8 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
సువ్వులు ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
సెవగలు ,, డిటో	16 8 0	20 0 0
సెసలు ,, డిటో	18 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	185 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మి.కొ.నూనె 97		
అమచము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమిండు మజుగు 1-కి రు 40 50		
తెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 10 0	25 14 2
చింతపండు బా 1-కి	80 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 8 0	38 0 0
చుదరం ,,	26 8 0	27 0 0
రవుండు ,,	38 8 0	38 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూ తె	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటారి	4 12 0	
నెం 24 ,, లాక్	6 10 0	
నెం 40 జామ్మరు 10 పా	10 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	7 0 0	
నెం 40 రాణి	10 0 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 8 0	
44 వాండో	10 18 0	

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి	రు 58 8 0	రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి	21 4 0	21 12 0
సవరను 1-కి	13 7 6	
ఇత్తడి బా 1-కి	252 0 0	256-0-0
రాగి బా 1-కి	817-0-0	820-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు వీట్లరులందు అతిజరయిక్ సింహంయూ

సిహ 1-స్క్రీలు 200 కి రు 47 0	మద్రాసు	
నీలిరంగు 1 రతి	1 10	
14 రతులు	1 15	
28 రతులు	1	
56 రతులు	1	
1 అంచురు	1	

కప్పుటు హస్తస్కాచ్ లెట్ అనగా (టర్కిశ్)	3 4 0
కాంగ్ 8 డి	1 0 0
నదురు 4 డి	1 2 0

శేరు రూ 1-12-0
శేరు రూ 7-8-0

సాలామి త్రినంజీ

(రిజిస్టర్డ్)
శేరు రూ 1

84 చెట్ల దినుసులు అవునేయి కలిపిన శేవ్యము. మేహపాడలకు సనాయి, స్త్రీలకు సుమనస్కరములకు అమోఘము.
దీర్ఘ ఉదకులకు, ముక్కునకు, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గాఢరంటి.
జి. డబ్. రాఫు, లెంజు మెడికల్ షోర్సు, రామానాయుడుజేట్ల, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

శతకమంజరి - భక్తిసపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు వది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పెక్కు మాతృకలతో సరిమాది చేర్చిన పాతభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించిన విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు సూక్ష్మనట్లు నేలి క్యాలికోలైండు చేసిన సంపుటము వెల రూ. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విసిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండు కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఆర్యా!

ఎప్పటికీయును రాబోవు ప్రమాదాదుల నెవత్సరాదిసంచికను ప్రకటింపబోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయార్థికాది విషయములగు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయ యుంచి ఆమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సన్నిహిత నలంకరించి మాయుద్వయమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థించుము.

ఈ సంచికయందువిషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదివఱకు కార్తీకంబుల కల్పించినాము. ఏ ఏమితి కాలమునకు బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకు చేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ నకుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినవిదవఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందు చేర్చుటకు ఏ లుండదు. కావున వ్యాసములు 1929 సంవత్సర 15 వ తేదీలో వల మా కందవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను, 'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసి యుండువలెను. వ్యాసప లుగ, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణవివరణములతో సయమితకాలము నకు బూర్వమే మాకు బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

చిత్తేశ్వర ప్రభు

కాశీనాథుని న గేశ్వరరపు,

ఆంధ్రపత్రికా వాణిజ్యము.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

శ్రీ మదాంధ్రవచనభారతము

(రెండు సంపుటములు)

సభా, లరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండుసంపుటముల మొనుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

అలవ్యముచేసిన ఆకాశంగము కాగలదు.

మేనేజరు:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు

మర:— పోస్టుకర్ము ప్రత్యేకము. అర్డరుతో సహా సగముగా ము అడ్వాన్సుగా పంపగోరవము. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వేములముగా పంపబడును.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

తెలుగు కావ్యాదర్శము రూ. ౧-౦-౦

(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా

దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ

గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.

దైవబుము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦

జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (సాగ్రందము) ,, ౦-౪-౦

సనాతనపాసన, నిర్గుణపాసన (లోనివి) ,, ౦-౮-౦

ఇట్లు వ్రాయనలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

ఆంధ్రగోల్కొండవలయము, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఇంకను మలేరియా భయమా?

లేదు! ముమ్మాటికి! లేదు!!

కై న్యా విషయము ముంగనేల? శ్రోత రోగాలపాలు కానేల?

కై న్యా కలియని మందు. ఆనమానమైనమందు. ఆవా

యము లేనిమందు అమామైనమందు. అమృత తుల్యమైన

మందు. అనేక మంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి

మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు

చరిత్రకర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారిని మృత్యు ముఖమున

నున్నవారిని రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క

మాత్రతో గుణము! మూడు మాత్రతోనే నివారణము!! ఇట్టి

ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిమాడుడు

10 మాత్రలు రూ. 1-0-0. 50 మాత్రలు రూ. 4-0-0.

దగ్గు మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైననూ

ఆయిదు నిమిషాలలోనే తగ్గించి శుభ విచ్చును. శిశువులకూ

గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రూ. 1-0-0.

ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

ఆ క్యు లా ర్ పై ను.

సమస్తసేత్రోగములకు దివ్యమైన. కంటిలో పొర

లు ఎరువులు ఒరువులు, పోట్లు, దురదలు మంటలు, నీరు కా

రుట, మసకలు, నెలతురు చూడలేకపోవుట, రెప్పలలో

దుర్బాంసము, కొయ్యకండలు పెరుగుట, నగైరా సమస్తవ్యా

ధులు నివారణ అగును, గాఢరంటి, చిరకాలానుభవము. వెల

పోస్తేజిసహా బుడ్డి 1 కి రు 1-4-0. మందు ఉపయోగించేవిధము

బుడ్డితో పంపబడును. మందులు వి. పి. గా పంపబడవు. కిమ్మ

తు ముందుగా చెల్లించవలెను. స్రుష్టితనము, అంతరకుసుములు

శస్త్రములవల్ల నివారణ చేయబడును. బీదలకు స్రుష్టితనము ఉచి

తముగ బాగుజేయబడును. మందు ప్రతిఅంగడియందు దొరకును.

వి. గోపాల కృష్ణ, వి. పి. యం. డి.

నేత్రశస్త్ర వైద్యనిపుణులు, సర్జను,

బెంగళూరు ఆసుపత్రి—కాశీవాడ.

2 బాలసుధ (రిజిస్టర్డ్)

మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల

యందలి ధర్మవైద్యశాలలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి

బిడ్డలకు వాడబడి ఆమోఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది.

చంటిబిడ్డలకు దివ్యామృతము. నీసా 1 కి రు 1-0-0. 135

డాక్టర్ శ్రీవాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ